מבצע!!!
פרסם עד שתמכור
הלוח הירוק
במחיר מיוחד המודעה תתפרסם בשלושה עתונים
"הדף הירוק" • "קו למושב" • "על המשמר"
*כפוף לתקנון המבצע
03-6388508-581

על המשמר
יום ב', 30.1.1995, כ"ט בשבט תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15691 ■ 2.90 ש"ח

מבצע!!!
הלוח הירוק
הלוח המוכר
בעיר בכפר ובקיבוץ
03-6388508

חילופי דברים קשים בין ראש הממשלה לשר האוצר בעניין מיסוי הבורסה

רבין לשוחט: תודו שטעיתם; שר האוצר: כמו שטעינו בהסכם אוסלו

נמשך כעשר דקות תקף רבין את השר בשל דבריו לטלוויזיה, כי "מצבה של הבורסה אינו מאפשר לגבות את המס על רווחי הון" □ "אמרת שתגבש את החוק בחודש ינואר, והיום ה־29 בחודש, איפה החוקז", צעק רבין □ שוחט: עשית מעשה שלא ייעשה □ בסופה של הפגישה סוכם כי שר האוצר יביא הצעה לביצוע חוק מיסוי הבורסה באופן שלא ייגבה מס על הפסדים

□ אריה דיין, פאר־לי שחר,

ראש הממשלה יצחק רבין, דרש אתמול משר האוצר שוחט, להביא לממשלה "במועד קרוב" הצעה בדבר דרך ודרשה לביצוע החוק המטיל מס על הבורסה, כך שלא ייגבה מס על הפסדים שנגרמו למשקיעים בעבר. הטענה כי החוק במתכונתו הנוכחית מטיל מס גם על הפסדים של משקיעים היתה אחת המרכזיות ששימשו את מתנגדי המס במהלך הוויכוח הציבורי סביב הטלתו.

רבין העלה את דרישתו אתמול בתום ישיבת הממשלה. בסיומה של ישיבת הממשלה הרשמית ביקש מכל הפקידים, המנכ"לים ועוזרי השרים שנכחו באולם הישיבות, לצאת את החדר ולאפשר לחברי הממשלה להמשיך לבדם בישיבה בלתי פורמלית. כך נהג גם לפני שבועות אחדים, כאשר העלה לדיון את מסמך הביקורת על המדיניות הכלכלית שהגיש השר שחל.

בניגוד לישיבה הקודמת, הפעם לא ידעו השרים על איזה נושא מבקש ראש הממשלה לדון איתם. הדבר התברר להם רק כאשר פתח במתקפה קשה על השר שוחט. דבריו של רבין, שנמשכו כעשר דקות, נאמרו בסגנון בוטה ולוו בהטחת אגרופים בשולחן ובנפנוף בניירות. בין השאר, נפנף רבין לנגד עיני השרים הנדהמים בגליון עיתון מיום שישי שעבר, ובו כותרת שהתייחסה להופעת השר ערב קודם לכן בתוכנית מפגש של הערוץ הראשון של הטלוויזיה. באותה הופעה אמר שוחט, כי "מצבה של הבורסה אינו מאפשר לגבות את המס על רווחי

המשך בעמוד 8

תא"ל יוסף מישלב — קצין דרוזי ראשון בתפקיד ראש מטה פיקוד דרום

□ אהרן קליין

תא"ל יוסף מישלב ימונה לראש מטה פיקוד הדרום. תא"ל מישלב יחליף בתפקידו את תא"ל יוסי מלמד, הפורש מצה"ל. תא"ל מישלב יהיה הקצין הדרוזי הראשון, אשר יקודם לתפקיד מעבר לתפקיד מפקד עוצבה. תא"ל מישלב ייכנס לתפקידו בשבועות הקרובים.

תא"ל מישלב משמש כמפקד עוצבה בצה"ל ונחשב לקצין מקצועי ומוכשר. על פי הזמנת ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין, הוא גלווה לטקס חתימת הסכם עזה ויריחו, שנחתם בקהיר במאי אשתקד ולקח חלק בטקס חתימת הסכם השלום עם ירדן.

תא"ל מישלב הינו הקצין הדרוזי השני בתולדות צה"ל שקודם לדרגת תא"ל.

הלווייתו של החייל יניב רייסר מגבעתיים, שנפצע אנושות בפיגוע בבית ליד ומת מפצעיו בסוף השבוע, נערכה אתמול בקרית שאול (צילום: אלון רון/ישראל סאן)

מועצת המנהלים של תע"ש התפטרה מתפקידה

ההחלטה התקבלה לאחר שרה"מ ושר הביטחון רבין ושר האוצר שוחט דרשו מהם להתפטר כדי לבצע תוכנית ההבראה □ ההסתדרות מבוכת על ההחלטה

□ אריה דיין, אבשלום קוות

יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה הצבאית, רב אלוף דן שומרון, המנכ"ל גבי קומיסר וכל חברי מועצת המנהלים התפטרו אתמול מתפקידיהם. הם מסרו על החלטתם זמן קצר אחרי שראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין, ושר האוצר אברהם שוחט, דרשו מהם לעשות זאת. רבין ושוחט נימקו את דרישתם בצורך לאפשר את הוצאתה לפועל של תוכנית הבראה, שהוכנה עבור התעשייה הצבאית.

התעשייה הצבאית הסתיימה לאחרונה יישום תוכנית הבראה ראשונה, בעלות של 400 מיליון דולר. בפנייתם לראשי התעשייה הצבאית, כתבו רבין ושוחט כי ממשלת ישראל עומדת עתה בפני ביצועה של תוכנית הבראה נוספת בהיקף רב שנתי של כ־800 מיליון דולר. "על החברה", הם כותבים, "לצעוד כעת צעד נוסף, משמעותי וקשה, כדי להגיע להבראה אסטרטגית שתבטיח את קיומה הכלכלי עסקי לאורך זמן".

תוכנית ההבראה החדשה, כך נמסר אתמול מהאוצר, כוללת בין השאר, פרישת עובדים, פיטורי התייעלות, שינויים בתרבות הארגונית הנהוגה במפעל והעברת מפעלים ממקום למקום. לשם יישומה, אומרים באוצר, יש צורך ב"יצירת אווירת שינוי והבראה". אווירה כזאת, ממשיכים וטוענים באוצר, תיווצר רק אם תתמנה הנהלה חדשה שתיהנה מחופש

המשך בעמוד 8

שרי האוצר והמשטרה יקימו צוותים שיתכננו ההפרדה

שוחט ושחל יבחנו את ההשלכות הכלכליות והבטחוניות □ ימסרו את המסקנות תוך חודש □ הממשלה החליטה להאריך את הסגר בעוד שבוע

□ פאר־לי שחר, נחמן גלבוע

ראש הממשלה יצחק רבין, הטיל על שר האוצר אברהם בייגה שוחט ושר המשטרה משה שחל, לרכז צוותים אשר יבחנו את הדרכים והתהליכים להגיע להפרדה בין האוכלוסיה של ישראל הריבונית לבין האוכלוסיה הפלסטינית ביהודה, שומרון וחבל עזה. שוחט ושחל יצטרכו לבחון את ההשלכות שיש להפרדה בתחום הכלכלי והבטחוני, ולמסור את מסקנותיהם בתוך חודש, לקבינט המדיני.

נמסר כי שני השרים יתאמו את הצעותיהם עם השרים והגורמים הממלכתיים הנוגעים בדבר. הממשלה אשר קיימה אתמול דיון נוקב בסוגיית ההפרדה, החליטה כי הסגר שהוטל על השטחים מיד לאחר הרצח בבית ליד, יימשך לפחות עוד שבוע. רבים משרים תמכו בהמשך הסגר גם לאחר מכן. הסרת הסגר באיזור עזה תיבחן על פי עמידתם של אש"ף והרשות הפלסטינית במחויבויותם על פי ההסכמים שנחתמו עמם. הממשלה החליטה כי הטיפול בשחרור אסירים ובמעבר הבטוח יושעה.

עם זאת מציינת הממשלה בהחלטתה, כי תהליך השלום יימשך על בסיס הסכם הצהרת העקרונות והסכמי קהיר, תוך הפסקה ויישום לקדים מביצוע ההסכמים אלו, עד כה, בעיקר בתחום הבטחוני.

ראש הממשלה יצחק רבין, הבהיר בהתייחסו לנושא

המשך בעמוד 8

3
על הגדר
רבין הבהיר בפגישה עם אריה דרעי שעל ש"ס להכריע בעניין הצטרפותה לממשלה

11
סופגים את הרעל
איך מטפלים ברוב המסולת הרעולה שמייצרת התעשייה בישראל

13
היערכות חדשה בקרמלין
כוחות הימין הלאומי דמוקרטיים מגבירים את כוחם במוסקווה

19
אנדרה אגאסי אלוף אוסטרליה
ניצח בגמר את פיט סאמפרס 3:1 וזכה בפרס 369 אלף דולר

להבות **מה השאלה?**

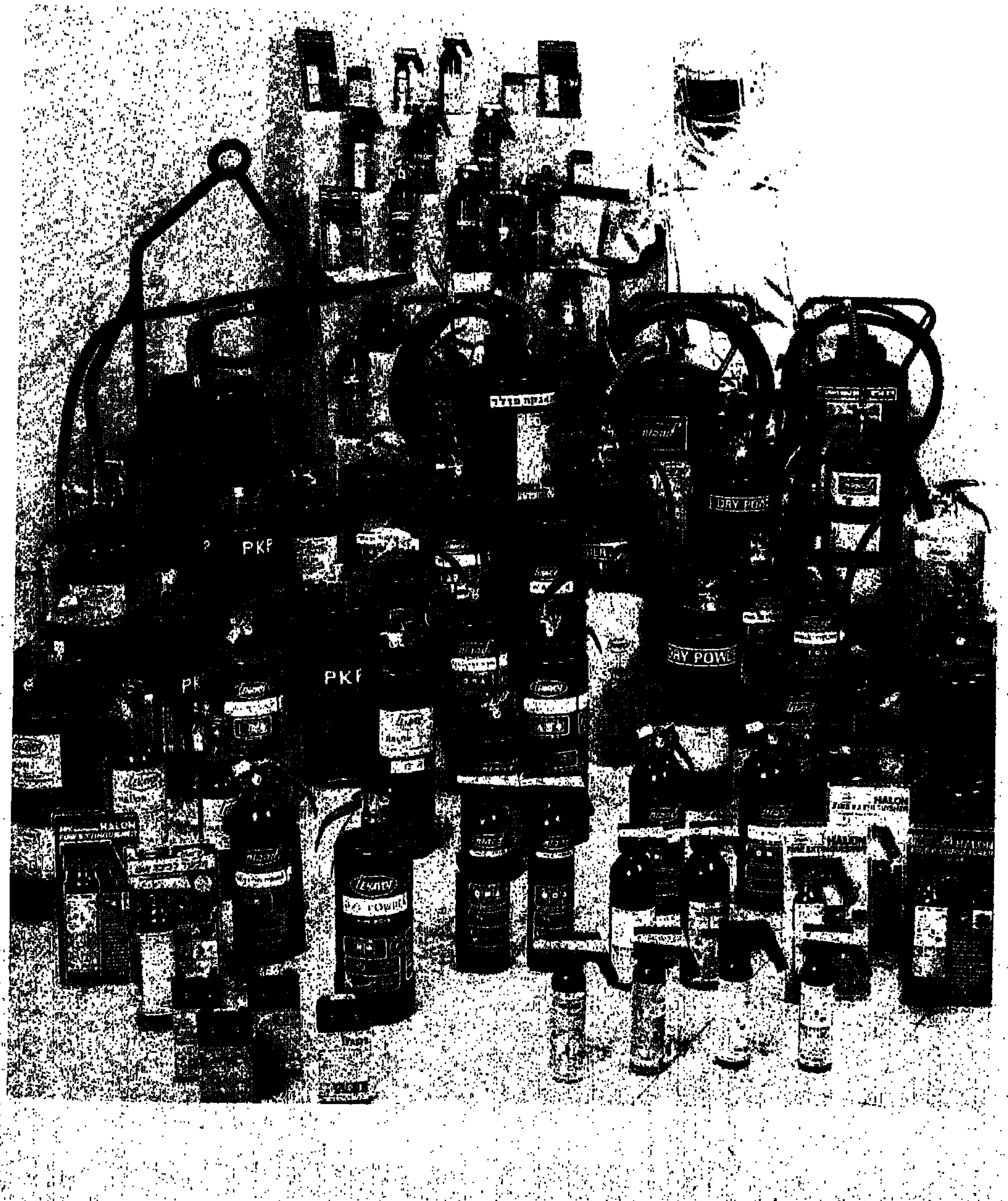

המפעל: להבות חרושת
קיבוץ להבות הבשן ד"נ גליל עליון 12125 • טל': 06-952101 (10 קווים)
פקס': 06-952119
* סניפים למכירה ושרות בכל הארץ.

סג"מ אייל לוי ורב"ט יניב וייסר הובאו למנוחות

נפגעו לפני שבוע בפיצוץ התופת בצומת בית ליד ומתו בסוף השבוע מפצעיהם האנושים □ אלפים השתתפו בהלוויות שנערכו באשדוד ובקריית שאול

(ע). אלפים מבני משפחתו, חבריו מאשדוד, חבריו לנשק מהצנחנים ואלוף פיקוד מרכז אילן בירן, ורבים מתושבי אשדוד, השתתפו ביום א' בהלוויה של סג"מ אייל לוי, מחללי הפיגוע בבית ליד, שהתקיימה בבית העלמין באשדוד.

לוי (20) מת מפצעיו בבית החולים הדסה, לאחר שנאבק על חייו במשך שבוע. ביום ראשון שעבר היה סג"מ אייל לוי בדרכו לבסיסו בצפון הארץ. אביו מרדכי הסיעו לצומת ושב לביתו. כשאירע הפיצוץ הראשון בצומת, נפצע אייל לוי אנושות, בראשו ובגופו, והובא לבית החולים הדסה בירושלים.

ביום שלישי עבר ניתוח בראשו ובמשך כל השבוע עמדו לצידו האם הלן ואביו מרדכי עם שתי אחיותיו, כשהם לא מפסיקים להתפלל לשלומו של בנם הבכור. ביום שישי מת.

הקבר הטרי נחפר סמוך לקברו של סגן דוד זינו מאשדוד, שנהרג אף הוא בפיגוע. בעת שהורד ארונו של סג"מ לוי אל הקבר, זעקה האם הלן בכאב: "רצית להיות כמו אבא שלך, רצית להיות טכנאי קשר בבזק, תראה לאן אנחנו מובילים אותך", זעקה האם והתעלפה. אחד מבני המשפחה התעלף גם הוא וכעבור כמה דקות התעלף גם חברו הטוב, סגן בצנחנים.

מפקד היחידה ספד לו מטעם צה"ל ואמר: "היית בחור חמד, חייל מצטיין. חיכינו שתחלים ותחזור אלינו. אבל המציאות טפחה על פנינו. לחמת על חייך במשך כל השבוע, לאחר שנפגעת בידי בני העוולה".

בשם המשפחה ספד אחד הדודים ואמר: "אתה לא הראשון ולא האחרון, היו לפניך הרבה חיילים שנפלו רק בגלל יהדותם. סעדון ווקסמן זכרונם לברכה, הם מהמוכרים שבהם, שנרצחו באכזריות. עד שלא נילחם בטרור עד חורמה, נמשיך לשכול בנים שכמותך".

על הקבר הונחו זרים מטעם משרד הבטחון וצה"ל ע"י אלוף פיקוד המרכז אילן בירן. בירן ניחם את בני המשפחה.

אלפים השתתפו בהלווייתו של רב"ט יניב וייסר, שנפגע באורח אנוש בפיגוע בבית־ליד ומת ביום ו' בצהריים מפצעיו.

יניב וייסר, תושב גבעתיים, (18), נטמן בחלקה הצבאית בבית העלמין בקרית־שאול, ליד קברו של רב"ט, סולי מורחי, שנהרג אף הוא בפיגוע הדמים בבית־ליד.

אחר הארון אותו נשאו שישה חיילים בדרגת רב"ט, הלכו הוריו יצחק ודליה, האחיות אורית ומיכל כשהם ממררים בבכי, נתמכים בכתפי קרובים. הרב הראשי לישראל, הרב ישראל לאו, אלוף פיקוד המרכז אילן בירן, ראש עיריית גבעתיים אפי שטנצלר, חבריו ליחידת הצנחנים, קציניו, חבריו לבית הספר ולתנועת הנוער העובד בה היה פעיל, מכרים ושאר מוקירי זכרו.

הרב הראשי הרב ישראל מאיר לאו, ספד למנוח ואמר, כי את יניב ראה לראשונה השבוע בבית חולים "מאיר" בכפר־סבא, אך לא יכול היה להחליף עימו מילה, מכיוון שהיה מחוסר הכרה. "המשפחה הוסיפה השבוע ליניב שם – חיים – ועל ספר התהילים כתבתי לו בהקדשה 'רפא ירפא', אך איחרנו את השעה ולא הצלחנו לבטל את הגזירה".

מפקדו סגן אלוף ע. אמר: "בשבוע שעבר קברנו את חברך הטוב עילי דגן, צר לנו עליך אחי יניב, בליבנו תמיד תהיה ומשפחתך איתנו תמיד. אני מצדיע לך צנחן צעיר".

ראש עיריית גבעתיים, אפי שטנצלר אמר, כי "צחוק הגורל הוא שאצל יניב בחדר מודבקים סטיקרים וסיסמאות של שלום. הוא חלם לשלום ולצערנו הקריב את חייו למען המטרה", ספר שטנצלר בסיימו: "יניב היה סמל העיר, נדע לשמור עליו להנציחו".

אחותו של המנוח, מיכל דיקלמה בבכי את השיר "עוף גוזל" וחברו אמר עליו: "היית מורעל ציוני. אהבת את עם ישראל וארץ ישראל".

בבית החולים הדסה עין כרם בירושלים מאושפזים 3 מפצועי הפיגוע בצומת בית ליד שהיה לפני שבוע.

מצבו של דניאל קורדוני מוגדר בינוני והוא הועבר לאישפוז במחלקה האורתופדית.

מצבו של אסף בן אור מוגדר קל עד בינוני והוא הועבר להמשך אישפוז במחלקה הנוירוכירורגית.

מצבו של עידו רמנו מוגדר קל, והוא הועבר לאישפוז במחלקה הפלסטית.

השב"כ הפלסטיני עצר חולייה של אבו נידאל

חשודה בתכנון התנקשות בחיי ערפאת ומנהיגים פלסטינים אחרים

□ פנחס ענברי

שירותי הביטחון הפלסטיניים עצרו בעזה חוליה של אבו נידאל, בחשד שביקשו להתנקש בחיי מנהיגים פלסטיניים ובהם ערפאת. כך מסרו לכתבנו מקורות בחזית הסירוב בעזה.

השבועון "אל אומה" המופיע במזרח ירושלים מסר, כי בין העצורים מהנדס מעזה ושמו קאמל עבד אל חמיד סליים, בן 31. השבועון מסר כי הוא נחקר על חברותו בארגונו של אבו נידאל.

המעצרים נעשו ב־13 בחודש.

המקורות הפלסטינים מסרו לכתבנו כי בעניין זה נעצרו 11 חשודים ובהם: מחמוד אל מסרי, באסם עטיה לאפי ואחרים. רובם משכונת תופאח בעזה.

כתבנו מציין, כי אירגונו של אבו נידאל חיסל שורה ארוכה של מנהיגים מתונים באש"ף, ובהם אבו־איאד, סגנו של ערפאת.

79 ישראלים נהרגו בשנה שעברה בפעולות איבה

□ נחמן גלבוע

79 ישראלים נהרגו בשנת 1994 בפעולות איבה בתחום הקו הירוק ובשטחים. כך עולה מסיכום נתונים סטטיסטיים שפירסמה המשטרה אתמול.

מהנתונים עולה כי 59 איש נהרגו בתחומי הקו הירוק ו־20 בשטחי יהודה ושומרון. עוד עולה כי חל גידול במספר ההרוגים בתחומי הקו הירוק מ־19 איש ב־93' ל־59 איש ב־94'.

מספר הפצועים בפעולות אלו בתחומי ישראל עלה גם הוא ועליה תלולה מ־75 איש בשנת 93' ל־323 איש בשנת 94'. בסך הכל נפגעו ב־94' בישראל ובשטחים 445 ישראלים, מתוכם 148 חיילים. מפכ"ל המשטרה, רב ניצב אסף חפץ, הסביר את מספר הנפגעים הגבוה בישראל בפעולות הנחת המטענים וההתאבדויות שהיו בעפולה, חדרה ובדיזינגוף.

הפיגוע בבית־ליד אינו נכלל בסטטיסטיקה המשטרתית לשנת 94'.

היום – פסק דינו של המחבל שהואשם בסיוע לפיגוע בעפולה

(ע). בית הדין הצבאי בג'נין יתן את הכרעת הדין בעניינו של מוחמד כמל, חבר עז א דין אל קאסם המואשם בסיוע וגרימת מוות בכוונה של 8 ישראלים שנהרגו בפיגוע בעפולה באפריל 1994.

כמל, תושב קבטיה, מואשם כי סייע למחבל המתאבד ראיד זכרנה בביצוע הפיגוע הרצחני.

ערעורו של סעיד בדרנה, אשר הואשם בתכנון הפיגוע בחדרה, ואשר נידון למוות על ידי בית המשפט הצבאי בג'נין, תלוי ועומד.

הערעור על עונשו של בדרנה יידון בבית המשפט העליון לערעורים ברמאללה בחודש הבא.

משלחת מצרפת ביקרה אתמול ביקור הזדהות בבית־הספר התיכון דנה קפן בירושלים. באחרונה נהרגו כמה מבוגרי בית־הספר בפיגועי טרור ובפעולות נגד מחבלים בלבנון. בתמונה: חברי המשלחת משוחחים עם תלמידים (צילום: יצחק אלחרר/"סקופ 80")

מחבל פלסטיני שוחרר בגרמניה מעט לפני הפיגוע בלוקרבי

הוגדר כמומחה בהרכבת פצצות □ מומחים סבורים עתה כי תכנן את הפיגוע

לונדון, (ע"צ). פלסטיני חבר בחזית העממית לשחרור פלסטין נעצר באוקטובר 1988 בגרמניה ושוחרר זמן קצר לאחר מכן, כלומר חודשיים לפני הפיגוע הקטלני בלוקרבי, למרות שאחד מחבריו שנעצר יחד עימו הגדיר אותו כ"מומחה בהרכבת פצצות", כתב ביום ראשון השבועון הלונדוני "סאנדיי טלגרף".

מומחים רבים סבורים היום, כי האיש, מרואן כריסאת, בעל דרכון ירדני, היה המוח שעמד מאחורי הטמנת הפצצה במטוס "פאן־אם", שהתפוצץ מעל העיירה לוקרבי שבסקוטלנד, כתב השבועון.

בכתבה הובאו קטעים מעדותו של עבדל גאראנפאר, בן 53, פלסטיני יליד סוריה, שנעצר ב־1988, אותה מסר לחוקריו הגרמנים. מאוחר יותר, הועמד גאראנפאר למשפט בפרנקפורט ונדון ל־12 שנות מאסר בעוון שני פיגועים נגד רכבות צבאיות אמריקניות, ב־1987 וב־1988.

גאראנפאר נעצר ביחד עם 13 פלסטינים נוספים, בהם מאהתו כריסאת, שהוגדר כ"אישיות בולטת" בחזית העממית של ג'ורג' חבש.

עוד כתב השבועון, כי בעת מעצרו, החזיק כריסאת בכמה מרעומים ברומטריים מהסוג ששימשו לפיגוע נגד מטוס "פאן אם". הוא שוחרר באוקטובר יחד עם ציוד זה, ועימו 11 מיתר החשודים שנעצרו.

ה"סאנדיי טלגרף" כתב, עוד כי גאראנפאר שוחרר בנובמבר האחרון ע"י גרמניה, בעקבות הסכם עם אירן. שלטונות גרמניה הכחישו בשבוע שעבר נמרצות טענה זו. (עתי"ם־איי.אף.פי.) לונדון עג נס 2038 ר

האלוף בירן: יותמרו הפעולות נגד המחבלים מן השטחים

אלוף פיקוד המרכז, האלוף אילן בירן אמר ביום א', כי פעולות צה"ל נגד המחבלים מהג'יהאד והחמאס ביו"ש הם רק ההתחלה של שרשרת פעולות אינטנסיביות.

"זו לא פעולה חד פעמית", אמר האלוף בירן. "זה לא זבנג וגמרנו. מה שהיה בסוף השבוע ביו"ש זו רק ההתחלה. אבו־דיס זה רק מקום אחד מהרבה מקומות ושם צומחים המחבלים המתאבדים בפוטנציה. אנחנו נפשוט על הרבה מקומות עד שנכביר את הטרור המשתולל", אמר. עוד הוסיף, כי יהיו עוד פעולות נוספות בקרוב.

האלוף התבקש להתייחס לפעולה, אם תהיה, נגד מחבלי הג'יהאד והחמאס ברצועת עזה ואמר: "בינתיים אנחנו מאפשרים למשטרה הפלשתינית לטפל במחבלים ברצועה, אם נידרש – אין ספק שנעשה זאת בצורה הטובה".

עתי"ם

משלחת של ערביי ישראל תדון בירדן בשיפור הסדרים של העלייה לרגל למכה

□ מוחמד שוגרי

משלחת מאגודת עולי הרגל (אל חאג' ואל עומרה) יוצאת לירדן לפגישה עם שר ההקדשים כדי לדון במספר העולים לרגל מאזרחיה המוסלמים של ישראל.

כתבנו מציין שהפגישה היא בעקבות מחלוקת קשה בין ועד ראשי המועצות המקומיות הערביות לבין אגודת אל־חאג' בראשותו אבו עאלו חוסיין. מוסלמים רבים קובלים על יחס קשה אליהם ועל אגרות.

בישיבה בשפרעם נדונה הסוגיה והוחלט לבדוק את הנושא, מתוך באפשרות לקיים את מצוות החאג' דרך מצרים, ולא דרך ירדן בלבד.

עוד נמסר באחרונה, כי בנושא הערבי יש פעילות פוליטית להפשת איחוד מרצ.

התאחדות העצמאים, והנועד המתקדמת וגופים אחרים סבורים שצריך לחקים איחוד של עולים להחזרות לכנסת. חוגים אלה מפאים לתגובתה של התנועה האיסלמית כדי לקבוע את עמדתם.

גופת מחבל התגלתה בדרום לבנון

מרג'עיון, (ע"צ). גופת מחבל נתגלתה אתמול ברצועת הביטחון בדרום לבנון, מסרה תחנת השידור "קול הדרום" של צד"ל.

המחבל היה לבוש מדי הסוואה ומצוייד ברימוני יד ורובה.

מקור מקורב לצד"ל מסר כי המחבל מת לפחות לפני יומיים, כנראה כ"תאונת עבודה".

הגופה נתגלתה בקרבת גשר חרדלי, בעיבורי הגזרה המרכזית של רצועת הבטחון.

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתון וספר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס' 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר מעל 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145
ת"ד 1216 ירושלים 91004
סניף חיפה: רח' פבאר 17 טל' 04-673673, פקס' 04-676057 ת"ד 4007 חיפה 31040
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily
Tel-Aviv.P.O.B. 61999.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.
© כל הזכויות שמורות
מודפס בדפוס החדש בע"מ, טל. 03-6388510

הרב יוסף יכריע השבוע בשאלת הצטרפותה של ש"ס לקואליציה

כך סוכם אתמול בתום פגישה שקיים ראש הממשלה עם ח"כ אריה דרעי □ רבין הבהיר לדרעי שעל ש"ס להכריז על עמדתה בעניין הצטרפות לקואליציה, שכן יש לאייש מיידית את תיקי הפנים והדתות

□ יהודה צור

בתום התייעצות בין מנהיג ש"ס, הרב עובדיה יוסף, לבין ח"כ אריה דרעי, הוחלט כי הרב יוסף ימסור עד לסוף השבוע את תשובתו לראש הממשלה, יצחק רבין, לגבי שאלת הצטרפות ש"ס לממשלה.

הפגישה בין דרעי לרב יוסף באה בעקבות פגישה שהתקיימה בארבע עיניים בין רבין לדרעי. דרעי מסר לרבין בראשית הפגישה, כי ש"ס תצביע היום אי אמון בממשלה שהעלו המפלגות הדתיות בעקבות מפגש בשבת לפני טכנאים בביתו של רבין עם ראשי המשק.

דרעי אמר לרבין כי הוא היה מעדיף לתת את התשובה רק לאחר שבג"ץ יפסוק לגבי העתירות שהוגשו נגד הסכם שס והעבודה.

מאחר שלא ידוע מתי תפורסם ההחלטה שבכל מקרה לא תינתן לפני 12 בפברואר, ההנחה היא שראש הממשלה אמר לדרעי כי לא יוכל להמתין עד לפסיקת הבג"ץ; שכן עליו לאייש את תיקי הדתות והפנים.

דרעי העלה את דרישות שס לגבי בניה בירושלים רבתי והאפשרות של טיפה מתורשת בתהליך המדיני עם הפלסטינים. ככל הנראה קיבלה ש"ס את הסר רבין להודיע עמדתה עד סוף השבוע. בעניין הבניה בישובים הדתיים ביתר וקרית ספר, שנכללים ב"ירושלים רבתי", לא הביע רבין התנגדות לתביעות ש"ס.

גם באשר לנושאים אחרים כמו שחרור עצירים פלסטינים או יציאת צה"ל מן הערים הגדולות ביהודה ושומרון, עמדת רבין תואמת את זו של ש"ס.

מקורבים לרב יוסף מדגישים כי הוא תומך בכניסת ש"ס לקואליציה. נראה שעמדת ש"ס היא חיזוק האגף הניצי בממשלה.

אתמול אמר מזכ"ל העבודה, נסים זוילי, כי בש"ס יש מאבקים פנימיים לא פשוטים. זוילי אמר כי הוא ידוע שהרב יוסף וחלק מהנהגת שס תומכים בהמשך התהליך המדיני ורוצים לאפשר את מיצויו.

זוילי הרגיש כי בניגוד לימין לא מטיל הרב יוסף את אשמת הטרור על השלום או על ממשלת ישראל. הוא הביע תקוותו שהרב יוסף ואלה התומכים בו יחליטו עוד השבוע להצטרף לקואליציה.

השר מיכה חריש יציע ללשכת מפלגת העבודה, אשר תתכנס ביום חמישי הקרוב, לקבל החלטה המחייבת את איוש תיקי הפנים והדתות, שנשמרו עבור ש"ס זה למעלה משנה. זאת, בעקבות הצבעת האי אמון בממשלה בשבוע שעבר וכן הצבעת האי אמון שתצביע ש"ס היום.

השר חריש הרגיש את החשיבות שבשותפות עם ש"ס בקואליציה, אך ציין עם זאת, כי תהליך השלום אמנם קבע עובדות שלא לשביעות רצון כולם וחייב ויתורים מרחיקי לכת בנושאים עקרוניים מטעם מפלגת העבודה. חריש הדגיש, כי העבודה, ורבין בראשה, עשו בעניין זה מאמצים גדולים וויתורים מתוך הנחה שבנושאים מסויימים הם בעלי חשיבות מכרעת לש"ס.

הוא ציין, כי הצבעת האי אימון בממשלה הוא בתירוץ ולמעשה וסיבות אחרות עומדות מאחוריה. ולכן, לדבריו, על מפלגת העבודה להכיר בעובדות ובמציאות החדשה. "אי איוש שני המשרדים והחזקתם כפקדון על ידי ראש הממשלה הוגדר על ידי ראש הממשלה עצמו כמצב לא בריא וכבדק", הוסיף חריש.

חבר הכנסת יוסף עזרן, "הבן הסורר" מש"ס אמר אתמול, כי חובתו ולא רק זכותו של הרב הראשי לשעבר מרדכי אליהו להקים מפלגה. הוא אמר, כי הרב אליהו עצמו אינו יכול לעמוד בראש המפלגה, שכן הוא אישיות רוחנית. לדבריו, מפלגה זאת תהיה ימנית, וגם ש"ס במהותה אמורה להיות ימנית והולכת בקו שונה בגלל סיבות משלה.

הרב עזרן שדיבר בתכנית הרדיו "הכל דיבורים" אמר, כי הרב אליהו ומפלגתו לא יתחרו ברב עובדיה יוסף ובמפלגתו, וכי לכל אחד מהשניים האישיות הקורנת שלו, אם כי, הודה עזרן, אפשר שמפלגה זאת "תתגוסס בשוליים" של ש"ס.

פגישת השרים בפורום הכלכלי העולמי בדבוס, שווייצריה
שר החוץ, שמעון פרס, ועמיתו המצרי, עמרו מוסה, בדבוס. השניים לוקחים חלק לפגישה בעניין חיסול הטרור הקיצוני. (צילום: אי.פי)

הרב אליהו במגעים להקמת מפלגה ספרדית־ימנית חדשה

□ יהודה צור

זה כמה שבועות מנהל הרב הראשי הספרדי לשעבר, מרדכי אליהו, מגעים עם אישים פוליטיים ותורניים ספרדים, לבדוק אפשרות להקמת תנועה פוליטית חדשה.

אחד האישים המרכזיים אליו פנה הרב אליהו הוא ח"כ יוסף עזרן, שעדיין מכהן באופן רשמי מטעם שס בכנסת. עזרן אמר אתמול, כי זוהי חובה מוסרית וציבורית להקים תנועה חדשה שכזו. הוא ציין, כי הרב אליהו יכול לתרום ואין שום סיבה שלא יעשה כן.

עזרן ציין, כי הרב אליהו הוא גדול בישראל. לדעתו, תנועה של הרב אליהו, אם תקום, לא תתחרה בש"ס, לכל היותר תגנוס בשוליה, אך תהיה מפלגת ימין.

עזרן לא אישר שנעתר לפניות אליו, אך מקורבים אליו סבורים כי הוא יצטרף עזרן לתנועה כזו, אם וכאשר תקום, במידה וינתן לו מקום מכובד ברשימה לכנסת.

יצויין, כי על פי החוק, בהיותו חבר בבית הדין הרבני, אסור לרב אליהו לעסוק בענייניים פוליטיים.

הרב אליהו מנסה בעזרת המפד"ל להעביר הצעת חוק בכנסת שתקבע שנשיא בית הדין הרבני העליון יהיה זקן הדיינים, כלומר הוא עצמו, ולא הרבנים הראשיים ברוטציה בינהם – המצב כיום.

עתה אומרים בש"ס, כי הרב אליהו מזהיר שאם בעוד חודשיים לא יועבר החוק, הוא יקים מפלגה חדשה.

ח"כ משה מאיה מש"ס אמר אתמול, כי בעבר איבד הימין את השלטון בגלל פיצול הקולות.

היום הצעת אי־אמון בממשלה על רקע פגישת רבין בשבת

□ בצלאל עמיקם

הכנסת עומדת לדון היום בהצעת אי אמון משותפת לסיעות יהדות התורה, המפד"ל ומולדת בממשלה, על רקע ההתייעצות הכלכלית במעונו של ראש הממשלה, יצחק רבין, בשבת לפני עשרה ימים.

האופוזיציה מקווה כי ש"ס שהפגינה קו אופוזיציוני הצביעה נגד הקואליציה בנושא ירושלים, תעשה זאת גם הפעם. בש"ס נוטים הח"כים לגנות את ראש הממשלה עקב הדיון שערך בשבת וגרם לחילול שבת ולהצביע יחד עם האופוזיציה.

הח"כים הדתיים הזכירו לרבין כי בקדנציה הקודמת שלו נאלץ לוותר על כהונתו כראש הממשלה בשל חילול שבת, עקב פגעת מטוסי חיל האוויר החדשים עם כניסת השבת.

בקואליציה הוכרז על "גיוס כללי" לקראת ההצבעות על הצעות אי האמון בעניין חילול השבת בבית ראש הממשלה.

הערכה היא שההצעות תוכשלנה כפי שהוכשלו כ־70 הצעות דומות עד כה.

דוד לוי לא פוסל הקמת ממשלת אחדות לאומית

□ יהודה צור

ח"כ דוד לוי (ליכוד) אמר אתמול כי אין הוא פוסל הקמת ממשלת אחדות לאומית. לוי הזהיר בפני סכנות רבות האורבות לישראל, נוכח האחדות הערבית.

"יש דרך אחת לממשלה – או לפנות את מקומה או לעשות מיד להחלטה לאומית להתייעצות עם כל הכוחות הציוניים, כי טובת המדינה מחייבת זאת לפני שיהיה מאוחר" אמר לוי.

לדבריו, מי שטובת המדינה חשובה לו, צריך לעזור במשימה יקרה כי אחרת המדינה תדרדר לתהום ממנה יהיה קשה לה לעלות.

לדבריו הבעיה אינה על מה נסכים, כי יש להסכים לעמוד ביחד אל מול הסכנות האורבות למדינה והן מוחשיות.

"עת לעשות עת להתאפקות, עת להתלכדות. זאת אמונתי", אמר דוד לוי.

בתגובה אמר מזכ"ל העבודה, נסים זוילי, כי הוא מאוד שמח שהליכוד מכיר בכך שהעם צריך להיות מלוכד סביב החלטות הממשלה.

זוילי ציין כי הממשלה לא יכולה לסגת מקווי יסוד המדיניות, שקבעה. לכן אם הליכוד יחליט להצטרף לממשלת אחדות לאומית, עליו לדעת שהדבר יהיה על בסיס הקווים המנחים של הממשלה הנוכחית.

השר ברעם מבקש מזוילי לפעול להחזרת רמון

□ יהודה צור

השר עוזי ברעם פנה אתמול למזכ"ל העבודה, נסים זוילי, לפעול במהירות כדי לנסות להחזיר את חיים רמון וחבריו לשורות המפלגה.

במכתב שהעתק ממנו נשלח לראש הממשלה ולח"כים בעבודה אומר ברעם, כי כדי לעשות זאת דרושה החלטה עקרונית בעקבותיה תתקיים הידברות רצופה ותכליתית.

לדברי ברעם החלטה עקרונית תכלול ביטול מכתבי השהיה ונכונות לראות את רמון וחבריו בשורות המפלגה. רק לאחר מכן יהיה עלינו לתת את הדעת על שיתוף פעולה פוליטי בין רם לעבודה.

בקרוב יוחלט אם לפתוח בחקירה של "פרשת גונן שגב"

□ נחמן גלבוע

"הזמנתי לערוך בדיקה בנושא הזשרות כבוד גונן שגב ואנחנו קרובים לסיום. בסיום הבדיקה יובאו הממצאים ליועץ המשפטי לממשלה, ואז תתקבל ההחלטה בנושא פתיחת או אי פתיחת חקירה". כך מסר אתמול ראש אגף החקירות במטה הארצי, ניצב יוסי לוי.

בתשובה לשאלה, האם ניתן למצות את הליך הבדיקה ללא זימון הנבדק לחקירה, השיב ניצב לוי: "אין תגובה". על פי תשובתו של ניצב לוי, ניתן להסיק כי המשטרה היתה מעוניינת לזמן את השר שגב לתישאול כבר בתהליך הבדיקה, אולם לא קיבלה היתר לכך מהיועץ המשפטי לממשלה.

האפיפיור הזהיר העולם מפני "אושוויצים נוספים"

נשא את דבריו במלאת 50 לשחרור מחנה ההשמדה בארץ מולדתו

הוותיקן, (ע"ר). האפיפיור יוחנן פאולוס תקף אתמול בחריפות את האנטישמיות, והכריז כי העולם חייב לוודא שלא נצטרך לבכות על "אושוויצים אחרים". בכנותו את מחנה המוות הנאצי "נצחון הרשע", אמר האפיפיור: "לעולם לא עוד אנטשמיות. מעולם לא עוד השתצנות של לאומניות. לעולם לא עוד רצח־עם".

בתגובתו הפומבית הראשונה על טקסי יום השנה ה־50 לשחרור המחנה בארץ הולדתו פולין, אמר האפיפיור כי העולם הנוכחי עודנו גדוש אלימות. "אולם למרבה הצער, אלימות רבה עדיין שוררת בזמנים שלנו. אלוהים איננו רוצה כי מחר נצטרך לבכות על אושוויצים אחרים שאירעו בתקופה שלנו. נתפלל נא ונפעל כדי שזה לא יקרה", אמר.

האפיפיור לא הרחיב את הדיבור, אך בעבר הזהיר פעמים רבות מפני הסכנות של מאבק לאומני, כגון זה שהרס את יוגוסלביה לשעבר. כן נתקבל הרושם, כי הוא מתייצב לימין שלטונות פולין במחלוקת עם מנהיגים יהודיים לגבי הנימה האקומנית של הטקסים שנערכו בשבוע שעבר. עוד אמר, כי בעוד היהודים סבלו בצורה הקשה ביותר באושוויץ, "מתו שם אנשים חפים מפשע רבים ממדינות שונות".

האפיפיור, שערך ב־1979 ביקור דרמטי באושוויץ, שנה לאחר שנבחר לתפקידו הרם, אמר בין היתר, כי "במיוחד בני העם היהודי, שהמשטר הנאצי תכנן להשמידם בשיטתיות, סבלו מהשואה הדרמטית.

בנאומו נמנע האפיפיור מלהגיב על הנושא השנוי במחלוקת – האם הכנסיה הקתולית והוואתיקן יכולים היו לעשות יותר כדי לעזור ליהודים בימי מלחמת העולם השניה.

יותר מ־2,000 בני אדם השתתפו בשבת, בגן ציבורי באמסטרדם, בטקס השנתי לשחרור מחנה ההשמדה אושוויץ, מסרה המשטרה.

בתום תהלוכה שקטה, מבניין העירייה אל הגן הציבורי ורטהיימפארק, שבו ניצבת האנדרטה "לעולם לא עוד אושוויץ", נערך טקס אזכרה שבו השתתפו בין היתר יורש העצר ההולנדי הנסיך וילם־אלכסנדר ושגרירי ישראל, גרמניה ופולין.

ראש עיריית אמסטרדם, סחלטו פאטיין, אמר בנאומו כי האנושות איננה זוכרת את כל לקחי אושוויץ. בהצביעו בין היתר על הסכסוכים בסומליה, רואנדה ויוגוסלביה־לשעבר, הוא אמר כי מדובר בפשעים "פחות מתוחכמים, פחות שיטתיים, אך לא פחות מתועבים מהשמדתם ההמונית של יהודים, צוענים והומוסקסואלים".

ישראל מבקשת לקדם המיחשוב במערכות החינוך במזה"ת

מבקשת מהאיחוד האירופי להקדיש למטרה זו 10 אחוז מהסיוע המתוכנן לאיזו…

דבוס, (ע"צ,יו.פי.איי). ישראל מבקשת לקדם את המיחשוב של מערכות החינוך במדינות הערביות, וביקשה מהאיחוד האירופי להקדיש למטרה זו 10 אחוז מהסיוע הפיננסי המתוכנן למזרח התיכון – מסר אתמול בדאבוס שר החוץ, שמעון פרס.

בפגישה עם קבוצה קטנה של עיתונאים בשולי הפורום הכלכלי העולמי, אמר פרס כי הצעה זו נתקבלה בחיוב על ידי הנשיא החדש של הנציבות האירופית ז'אק סאנטר, שעמו נועד לשיחה בדאבוס. עוד אמר פרס, כי האיחוד האירופי עשוי להקדיש לפרויקט 10 אחוז מ־6 מיליארד אק"ו של סיוע פיננסי לחמש שנים המתוכנן לאיזור המזרח התיכון.

פרס ועמיתו המצרי, עמרו מוסה, נועדו אתמול עם מנהלים של ארבע חברות המחשבים הגדולות ביותר באירופה, כדי לגבש תוכנית חינוך למזה"ת. היתה זו פגישה ראשונה עם חברות המחשבים, מאז העלה פרס את הפרויקט בוועידה הכלכלית 1994 בקזבלנקה, שנועדה כדי לקדם שיתוף פעולה כלכלי ערבי־ישראלי במסגרת מהלכי השלום במזרח התיכון.

ישראל מעוניינת כי העולם הערבי יפיק תועלת מתוכנית החינוך הממוחשבת שהיא מפעילה כיום. פרס נפגש יחד עם מוסה, עם ראשי חברות המחשבים בול מצרפת, סימנס מגרמניה, אוליבטי מאיטליה ואייסי־אל מבריטניה, האמורות להשתתף בפרויקט.

אמא יקרה הפתעה ציפתה אתמול לאמהות צעירות במחלקת יולדות של בית החולים הדסה הר הצופים, כאשר לכבוד יום האם הוענקו לאמהות עדיליוני ש. "אמא יקרה"

אנשי חינוך מסרייבו השתלמו במרכז לשעת חירום בקרית שמונה

(ע). אנשי חינוך מסרייבו השתלמו לאחרונה במרכז לשעת חירום בקרית־שמונה, לפי בקשה מיוחדת של האו"ם. מנהל המרכז, מולי להר המכהן גם כיועץ מיוחד של האו"ם לנושאי מצבי לחץ מצב, מסר כי בהשתלמות שהתקיימה בזכרון יעקב, השתתפו כ־100 אנשי חינוך שהגיעו בשתי קבוצות, שכל אחד למרה שבועיים.

המסר שהועבר להם היה, כי יש לקבל את הסבל כחלק מהחיים, וכי כל יצור אנושי מפתח כלים להתמודד עם הסבל, קשה ככל שיהיה.

המרכז המחוזי לשעת חירום בקרית שמונה, המתמחה בניתוח אירועים קשים, סיים לאחרונה עריכת כמה מחקרים על התנהגות אוכלוסיה במצבי לחץ ושעת חירום. מנהל המרכז מולי להר, אמר בהרצאה שנשא לאחרונה בפני אנשי חינוך מצפת, כי הטבע האנושי מסתגל להתמרות, ולא הפיגועים הם שישברו את רוח העם.

"כאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ. במאה העשרים הסבל הוא חלק מהחיים ולא תקלה מקרית. עם שעבר שואה ונשאר נורמלי, ועוד הקים מדינה, לא יישבר מארגוני טרור", העריך מולי להר בהרצאה בצפת. לדעתו, הטרור הפועל היום במדינה אינו ספונטני, אלא מתוכנן באופן מדוקדק ביותר, וקשה לצפות אותו. גם אם יוחלט, כי במקרה של פיגוע צריך לעזוב את המקום מחשש לפיגוע נוסף, יהיה קשה לצפות את התנהגות הציבור וגם לזה הטרור יוכל למצא תשובות".

מסקר שנערך במרכז בקרית שמונה לאחר האסון בעפולה, חיזק את המסקנה הזאת, כי "לבני אדם יש כלים להתמודד עם הגרוע ביותר והאדם צריך לצפות לגרוע ביותר, בכל מקום".

נתפסו 19 עובדי שטחים

(ע). למרות הסגר על השטחים, נתפסו אתמול 19 עובדים מהשטחים ששהו בישראל, 17 מהם ללא היתרי עבודה, כך נמסר אתמול אחר הצהריים ממשרד העבודה והרווחה בירושלים.

עוד נמסר, כי שניים מבין העובדים היו מנועים מכניסה לישראל, בכל מקרה, ואחר –נתין ירדני. במשרד העבודה והרווחה מוסיפים, כי במהלך חודש ינואר עצרו אנשי יחידת האכיפה 229 עובדי שטחים ו־48 עובדים זרים ששהו בארץ ללא היתר.

כל העובדים הזרים גורשו מהארץ, אורן קרני, מנהל יחידת האכיפה, אמר כי על כל מעסיק מוטל קנס של 2,000 שקל, בשל כל עובד המועסק על ידו ללא היתר. העובדים עצמם מועברים לתחנות המשטרה ונקנסים ע"י המינהל האזרחי.

צוות של משרד האנרגיה יצא לרבת עמון לגבש תוכנית עבודה

□ עליזה חטואל

צוות מטעם משרד האנרגיה והתשתית בראשות מנכ"ל המשרד, עמוס ירון, יצא אתמול לרבת עמון, לגבש תוכנית עבודה הנובעת מנספחי האנרגיה להסכם השלום בין ישראל לירדן. מומחים משני הצדדים עוסקים בגיבוש תוכניות בתחומי דלק, חיפושי נפט וגז ושיתוף פעולה בין בתי הזיקוק של שתי המדינות. ממשרד האנרגיה נמסר, כי הנספח להסכם השלום ייחתם בקרוב על ידי שר האנרגיה והתשתית של ישראל, ד"ר גונן שגב ושר האנרגיה הירדני סמיח דראוזה.

הרשות הפלסטינית תבקש להביא את גופת אבו ג'יהד

(ע). הרשות הפלסטינית מבקשת לפנות לישראל ולסוריה כדי לקבל היתר להעברת גופתו של אבו ג'יהד לקבורה בעזה, נמסר אתמול בגלי צה"ל. אבו ג'יהד ממייסדי אש"ף וראש הזרוע הצבאית של הפתח, נהרג בשנת 1988 מכדורי מתנקשים בתוניס. על פי מקורות זרים, הוא חוסל בידי ישראל, אולם ישראל הכחישה מעורבות בחיסולו. גופתו נקברה בדמשק.

ועדת הפנים תדון במצוקת "ישובי מרום הגליל"

(ע). ועדת הפנים של הכנסת תקיים דיון מיוחד בבעיות הקשות של יישובי מרום הגליל – כך הבטיח יו"ר ועדת הפנים של הכנסת ח"כ יהושע מצא, בתום סיור ביישובי מרום הגליל, שהתקיים אתמול בצהריים.

חברי ועדה נוספים – ח"כ אריאל וינשטיין וח"כ אסעד אסעד תמכו בקיום דיון על בעיות הגליל בכלל, לאחר ששמעו טענות קשות מחברי מושבי אביבים שעל גבול הלבנון.

ראש המועצה האזורית אהרון מעתוק, הציג את הבעיות הקשות של ישובים מרוחקים, המתמודדים עם מתח בטחוני, מצוקה כלכלית ומשבר חקלאי.

ח"כ יהושע מצא הבטיח גם לבדוק את החלטת ועדת המנכלים על הכרה ביישובים שונים כזכאים לטיפול נקודתי, כאשר יישובי מרום הגליל לא נהנית מזכות זו ומפסידים תקציבים רבים בשל כך.

• רימון יד שהתפוצץ ליד בניין שגרירות רוסיה בתימן לפני שבוע, גרם בעיקר לניפוץ שמשות ולנזקים קלים באגפי המגורים, דיווחה אתמול סוכנות הידיעות איטאר־טאס.

הוועדה לכינון רשות שיפוט עצמאית החלה בדיוניה

□ עליזה חטואל

הוועדה לכינון רשות שיפוט עצמאית בראשות שופט בית המשפט העליון, יעקב קדמי, קיימה ישיבה ראשונה לבחינת כינונה של מערכת בתי המשפט כרשות ארגונית־מינהלית בעלת מעמד עצמאי מבחינה משפטית. בישיבה הראשונה של הוועדה, שמונתה על ידי נשיא בית המשפט העליון ושר המשפטים, אמר הנשיא שמגר: כדי להשלים חלק חיוני במבנה החוקתי של המדינה יש להקים רשות שיפוטית עצמאית, גוף שווה מעמד וערך לשלוש הרשויות. עצמאותו האינדיבידואלית של השופט היושב בדין איננה מושלמת בלי אי תלותה של מערכת השיפוט מבחינה מוסדית. מערכת המשפט צריכה להיות מסוגלת לנווט את המשאבים, שיוקצו במסגרת תקציבית, על פי צרכיה והבנתה.

השר ליבאי הדגיש את הצורך לחיזוק יתר של הרשות השיפוטית, בדרך של כינון רשות עצמאית. הוא הוסיף שיש להסיק מסקנות מקיפות מערכת בתי המשפט במשך שנים בתקציבם, במבנים וככח אדם.

השופט יעקב קדמי הטיל על חברי הוועדה להכין מצע עם הצעו… הכרוכות מבחינת נציבי שירות המדינה, עמדת משרד האוצר, עמדת לשכת עורכי הדין, עמדת נציגות השופטים, הנהלת בתי המשפט העובדים במערכת וההסתדרות.

הוועדה מתכוונת לשמוע את דבריהם של המומחים על המגזר ברשויות עצמאיות, וכן … משרד מבקר המדינה, הכנסת … ישראל.

בישיבה הקרובה יופיע … פרופ' שמעון שטרית, שעסק … זה במסגרת פעילותו האקדמית.

רוב הנשים המופיעות בתקשורת – פושעות או קורבנות פשע

(ע). רובן המכריע של הנשים המרואיינות או המאוזכרות בתקשורת בישראל הן פושעות או קורבנות פשע – כך קובע מחקר שערכה שדולת הנשים בישראל ושתוצאותיו יפורסמו היום, ביום עיון על נשים בתקשורת. ממימצאי המחקר עולה, כי 72 אחוז מהמרואיינות בעיתונות הכתובה, 57 אחוז מהמרואיינות בטלוויזיה ו־66 אחוז מהמרואיינות ברדיו הינן קורבנות או פושעות. עוד קובע המחקר, כי נשים מרואיינות באמצעי התקשורת הרבה פחות מהגברים. בטלוויזיה 9 אחוזים בלבד מהמרואיינים הן נשים, ברדיו 10 אחוז, ובעיתונות הכתובה – 15 אחוז.

עוד עולה מהמחקר, כי 17 אחוז מכתבי העיתונות בעמודים הראשיים הן נשים, 30 אחוז מכתבי ומגישי החדשות בטלוויזיה הן נשים ו־25 אחוז מכתבי ומגישי החדשות ברדיו הן נשים.

בהתייחסה למימצאי המחקר, אמרה ד"ר דפנה למיש, מבית הספר לתקשורת במכללה למינהל בתל אביב, שהיתה אחת מעורכות המחקר, כי "נוכחות נשים בחדשות הינה שולית ובדרך כלל קשורה לתפקידן כנפגעות, כקורבנות, או כקרובות משפחה של קורבנות". היא הוסיפה, כי החברה הישראלית כמו שהיא מצטיירת בחדשות, היא חברה גברית, המנוהלת על ידי גברים ולמרות המיניויזציה הגוברת של מקצועות התקשורת השונים, החדשות המרכזיות ממשיכות להיות מדווחות על ידי רוב גברי.

הסתיים המשבר בהבימה לאחר שדוד אלכסנדר הודיע על התפטרותו

□ כתב "על המשמר"

בעקבות ישיבת חבר הנאמנים של התיאטרון הלאומי, שכונסה לישיבה מיוחדת בעניין המשבר, שפקד את התיאטרון לאחרונה, הודיע ד"ר דוד אלכסנדר על התפטרותו מכהונתו ומעמדותיו בתיאטרון.

יעקב אגמון נתמנה למנהל הכללי של התיאטרון הלאומי … לתפקידו עוד השבוע. … האמנויות שולמית אלוני אישרה את המינוי ואיחלה לתיאטרון ולמנהל הצלחה.

בג"ץ ביטל מינוי של תשעה עובדים בכירים בעיריית ת"א

התשעה מונו ללא מכרז פומבי □ ההחלטה באה בעקבות עתירתו של חבר המועצה אריה צוקר

□ נחמן גלבוע

(ע). בג"ץ ביטל אתמול את מינויים של תשעה עובדים בכירים בעיריית ת"א, שהתקבלו לעבודה ללא מכרז. החלטת בג"ץ באה בעקבות עתירה של אריה צוקר, חבר מועצת עיריית ת"א וועדת הביקורת של העירייה.

צוקר טען בעתירתו, כי קבלת עובדים ללא מכרז, מנוגדת לחוק, לעיקרון השוויון ופוגעת בכללי המינהל התקין. עיריית ת"א טענה בתשובתה לבג"ץ, כי העובדים הללו הם עובדי לשכה, שניתן לקבלם לעבודה ללא מכרז, כפי שנהוג בשירות המדינה.

לאחר שזכה בבחירות לראשות עיריית ת"א, קיבל רוני מילוא מספר עובדים ללא מכרז. המינויים נעשו בתקופה שבין נובמבר 1993 עד ינואר 1994. בין המינויים השנויים במחלוקת, ניתן למצוא את אבי שטיינמץ, סמנכ"ל העירייה, מאיר בן מאיר המזכיר הפרלמנטרי של אביגדור קהלני, ואורנה צ'לג, הממונה על קשרי החוץ של העירייה.

השופט יצחק זמיר קבע בפסק הדין, כי פרשנות העירייה לתקנות המכרזים אינה קבילה. לדעתו, העירייה אינה יכולה למנות עובדים מכוח תקנון השירות הציבורי.

השופט זמיר הוסיף, כי המחוקק איפשר לשר הפנים לחרוג מנורמת המכרז ולמנות עובדים ללא מכרז, "אולם אין לפרש את הסמכות לקבוע חריגים באופן כזה שיכרסם בעיקרון השוויון".

שופטי בג"ץ, יצחק זמיר, תאודור אור ואליהו מצא, קבעו כי מינוי עובד, בעקבות מכרז פנימי, במקום בו נדרש מכרז פומבי, אינו קביל.

בדרך זו, מינתה העירייה את אבי שטיינמץ לתפקיד סמנכ"ל העירייה ואת אורנה צ'לג לתפקיד הממונה על קשרי חוץ בעירייה.

כדי לאפשר לעירייה להערך לביצוע החלטה זו בהתאם, החליטו השופטים כי היא תיכנס לתוקף ב־1 באפריל 1995. באותו יום, יתבטל מעמדם של התשעה כעובדי עירייה.

השופטים דחו את העתירה לגבי עובדת אחת, שוש אביגל, מנהלת האגף לאומנויות בעירייה, שמונתה לתפקיד ממלאת מקום מנהלת אגף האומנויות בעירייה ללא מכרז, ואחר כך זכתה בתפקיד בעקבות מכרז פומבי שערכה העירייה. השופטים קבעו, כי מינוייה הזמני לתפקיד, לא היה בו כדי לפסול אותה מהשתתפות במכרז.

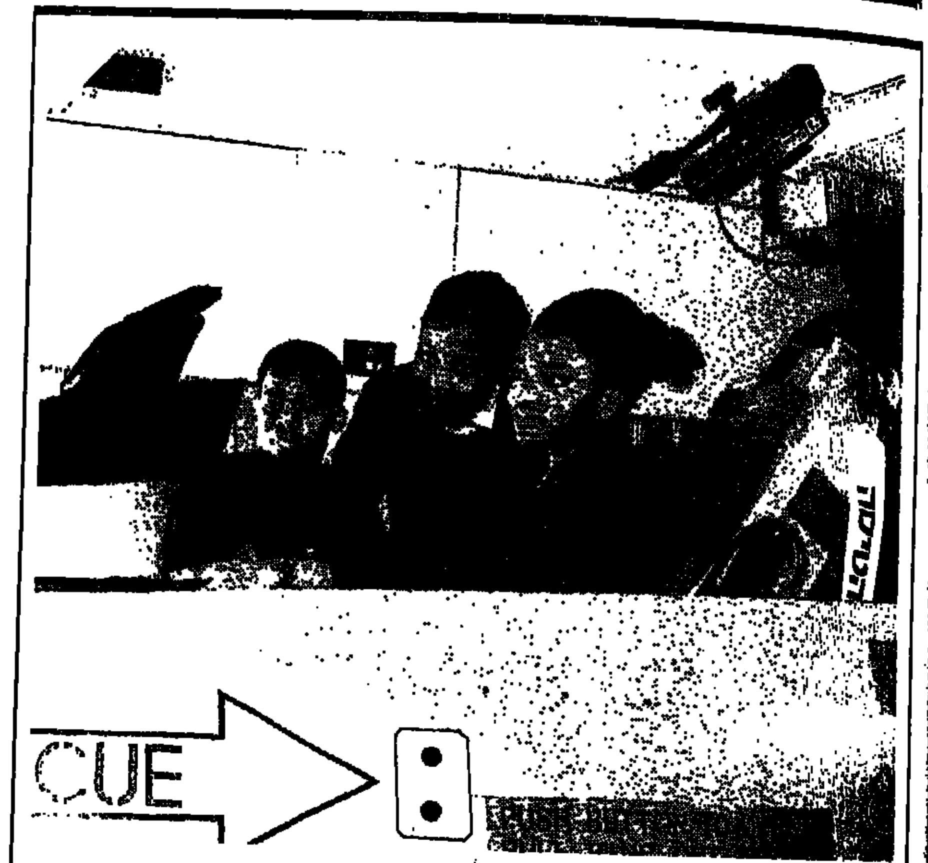

בסימולטור אתמול הסתיים קורס קצינים טכניים של חיל האוויר של זמביה בתעשייה האווירית. שר ההגנה הזמבי הגיע כדי להשתתף בטקס הסיום של הקורס שנמשך שמונה חודשים. בתמונה: חניכי הקורס בסימולטור

צילום: ס.ב.ה

גופת גבר בן 58, שהיה בגילופין, נתגלתה בב"ש

□ רמי שני

(ע). גופתו של גבר בן 58 מבאר־שבע, נמצאה אתמול לפנות בוקר ברחוב בשכונה ג' בבאר שבע. חוקרי המשטרה סברו בתחילה כי מדובר ברצח, אך לאחר מכן הועלתה סברה כי האיש נפל, בהיותו בגילופין, על ברזל חלוד.

אתמול לפנות בוקר הוזעקה המשטרה לרחוב גוש עציון שבשכונה ג' בבאר שבע. שני נערים הבחינו בו. חוקרים הגיעו למקום, יחד עם רופא שהוזעק על ידם, אשר קבע את מותו של האיש. הרופא קבע, שהאיש מת דקות ספורות לפני כן.

ככל הידוע הוא שתיין ממוצא אנגלוסקסי שעבר בכלביה בסורוקה.

האיש ידוע גם כחסר בית.

למנוח לא היה כל עבר פלילי.

מאסר לנער שביצע מעשה מגונה בחברו

(ע). ארבע שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי נגזרו אתמול על נער בן 17 מבת־ים שהורשע במעשה מגונה בנער בן 15.5.

הנאשם הורשע בבית המשפט המחוזי בת"א בשיבתו כבית משפט לנוער, בכך ששידל את המתלונן להכות שני נערים בני גילו, בכל חלקי גוף, כאשר כל אותה עת צפה הנאשם במכות. לאחר מכן, משך הנאשם בזרועו של המתלונן הוביל אותו לחדר בלוני הגז בשכונת מגוריו, ועשה בו מעשים מגונים.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן חבלות.

שופטת בית המשפט המחוזי בת"א עדנה קפלן־הגלר, קבעה בגזר הדין כי הנאשם ביצע מעשים קשים, רעים ואכזריים. היא התחשבה בחרטתו האמיתית בגזר הדין. כן צוותה על הנאשם לפצות את המתלונן בסכום של 5000 שקל.

חייל או"ם חשוד שתקף פרוצה בת"א

(ע). חייל או"ם מנורווגיה המשרת בדרום לבנון, שתקף פרוצה וסירב לשחררה מחדרו בבית המלון, שוחרר אתמול בערבות כספית, אך צווה לשהות בבסיס המשטרה הצבאית של האו"ם בנתניה.

המשטרה טענה, כי החשוד, אוסביון וגורדי בן 24, הזמין יצאנית לחדרו בבית מלון בתל אביב, אולם, כשהגיעה לחדרו, סירב לשלם לה. הוא מנע את יציאתה מהחדר ותקף אותה. היצאנית המבוהלת ברחה מחדרו כשהיא עירומה, טוען חוקר המשטרה.

שופט בית המשפט השלום בתל אביב, משה שמאי, קבע כי יש לשחרר את החשוד ממעצר בערבות עצמית של 1000 ש"ח וצווה עליו לשהות במעצר־בית מוחלט בבסיס המשטרה הצבאית יוניפל בנתניה, למשך חמישה ימים, עד שתסיים המשטרה את החקירה בעניין.

סוחר חומרי בניין חשוד ב"הזמנות שחורות" במאות אלפי שקלים

(ע). שופט בית המשפט השלום בתל אביב, משה שמאי, שיחרר אתמול בערבות כוללת של 700 אלף שקל, את סרסור מערוף (39), מכפר קאסם, מנהל ובעל מניות בחברת "אחמד שאהין סרסור לחומרי בניין".

הוא חשוד, כי ביצע "הזמנות שחורות" שעבורן נתקבלו מאות אלפי שקלים, שלא נרשמו בספרי החשבונות של העסק ולא דווח עליהם לשלטונות המס.

יוסף שבירו, רכז המבצעים של מס הכנסה טען בבית המשפט, כי במהלך ביקורת שערכו בעיסקו של החשוד נתפסה מחברת גדולה שבה נרשמו ההזמנות.

הוא ציין שקודם לתפיסתה, ניסה שותפו של החשוד להסתירה מעיני מבקרי המס, אך ללא הועיל.

החשוד התבקש להמציא חשבוניות שהוצאו עבור מאות ההזמנות, אך הוא לא מצא כאלה.

סרסור מערוף חשוד גם בכך שלא רשם בהצהרת ההון שלו כי־91' נכס חדש שרכש, בהעלמות הכנסות בשנים 92'–94', ניהול ספרים כוזבים, ואי דיווח על קבלת משכורת נוספת.

בית המשפט הורה, לשחרר את החשוד בערבות עצמית של חצי מיליון שקל, כן הטיל עליו ערבות צד ג' בסך 15 אלף שקל וערבות בנקאית בסך חמשת אלפים שקל.

בג"ץ דחה עתירה נגד סגירת לישכת התעסוקה בהוד־השרון

(ע). בג"ץ דחה אתמול את עתירתו של ראש עיריית הוד השרון, עזרא בנימיני, נגד שרת העבודה והרווחה אורה נמיר, בעקבות החלטתה לסגור את לשכת התעסוקה בעיר.

בנימיני הודיע, בעקבות החלטת בג"ץ, כי יפנה למבקרת המדינה מרים בן פורת, שתבדוק את המדיניות והקריטריונים, לפיהם נסגרות לשכות התעסוקה בארץ.

בעתירה שנידונה בבג"ץ טען בנימיני, כי סניף לשכת התעסוקה בהוד השרון קיים ופועל ברציפות משנת 1959. הסניף שרת את תושבי הוד השרון והישובים הסמוכים, שאוכלוסיתם מונה למעלה מ־31 אלף נפש.

לטענתו, עתידה אוכלוסיית הוד השרון לפרוץ את מחסום 50 אלף התושבים עד סוף שנות ה־90.

בנימיני טען בעתירתו, כי בשום מקום בארץ, לא נסגר סניף מקומי של לשכת התעסוקה שהיקף פעילותו דומה להיקף הפעילות של סניף הוד השרון.

שופטי בג"ץ, שלמה לוין, יעקב קדמי ויצחק זמיר, קבעו כי אין בסיס להתערבות בג"ץ ולהפעלת שיקול הדעת המשפטי בסוגייה זו.

"ירידה משמעותית בהאזנות הסתר"

(ע). "בעקבות חקירת המשטרה בנושא האזנות הסתר, חלה בחודשים האחרונים ירידה משמעותית בכמות ההזמנות והביצוע בשוק זה", כך אמר ראש אגף החקירות במשטרה ניצב יוסי לוי בתידרוך כתבים ביום חמישי במטה הארצי בירושלים.

ניצב לוי הוסיף, כי עליית מחירים חדה מורגשת בעקבות המחסור במבצעים בשוק. לדבריו, הוא מקווה שחקירת האזנות הסתר שמבצעת המשטרה, כמו גם החמרת הענישה נגד עבריינים, תרתיע מזמינים ומבצעים פוטנציאליים.

"אנחנו סבורים שמשפטם של פרידן וצור אם יתקיים, ללא עיכובים, יביא לתוספת משמעותית בכוח ההרתעה", ציין לוי. עוד הוסיף, כי שוק האזנות הסתר, שהיה מפותח מאד בישראל, הצטמצם.

לדבריו, בעלי עסקים, קטנים כגדולים, עשו שימוש בהאזנות סתר.

ניצב לוי הדגיש, כי בחקירת האזנות הסתר של העתונים, נרשמה התקדמות גדולה, אולם הוא סירב לפרט והוסיף, כי הוא מעריך שהחקירה תסתיים בתוך מספר חודשים.

חשוד באחזקת הרואין בשווי 50 אלף דולר נעצר

□ נחמן גלבוע

תושב בת־ים (35) נתפס שלשום בערב, כשברשותו סם מסוג הירואין, בשווי של כ־50 אלף דולר. היום יובא החשוד באחזקת הסם לבקשת הארכת מעצר בבית המשפט בתל־אביב.

החשוד המוכר למשטרה בתחום עבירות הסמים, היה נתון תחת מעקב שנוהל על ידי ראש מפלג הסמים ביחידה המרכזית, מני יצחקי. הוא נעצר בקרבת ביתו לאחר שנראה על ידי שוטרי מפלג הסמים, כשהוא אוחז בידו שקית המכילה חומר חשוד.

כאשר הבחין האיש בבלשים השליך את השקית לחצר סמוכה. בשקית התגלו 11 חבילות ארוזות של הרואין, במשקל כולל של 604.4 גרם. שווי החומר לאחר הכנה, ערבוב, וחלוקה למנות מוערך בכ־50 אלף דולר.

השומר שירה בעובד הרכבת נדון לשנתיים וחצי מאסר בפועל

(ע). אבבאו וסיה (31) מחדרה, עולה מאתיופיה שעבד כשומר מטעם חברת שמירה בתחנת הרכבת בחדרה, נדון אתמול לחמש שנות מאסר מתוכן שנתיים וחצי בפועל, לאחר שהורשע בבית המשפט המחוזי בחיפה בירי באחת הרכבות.

הוא הועמד לדין לאחר שירה בעובד הרכבת ניסים חליוה מעתלית, המשמש אתת במקום. הנאשם טען, כי חליוה התנכל לו ממניע עדתי ובין היתר אמר לו, באחד המקרים: "מי אתם בכלל, אתם לא בני־אדם, אתם חיות, אתם כלי כלום, אתם הייתם טבע כזה וכאן אתם מלכים", עוד טען הנאשם, כי חליוה כינה אותו "כושי".

בסוף חודש אוגוסט האחרון, לאחר דין ודברים ביניהם, החליט הנאשם לשים קץ להתנהגותו של חליוה ובעדותו בבית המשפט הוא סיפר, כי בשל חששו שחליווה יעשה לו משהו, בעט בו הנאשם. בגבו והוא כמעט ונפל.

הנאשם הורה לו אף לשבת אולם חליווה פנה לכיוון משרדו. הנאשם טען שחשש, כי חליווה עומד ליטול את אקדחו, ולכן ירה בו ופצע אותו בריאותיו.

שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, מיכה לינדנשטראוס, הרשיע את וסיה ואמר בגזר הדין, כי היתר "גם אם השתמש המתלונן בביטויים גזעניים כלפי הנאשם, לא היה בכך מדי לתת לנאשם לגיטימציה לשלוף את אקדחו ולירות במתלונן. אין חלק שביטויי גזענות יש לעקור מהשורש, בפרט כשמדובר בבני עם שסבלו במשך הדורות סבל רב כתוצאה מאותם ביטויי גזענות".

מהפך במגמה — הודעת הממשלה שלא "גבה מס מהפסדים הלהיטה את המסחר

□ כתב "על המשמר"

המסחר בבורסה התחלק אתמול לשניים. חלקו הראשון עד פרסום ההודעה בדבר תיקון בחוק מיסוי רווחי הון בבורסה, ששר האוצר נדרש אתמול להכין בישיבת הממשלה, לפי הוראתו של ראש הממשלה, יצחק רבין; חלקו השני: מרגע היוודע הידיעה, כאשר בבורסה החל מסחר בסגנון שנשכח זה תקופה ארוכה.

המסחר במניות נפתח אתמול בעליות עד כאחוז שהלכו והתמתנו לכדי 0.3% עד לרגע שפורסמה החלטת רבין לבצע שינוי בחוק המיסוי, שימנע גביית מס על הפסדים. מרגע זה ואילך השתנתה כליל מגמת המסחר והבורסה פרצה בדהירה, אף כי קיימים דברים לא ברורים באופן שבו לבסוף ינוסח החוק.

מן הדברים שנמסרו לאחר ישיבת הממשלה לא היה ברור מהי תחולת החוק וכיצד לא ייגבו מסים על הפסדים ועוד פרטים, אולם די היה ביריעה כדי להביא לעליות תלולות.

הקונים היו בדרך כלל מנהלי תיקים המתמחים בקרנות הנאמנות.

בסיכומו של יום, מדד מניות המשתנים עלה ב־5.36% לרמה של כ־164 נקודות ומדד מניות המעו"ף עלה בכ־5.9% לרמה זהה.

בין המניות שבלטו: לאומי שעלתה ב־6.5% במחזור גבוה של כ־10 מיליון שקל, פועלים שעלתה ב־6% במחזור של 6 מיליון שקל (שתיהן צורפו אתמול למדד מניות המעו"ף), כור שעלתה ב־7%, טבע ב־6% וכי"ל ב־5%.

חברת חנ"ל הודיעה אתמול שבקידוח צוק תמרור 3 איזור ים המלח התגלה נפט בכמות של 50־80 חביות ביום. החברה הודיעה כי היא מתחילה לבדוק את כדאיות ההפקה המסחרית. בבוקר, מניית חנ"ל עלתה ב־10% ומניות הנפט האחרות נסחרו ביציבות, אך הודעת הממשלה בעניין מיסוי הבורסה שילהבה את הדימיון גם בשאר המניות הנפט והן עלו ב־10% כ"א.

בחברה הודיעו, כי הקידוח בוצע בשכבה בעומק של 1,966־2,0 מטרים. במבחני השאיבה שבוצעו לאחר מכן שפע נפט בקצב של 50־80 חביות ליום.

בהודעת החברה צויין, כי הנפט המופק בשלב זה הוא באיכות "לא רעה", ומלווה בגז. בימים הקרובים, נמסר, ייערכו מבחנים ובדיקות נוספות לבדיקת כמויות וקצב זרימת הנפט משכבה זו. בחברה אומרים עוד, כי עד שלא יסתיימו בדיקות אלה, לא ניתן יהיה להעריך אם ניתן להפוך כמויות אלה למסחריות.

ירון רן, מנכ"ל חנ"ל, אמר, כי "אחרי הרבה שנים של בצורת תמיד טוב לברך, אך צריך לקבוע אמת מידה ופרופורציות ולהתייחס לדברים בזהירות".

סקטור: בר"מ לא הספיק להגיב על הודעת הממשלה, והמסחר בו התנהל במגמה מעורבת.

מ ו י ב מ א ו ח ד

סמינר בנושא המחקר והפיתוח באיחוד האירופי נפתח אתמול בתל־אביב. בתמונה: אלברט מאאס, שגריר האיחוד האירופי בישראל, מברך את באי הסמינר במלון מוריה פלזה (צילום: בני בירק/י.פ.פ.א.)

הבחירות לאיגודים המקצועיים יהיו אישיות ולא מפלגתיות

אמר יו"ר חיים רמון במושב השני של הוועידה ה־17 של הסתדרות □ עמיר פרץ מזהיר את התעשיינים מהשבתה אם לא יימצא פתרון בעניין תוספת היוקר

המושב השני של הוועידה ה־17 של ההסתדרות "ועידת הרפורמות" נפתח אתמול בדקת דומיה "נזכור ונילחם" לזכר הנרצחים בפיגוע בבית־ליד.

בנאום המרכזי בוועידה אמר יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, כי הבחירות לאיגודים המקצועיים יהיו מעתה אישיות ולא על־פי מפתח מפלגתי. לדבריו, נציגי האיגודים המקצועיים יהיו אלה המאיישים את פס הייצור, מפעילי טכנולוגיה מתקדמת ונציגי עובדים ממגזרים מקצועיים נוספים.

"תמה התקופה," אמר רמון, "שהביורוקרטיה המפלגתית שלחה את נציגיה לייצג עובדים".

רמון ציין, כי ההסתדרות מתנגדת לחקיקת חוק מס ארגון ומקדמת בברכה את ההסכמים לדמי טיפול מקצועי ארגוני אשר נחתם עם המגזר הציבורי והעסקי.

רמון תקף בחריפות את מערכת המיסוי. "לא מס בריאות הוא הבעיה", אמר רמון, "אלא מס הכנסה". לדעתו, אסור להטיל עול כבד ובלתי סביר על שכבות הביניים וצריך לרווח בהקדם את מדרגות המס ולמתן את העומס על שכבות אלה.

הוא שיבח את הממשלה שנעתרה להעניק עוד נקודת זיכוי לאשה נשואה עובדת.

רמון פנה להנהלת השק"ם ודרש ממנה לקיים התחייבות שנתנה לגבי שיעורי הפיצוי לעובדים מפוטרים.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, עמיר פרץ, לא עסק בתוכנית הרפורמה, אך הציג את עיקרי המדיניות המקצועית לחודשים הקרובים. פרץ הזהיר את המעסיקים הפרטיים מפני צעדים אירגוניים חריפים עד כדי שביתה כללית, אם במו"מ שייפתח בקרוב לא יושג הסכם תוספת יוקר מניח את הדעת.

כן הודיע פרץ, שלא יהיה מנוס מפתיחה של מספר הסכמים קיבוציים בשירות הציבורי, בעיקר בקרב קבוצות עובדים ששכרם נשחק.

בריון שנערך לאחר נאומו של חיים רמון, אמר חיים הברפלד, יו"ר סיעת העבודה בהסתדרות, כי מאז כניסת ההנהגה החדשה, אנו מחפשים דרך לעבודה משותפת אך נתקלים בקשיים. אנו זקוקים לתבונה בהנהגת ההסתדרות למען הסתדרות טובה יותר כאשר האיגודים המקצועיים הם לב ליבה של ההסתדרות.

נציגת רם, ח"כ ענת מאור, דרשה לערוך מספר תיקונים ברפורמות. תביעתה העיקרית היא לחייב אישור יו"ר ההסתדרות וההנהגה על הסכמי עבודה. כן דרשה מאור הבטחת ייצוג של 30% לכל מין באיגוד המקצועי על כל שלוחותיו.

בנימין גונן מהסיעה המשותפת אמר כי הוא דרש מהנהגת ההסתדרות לא לגעת בתוספת היוקר של השכירים ולראיה ההסכמים שהגיעו אליהם ללא נגיסה בתוספת היוקר מצדיקים דרישה זו.

הוועידה תכריע היום בסוגיית שמה של ההסתדרות. הוועדה המכינה מציעה לשנות את השם מההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל ל"הסתדרות העובדים הכללית החדשה". הצעה זו גרמה לתסיסה רבה בישיבת יום אתמול ואנשי הליכוד שבו ודרשו שלא להסיר את המונח ארץ־ישראל.

בישיבות שקיימו סיעות העבודה ומפ"ם הוחלט לאפשר לכל החברים להצביע, כל אחד לפי תפיסתו ומצפונו. לפיכך, לא מן הנמנע שרם תסיר היום את הצעתה וייתכן שהפשרה תהיה לשנות את השם כך: ההסתדרות הכללית של העובדים בישראל.

הוועידה תימשך יומיים והישיבה היום תוקדש להצבעות על החלטות.

ממרס יחלו הבנקים לעסוק בשעבודי מכוניות

החל ב־1 במרס יוכלו בעלי הרכב לשעבד את מכוניתם או לבטל את השעבוד בכל סניפי הבנקים ולא יצטרכו להגיע למשרדי הרישוי.

שעבוד הרכב משמש את הבנקים כערבות להלוואות והוא בוצע עד כה במשרדי הרישוי בלבד.

שעבוד הרכב יבוצע באמצעות חיבור מסופי הבנקים למחשבי משרד הרישוי והוא יבטל את השימוש בטפסים של משרד הרישוי.

עליזה הטואל

הוגשה הצעה לתיקון חוק המועצה לייצור ושיווק ירקות

ועדת השרים לחקיקה החליטה להניח על שולחן הכנסת הצעת חוק של הממשלה לתיקון חוק המועצה לייצור ושיווק ירקות.

ההצעה גובשה במשרד החקלאות תוך תאום עם היועץ המשפטי לממשלה ואגף תקציבים במשרד האוצר.

היועץ המשפטי של משרד החקלאות ומנכ"ל המועצה לייצור ושיווק ירקות הסבירו לוועדת השרים כי הם רוצים לאמץ את השיטה הקבועה לגבי היטלים בחוק מועצת הפירות מכיוון שהשיטה בחוק זה, שנחקק ב־73' והוכיח עצמו כעדיף.

עליזה הטואל

מטבע חוץ בנק הפועלים - 27.1.95

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			3.3490	3.3963	3.3811
דולר אמריקני	1	2.93	3.07	2.9781	3.0202	3.0060
מרק גרמני	1	1.94	2.03	1.9657	1.9935	1.9852
לירה שטרלינג	1	4.68	4.90	4.7471	4.8141	4.7922
פרנק צרפתי	1	0.55	0.59	0.5673	0.5754	0.5722
ין יפאני	100	2.95	3.08	2.9928	3.0351	3.0264
גילדן הולנדי	1	1.73	1.81	1.7555	1.7803	1.7717
פרנק שווייצרי	1	2.31	2.41	2.3379	2.3709	2.3595
כתר שבדי	1	0.39	0.41	0.3988	0.4045	0.4026
כתר נורבגי	1	0.44	0.47	0.4488	0.4552	0.4533
כתר דני	1	0.49	0.52	0.4980	0.5051	0.5027
מרק פיני	1	0.62	0.65	0.6290	0.6380	0.6358
דולר קנדי	1	2.07	2.17	2.1040	2.1338	2.1257
דולר אוסטרלי	1	2.19	2.35	2.2693	2.3013	2.2886
ראנד דר' אפריקאי	1	0.60	0.86	0.8424	0.8543	0.8504
פרנק בלגי	10	0.93	0.99	0.9530	0.9665	0.9624
שילינג אוסטרי	10	2.75	2.88	2.7972	2.8367	2.8228
לירה איטלקית	1,000	1.82	1.94	1.8595	1.8858	1.8770

השר צור: אגף התקציבים נגוע ב"שכרון כוח"

מתח ביקורת על שיטות העבודה באוצר □ הביע תקווה שכניסתו של מנהל אגף חדש תגרום לשיפור

□ יוסף גלילי

שר החקלאות יעקב צור טוען, כי אנשי אגף התקציבים באוצר נגועים ב"שכרון כוח". צור וראשי משרד החקלאות נועדו בסוף השבוע לפגישת היכרות עם מנהל אגף התקציבים החדש, דן קרול.

צור וראשי המשרד מתחו ביקורת חריפה על שיטות העבודה שהיו נהוגות עד כה והביעו תקווה שעם כניסתו של קרול לתפקיד, תשתפר מערכת היחסים וניתן יהיה לעבוד בשיתוף פעולה.

השר צור אמר, שהמצב הקיים עד כה הוא בלתי אפשרי ורכז החקלאות באוצר, גיא בינשטוק, משמש מעין שר־על לנושא חקלאות, העוסק בכל הוצאה תקציבית והעברה מסעיף לסעיף. צור הדגיש שאין מדובר בבעייה אישית עם בינשטוק, שהיה נוכח בפגישה, אלא בתפיסת עולם מוטעית של אגף התקציבים, המבקשים להיות מעורבים בכל דבר, ואינם מותירים מרווח החלטה לשרים.

צור אמר שיש להצטער על כך שבשנה האחרונה משרד החקלאות ואגף התקציבים לא הצליחו להגיע להסכמה בנושאים והדרישה הכרעה של שר האוצר, שהיתה ברוב המקרים לטובת משרד החקלאות. "על אנשי אגף התקציבים להבין שיש שינוי במדיניות הממשלתית כלפי החקלאות ולפעול על פיה, גם אם דעותיהם האישיות שונות".

נחתם הסכם להדרכת חקלאים סינים בשיטות לגידול עופות

□ יוסף גלילי

"איגוד משקי עופות לרביה" חתם באחרונה על הסכמים רב־שנתיים עם שתיים מחברות ההדרכה החקלאיות הגדולות בסין, המדריכות חקלאים בטכניקות ושיטות לגידול עופות, שימוש והפעלת מדגרות וטיפול בביצי רבייה. במסגרת ההסכמים יעביר האיגוד למגדלים הסיניים ידע וטכנולוגיות ליישום בגידולי עופות לביצים ולבשר.

גדי צייטלין, העומד בראש צוות המו"מ באיגוד מסר, כי סין הפכה במרוצת השנים האחרונות לייבואנית מס' 1 של אפרוחי רבייה מישראל. בשנת 94' מכר האיגוד בסין בכ־1.5 מיליון דולר.

לדבריו, סין מוכרת כיום כייצרנית ביצים למאכל מס' 1 בעולם ויצרנית בשר פטם השנייה בגודלה בעולם אחר ארה"ב. לדבריו, 100 מיליון מטילות וכ־10% מהשוק הסיני, הן תוצר גנטי של טיפוח ישראלי.

תכן הנפקות לא היתה חייבת למנות דח"צים

קבע בית־המשפט בפסק דין עקרוני

יו"ר דירקטוריון של תכן הנפקות, אמרי רון, הביע אתמול סיפוק מפסיקת בית המשפט, שזיכה את חברת תכן בעתירה שבה נתבעה החברה להשיב על הימנעותה למנות דירקטורים נציגי ציבור בהנהלתה.

רון ציין, כי הדירקטורים שאינם נציגי הציבור הם שפעלו לטובת המחזיקים באגרות החוב כאשר הושג הסדר ביחס להחזקותיהם.

לדבריו, זו היתה מעלה שהשיגה הישגים ממשיים. הוא אף ציין, כי התוצאה שהושגה טובה מזו שהיו משיגים דירקטורים נציגי ציבור.

יהודה צור

ירדו מחירי הירקות

הממשלה אישרה אתמול את בקשתו של שר החקלאות יעקב צור, להאריך את שהותם של העובדים הזרים בארץ.

מחירי הירקות ירדו ושבו לרמתם ערב הטלת הסגר. מחיר הסיטונאי של העגבניות והמלפפונים היה אתמול 2.50 שקל בממוצע וב־4 שקלים לצרכן.

יוסף גלילי

שר המסחר האמריקאי יבקר בשבוע הבא בישראל

רון בראון, שר המסחר של ארה"ב, יגיע בעוד כשבוע לישראל כדי לקדם את קשרי המסחר ושיתוף הפעולה בין שתי המדינות.

עם סיום ביקורו ישתתף השר האמריקני בטקס במעמד ארבעה שרים ומנהלי המסחר בישראל, ירדן, מצרים והאוטונומיה.

עש"ח

שתי חברות בנייה מחקו עצמן מתביעה בעקבות הפסקת הבנייה הציבורית

עוד שתי חברות־בנייה ביקשו למחוק את עצמן מתביעה המשפטית שהוגשה נגד המדינה בעקבות הפסקת הבנייה הציבורית.

אריה דיין

חיל האוויר הרוסי הגביר הפצצותיו במזרח צ'צ'ניה

נמשכות ההפצצות במרכז גרוזני □ מוסקווה דוחה את איומיו של גנרל דודאייב "להרחיב את המלחמה" □ גרמניה שבה והזהירה את רוסיה מפני החרפת המצב – לא איימה בהטלת עיצומים

ארגון, צ'צ'ניה, (ע"ר, ע"צ, ד.פ.א). מטוסי חיל האוויר הרוסי הגבירו אתמול את הלחץ על מזרח צ'צ'ניה, בהפציצם את העיר ארגון (15 ק"מ ממזרח לגרוזני) ובטוסם בגובה נמוך מעל לכביש הראשי המוביל לעבר יערים צ'צ'ניים בהרים בדרום־מזרח המדינה.

ארבעה מטוסי סו־25 הפציצו פעמים את ארגון, שם מתכנסים הכוחות הצ'צ'ניים לבלום את יחידות השריון הרוסיות המתנהלות בין עיר זו לבין גרוזני הבירה.

לפחות 4 מטוסים נראו טסים מדרום־מזרח לעבר הרי קאווקאז, ועד מהם הנמיך עד לגובה של 50 מטר מעל לכביש המוביל דרומה, אך לא הטילו פצצות.

הכפר הקטן מחטי, הסמוך לכביש, נפגע בשבת מפצצה, שגרמה למותם של שלושה אנשים ולפציעתם של 10.

הכביש לעבר הדרום וכל הכפרים הגובלים בו משרתים את הפליטים, ויכולים גם לשמש נתיב נסיגה ללוחמים הצ'צ'ניים העוזבים את גרוזני כדי לעלות אל ההרים.

צבא רוסיה המשיך ביום ראשון להפציץ את גרוזני, בירת צ'צ'ניה, ומרכז את מכות האש על כיכר מינוטקה שבמרכז העיר, דיווחה סוכנות איטאר־טאס.

בדיווח שהגיע מאינגושטיה נאמר כי לא ניתן לציין שינויים משמעותיים במערך הקרבות בין הרוסים למורדים הצ'צ'נים.

"הבוקר הונחתה אש ארטילרית כבדה בעיקר על כיכר מינוטקה", נאמר בהודעת איטאר־טאס, שבהמשכה נמסר על מעשי שוד וביזה בעיר.

סגן השר הרוסי למצבי חירום אמר כי יעברו לפחות שלוש שנים לפני שישוקמו בגרוזני הרובעים שנהרסו בשבעת שבועות המלחמה, וכי הדבר יהיה כרוך בהוצאה של מיליוני דולרים.

רוסיה הגדירה את איומיו של מנהיג צ'צ'ניה, ג'והאר דודאייב, להרחיב את המלחמה לערי רוסיה כ"בלתי מובנים", בהוסיפה כי הוא איבד את המגע עם המציאות.

בהודעה ממשלתית רוסית ששוגרה בפאקס לסוכנות רויטר, נאמר כי דודאייב השמיע איומים דומים בעבר, במאבקו לסכל את נסיונות מוסקווה לשוב ולהשתלט על הטריטוריה המורדנית הקטנה בחבל קאווקאז.

ההודעה היא התגובה הרוסית הרשמית הראשונה על איום שהשמיע דודאייב שלשום להעביר את המלחמה לערי רוסיה, אם מוסקווה לא תפסיק את ההתקפות על צ'צ'ניה ותפתח בשיחות שלום.

שר החוץ הגרמני קלאוס קינקל שוב הזהיר ביום ראשון את נשיא רוסיה בוריס ילצין, כי הוא מסכן את שמו הטוב בסכסוך עם צ'צ'ניה, אך ציין פעם נוספת כי גרמניה איננה שוקלת עיצומים נגד רוסיה.

"ילצין מהלך על מירדון חלקלק מאוד והוא עלול לאבד את תדמיתו הדמוקרטית", אמר קינקל בראיון ברדיו הגרמני.

אך הוא הדגיש כי גרמניה, בעלת הברית המערבית האיתנה ביותר והשותפה המסחרית הגדולה ביותר של רוסיה, עדיין איננה מוכנה להטיל עיצומים כלכליים על מוסקווה, וזאת כדי להעניק לילצין את האפשרות לחרוש את המצב הדמוקרטי.

אחד הנציגים הבכירים של מוסקווה למערכה בצ'צ'ניה הכריז ביום א', כי גרוזני "תטוהר" תוך 15 יום מלוחמיה הצ'צ'ניים.

איגור אנגארקוב, מראשי ההנהגה הטריטוריאלית של צ'צ'ניה, מסר לסוכנות הידיעות הצרפתית כי הצ'צ'נים עדיין שולטים ב"שליש" מעיר הבירה גרוזני.

הוא הוסיף בבסיס הצבאי מוזדוק, ברפובליקה הרוסית השכנה צפון אוסטיה, כי לוחמים של "מועצות הוותיקים" של צ'צ'ניה כבר כיתרו את השכונות הדרומיות של גרוזני, ובמיוחד את העיירה הסמוכה אורוס־מארטאן, כדי למנוע מהלוחמים הבדלניים לסגת לשם.

הוא הוסיף כי "מועצות הוותיקים" של כפרים אלה מוכנים לקדם בברכה את הכוחות הרוסיים, לאחר שגרוזני תיכבש כליל.

הוא גם טען כי 43 לוחמים צ'צ'ניים נלקחו בשבת בשבי, ביניהם שלושה שכירי חרב מירדן ושלושה מאוקראינה.

משלחת של הארגון האירופי לבטחון ולשיתוף פעולה הגיעה לגרוזני ביום ראשון כדי לבחון את המצב בעיר, למרות הקרבות המתנהלים בה.

המשלחת בת חמישה החברים יצאה ממפקדת הכוחות הרוסיים במוזדוק, שבאינגושטיה, לצ'צ'ניה, כדי לבדוק את האפשרויות להשכנת שלום, ולאתר מקרים של הפרת זכויות האדם.

בארגון חברות 53 מדינות אירופיות, בהן מדינות הגוש הסובייטי וברית המועצות לשעבר, וכן ארה"ב וקנדה. מטרת הארגון היא מניעתם ופתרונם של סכסוכים לאומיים.

12 קנאי דת מצריים נהרגו בפשיטה על מערות במיניה

כן לכדה משטרת מצרים במבצע 16 קיצוניים איסלמים □ הותר לכוחות הביטחון להרוג קיצונים המתנגדים למעצר

קהיר, (ע"צ). משטרת מצרים עצרה אתמול 16 קיצונים במערות באזור המדברי ההררי במחוז מיניה, שם הרגה בשבת, במהלך קרב יריות בן 7 שעות, 12 קנאי דת שהסתתרו במיכרה שיש.

הקרב בשבת היה העקוב ביותר מדם מראשית גל האלימות במרס 1992: 14 קנאי דת, שני אזרחים ושני שוטרים נהרגו, לאחר שביום שישי נהרגו 6 שוטרים ו־5 קיצונים.

הרוגים אלה – המעלים ל־635 את מספר הקורבנות שנפלו בשלוש השנים האחרונות – מבליטים את המלחמה העזה המתנהלת בין השלטונות לבין קנאי הדת בדרום מצרים, אזור מפגר מבחינה כלכלית וחברתית, שבו שדות של קני סוכר ושטח קשה מעניקים מסתור קל לקנאים.

בניסיון לחסל את הקיצונים החמושים, מסתמכים השלטונות מראשית ינואר על יחידות משטרה ללוחמה בטרור, שעברו אימונים מיוחדים במצרים ומחוצה לה.

ממשלת מצרים הסמיכה בימים האחרונים את כוחות הביטחון "לירות על מנת להרוג" קיצונים המתנגדים למעצר. הממשלה הציעה חנינה לקיצונים ה"חוזרים בתשובה", אך הבהירה כי לא תחוס על אלה המסכנים את היציבות והבטחון של מצרים.

לאחרונה הגבירו כוחות הבטחון את המערכה נגד הקיצונים בהסתערם על בתים החשודים כי מסתתרים בהם קיצונים. המשטרה הרסה בתוך חודשיים ימים 23 בתים של קיצונים בעיירה מאלאווי שבדרום.

כן נמסר כי צמרת המשטרה פיטרה לאחרונה קצינים בכירים הנחשבים כבלתי יעילים במאבק נגד הקנאים.

מסדר התחרה *דוגמנית מאיימת לעצמה ירכיה כחולה, הקוראת "הסוס המשושע" מעל לחזיית קטיפה ותחרה שחורה, לקראת צאתה אל המסלול בתצוגת האופנה הבינלאומית השנתית "קארולי" להלבשה תחתונה, שנערכה אתמול בפריס (צילום: אי־פי)*

חשש בלונדון מפני פיגוע חבלני במינהרת למאנש

משרד התחבורה הבריטי דורש להכין דו"ח על הבטיחות לאחר פרסום תחקיר בעיתון אובזרוור

לונדון, (ע"צ). משרד התחבורה הבריטי דורש להכין לאלתר דו"ח בנושא סידורי הבטחון במנהרת תעלת למאנש, לאחר כתבת תחקיר שהתפרסמה בשבועון הבריטי אובזרוור, ואשר מעלה אפשרויות לביצוע פיגועי טרור ברכבות הנוסעים העוברות במינהרה.

הממשלה הגישה בקשה לקבל את הדו"ח מיורוטאנל, בעלת הזיכיון לניהול המינהרה, ומשירות הנוסעים האירופי, האחראי לקיום התעבורה בה, לאחר שמערכת השבועון העבירה להנהלת המשרד תקציר ומסקנות המחקר.

האובזרוור מציין בגליונו המופץ ביום ראשון, כי קבוצת כתבים ביצעה בימים האחרונים כעשר נסיעות הלוך וחזור ברכבת המינהרה, כדי לבחון את סידורי הבטחון. לדבריהם, התגלו בנושא ליקויים חמורים.

הכתבים עלו לרכבות בתחנת ווטרלו בלונדון, ומיטענם לא נבדק. כן מסרו שבשש מעשר הנסיעות לא נבדקה המכונית איתה עלו לרכבת, לא בלונדון/ווטרלו ולא בתחנת פאריס־צפון. במקרה נוסף השאיר אחד הכתבים את מטענו ברכבת, ויצא אותה לפני תחילת הנסיעה. המטען "נסע" לבד לפאריס, מבלי שאיש יבחין בו.

האובזרוור מציין כמו כן כי נעשו בדיקות נדירות בלבד של כלי רכב כבדים המועמסים על הקרונות, ואת מספרם הרב של מקומות המסתור בהם אפשר להטמין מטעני חבלה, ושאין כל קושי בפתיחתם.

חברת יורוטאנל דחתה את מסקנות התחקיר של העיתון.

"אם נגלה לציבור את כל סידורי הביטחון, יגלו כתבי האובזרוור כי אין סיבה לכתיבת המאמר, וכי הוא מטעה ותובבני", אמר דובר מטעם החברה, שסירב להתייחס לפרטים שהובאו בכתבה ובתחקיר.

מפלס מי הריין בגרמניה ממשיך לעלות

פני המים בנהר הריין המשיכו לעלות בשבת ולהציף את העיר העתיקה של קלן, בעוד החזאים הגרמנים מודיעים כי הגשמים לא ייפסקו בימים הקרובים.

באיזור קובלנץ, השוכנת ליד מפגש הריין והמוזל, ממשיכים לעלות פני המים בנהרות, ומהרשויות המקומיות נמסר כי היה צורך לנתק את אספקת החשמל לאיזורים אחדים.

מהעיר וירצבורג שבדרום גרמניה נמסר כי חל שיפור מה במצב, וכי אין חשש שנהר המיין יעלה על גדותיו.

ע"ר

לוויין תקשורת בתדר גבוה שוגר לחלל

טיל אטלס שוגר לחלל במוצאי שבת מקייפ קנאבראל שבפלורידה, כשהוא נושא, בפעם הראשונה, לוויין תקשורת הפועל בתדר גבוה (ואשר יופעל על ידי הצי האמריקני).

הלוויין ישרת את כוחות הצבא האמריקני, הבית הלבן ושירותי ממשל אמריקניים.

המשכים

מועצת

המשך מעמוד ראשון

פעולה מלא בביצוע התוכניה על כל מרכיביה.

שר הביטחון ושר האוצר, הממונים על פי חוק על תפקודה של התעשייה הצבאית, דרשו את התפטרותם של היו"ר, המנכ"ל ושאר חברי הדירקטוריון, כדי שיוכלו למנות הנהלה חדשה ודירקטוריון חדש, שייהנו מחופש פעולה כזה.

בהסתדרות בירכו אתמול על החלטת מועצת המנהלים של תע"ש להתפטר. לדברי יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, עמיר פרץ, ייתכן כי בהחלטה של הנהלת תע"ש יש איזשהו שוני מהנורמה המקובלת בארץ, לפיה רק העובדים משלמים את המחיר, כאשר מפעל ומקום עבודה מגיע למשבר עמוק ולפיטורין.

בתגובתו אמש אמר פרץ, כי הוא מקווה שהממשלה תמנה במהירות האפשרית מועצת מנהלים חדשה, שתפתח דף חדש בתעשייה הצבאית ותצעיד אותה לקראת הבראה אמיתית.

רבין: תודו

המשך מעמוד ראשון

הון", וכי "בשוק כזה גביית המס היא בלתי אפשרית".

"אני לא יכול לסבול יותר את העניין הזה", אמר ראש הממשלה בהתייחסו למס על הבורסה, "נמאס לי מכל ההתרוצצות סביב העניין הזה". שוחט ניסה להתגונן, "יצחק", פנה לרבין בנסיון לשכך את התפרצותו, "זה לא בסדר מה שאתה עושה. לא דיברת איתי ולא אמרת לי שאתה עומד להעלות את הנושא הזה".

שרים אמרו שההתפרצות היתה מהכסן, וכי ראש הממשלה נעשה אדום, כפי שקורה לו כשהוא מתרגז. שוחט נדהם, החוויר ואמר לראש הממשלה, "עשית מעשה שלא ייעשה, הרי הכל יצא החוצה". רבין השיב כשהוא רותח: "אתה אומר שאני עושה מעשה שלא ייעשה? הרי אמרת שתגבש את החוק בחודש ינואר, הבורסה כבר גוססת, והיום ה־29 בחודש. איפה החוק?"

שוחט: "הפקידים לא סיימו עדיין להכין את כל הסעיפים".

רבין: "מספיק עם הסחבת, מותר להודות שטעיתם".

שוחט: "כמו שטעינו בהסכם אוסלו".

רבין המשיך בהתקפתו על שוחט. "זה לא בסדר מה שאתה עושה, אי אפשר להמשיך לסחוב את עניין המס הזה". בסוף דבריו דרש ממנו להביא לישיבת הממשלה הבאה הצעה ש"תסדיר את העניין". שר החקלאות יעקב צור, הציע לשר האוצר לא לסחוב את העניין במשך שבוע שלם, אלא להודיע קודם לכן על ביטול המס או על שינויו.

"ראש הממשלה", אמר צור בצאתו מפגישת השרים הסוערת, "אינו מוכן להשלים עם המצב. לא ייתכן שיהיה חוק שלא ניתן לממשו. החוק הזה הפך לחסר ממשות, אך הוא מסתובב בחלל, פוגע בכל המערכת הכלכלית וגורם לבורסה לשקוע". שר החקלאות הביע דעתו כי המשמעות המעשית של פניית רבין לשוחט היא "גניזת החוק לפחות בשלב זה".

שר האוצר הבטיח להביא לממשלה תוך שבוע את עצות המומחים, אמר שר אנרגיה, גונן שגב אך הדבר הכי חכם שאפשר לעשות הוא לקבור לגמרי את החוק. לא ניתן להמשיך במסע הגמגומים. הממשלה קיוותה לגבות דרך מס זה בין חצי מיליארד למיליארד שקל, ועתה מתברר שהגבייה לא תעלה על 100 מיליון שקל. נכון שלא המס גרם לנפילת הבורסה, אך הוא בפירוש מרכא את התאוששותה.

גם האופוזיציה דרשה לבטל את המס. ח"כ דן תיכון קרא לממשלה לבטל את החוק מייד, בלי תרגילים ובלי נסיונות לשפר אותו.

בסופו של דבר נמסרה הודעה מטעם מזכיר הממשלה, כי ראש הממשלה ביקש משר האוצר להביא במועד קרוב הצעה לגבי ביצוע חוק מיסוי הבורסה, באופן שלא ייגבה מס על הפסדים.

המסחר בבורסה הגיב אתמול בצורה חיובית על הודעת ראש הממשלה ושר האוצר. המסחר נפתח בעליות מתונות, שהפכו לעליות חדות, כשפורסמה החלטת רבין לבצע שינוי בחוק המיסוי, כך שלא יגבו מס על הפסדים. מאותו רגע פרצה הבורסה קדימה, ובסוף היום עלה מדד המשתנים ב־5.36 אחוזים, לרמה של כ־164 נקודות, ומדד מניות המעו"ף עלה בכ־5.9 אחוזים, לרמה זהה (ראה ידיעה מפורטת בעמוד 6).

שרי האוצר

המשך מעמוד ראשון

הליכוד.

"לאמירה הזו אין אחיזה במציאות, עוד ארבע שנות ליכוד היו סותמות לחלוטין את הגולל על סיכויי ההסכם עם הפלסטינים. הממשלה הזו נתנה חיים מחודשים לכל מה שהליכוד רצה להמית, וכמעט הצליח. לו הייתי חושב שיש אמת בדבריה של אלוני, הייתי ממליץ לחברי לפרוש תיכף ומיד מהממשלה. מכיוון שאין בדברים אמת, אנחנו ממשיכים להיות חברים בממשלה ונמשיך בחברותנו, כל עוד יש בידנו להשפיע על כיוון המדיניות".

במהלך הישיבה וגם אחריה הבהירה אלוני את כוונתה: "הרטוריקה היא של שלום, אבל המדיניות היא של הליכוד".

השר יאיר צבן לא נשמע אף הוא שלם עם המגמה המסתמנת באשר למו"מ עם אש"ף: "הטרור מסכן את תהליך השלום, אבל נסיגה מהתהליך המדיני לא רק שלא תצמצם את הטרור, אלא תרחיב אותו ותוסיף לטרור החמאסי והג'יהד את הטרור האש"פי". עלינו לעשות כל מה שתלוי בנו – ואיננו סותר את הנורמות שלנו, כדי להילחם בטרור. אבל עלינו לדעת את הלקח ההיסטורי שרק בני העם שמתוכו יוצא טרור כזה הם שמסוגלים לשים לו קץ. לכן רק אש"ף מסוגל, אם ירצה לפעול ביעילות נגד הטרור הזה והוא יעשה זאת רק אם יהיה לו אינטרס חיוני לעשות זאת. "המסקנה ביחסנו עם הרשות הפלסטינית עלינו להפעיל תמריצים חיוביים ושליליים מובהקים יותר. הפלסטינים צריכים להרגיש יותר את הפירות החיוביים של התהליך המדיני ומצד שני, לדעת שאי מילוי חלקם בתחום הביטחון יהיה כרוך בצעדי נגד שלנו".

השר אמנון רובינשטיין ציין, כי אנו מתקרבים לפרשת דרכים: "אם הרשות הפלסטינית לא תשנה באורח יסודי את התייחסותה לנושא הטרור והביטחון, לא נוכל ואסור לנו למסור לידיה שטחים נוספים במסגרת ההיערכות מחדש, ואז חלילה, יבוא הקץ לתהליך אוסלו".

באשר לעניין ההפרדה, נתגלעו עמדות שונות המתייחסות למהות ההפרדה. לאחר שהשר שחל פירט את התוכנית שגובשה במשטרה בשנה האחרונה לגבי קו התפר, פירטו השרים את עמדותיהם.

השר עוזי ברעם סבור, כי הפרדה־סגר צריכה להימשך לכל משך קיומו של המו"מ עם הפלסטינים – סגר פרמננטי. ברעם התחזק בדעתו, לאחר ששמע את הערכות גורמי הביטחון, לפיהם סגר יביא לירידה במספר הפיגועים וביכולת של הפלסטינים לנקוט פעולות טרור.

השר יאיר צבן אמר, כי אינו מאמין בהפרדה פיסית בטחונית ללא היפרדות מדינית וכלכלית. "אין לי בעיה עם צמצום עבודת עובדי השטחים בישראל. להיפך, כבר באוקטובר 92 הצעתי הקמת ועדת מומחים שתגיש תוכנית הדרגתית לצמצום תלות המשק הישראלי בעובדי השטחים ולהקטנת התלות של המערכת הפלסטינית בהכנסות מישראל. חבל שזה לא התקבל אז".

מפכ"ל המשטרה, רב ניצב אסף חפץ, אמר אתמול כי המשטרה אינה ממליצה על הקמת גדר מערכת לאורך קו התפר. עלותה של גדר כזו, אמר, היא גבוהה, וממילא היא עלולה להיות נתונה לחבלות. לדבריו, ממליצה המשטרה על תיגבור כוחות באיזור קו התפר, ובכל שתקציבה יגדל, היא תוכל לתת מענה טוב יותר לבעיית החדירות לתחומי הקו הירוק ובהן חדירות של מפגעים. חפץ הוסיף, כי יהיה צורך לגייס למשטרה בשלוש השנים הקרובות כ־10,000 איש נוספים, ולהכפיל את מצבת כוח האדם המצוי כיום במשטרה.

בישיבת הממשלה אתמול הציג שר המשטרה את תוכניתו לתיגבור הכוחות בקו התפר, בתוספת אמצעים טכנולוגיים ושימוש בכלבים.

רב־ניצב חפץ אמר אתמול, שהמשטרה תשתמש בחיישנים שונים, כדי לפקח על מעבר סחורות ואנשים לאורך הקו. לגבי השימוש בכלבים, אמר המפכ"ל, כי כיום יש במשטרה מספר כלבים, המאומנים להרחת חומרי נפץ ובכוונת המשטרה לאמן כלבים נוספים בנושא זה.

אקוודור טוענת: כוחות פרואנים תקפו איזור מריבה בגבול

קיטו, (ע"צ,ע"ר). מסוק פרואני הופל אתמול מאש נ.ט. של כוחות אקוודור המוצבים בעמק הנהר סנפה באיזור המריבה שעל גבול שתי המדינות, נמסר בהודעה שפרסמה לשכת הנשיאות בקיטו. על פי ההודעה, שבעה חיילים פרואנים נהרגו במיתקפה של כוחות פרו נגד המוצב של צבא אקוודור טניינטה אורטיס.

כן נאמר בהודעה, כי בתקרית נפצע אחד מחיילי אקוודור, שהדפו את המיתקפה. בתקרית אחרת תקפו חמישה מסוקים פרואנים את המוצב האקוטוריאני בקואנגוס, באותו איזור, אך לא היו נפגעים. מאז תחילת הקרבות ביום חמישי נהרגו יותר מ־20 חיילים משני הצדדים.

בתוך כך נמסר, כי חוגים שונים באמריקה הלטינית פתחו במגעים לפתרון הסכסוך בדרכי שלום. נשיא ארגנטינה, קרלוס מנם, השוהה בדאבוס שבשוויץ, קרא לכינוס דחוף של מועצת הביטחון של האו"ם, לדיון בהסלמה בסכסוך הגבולות בין אקוודור לפרו.

ארבע מדינות אחרות [illegible] פרסמו אתמול הודעה משותפת, [illegible] מבקשות מאקוודור ומפרו לשים קץ ללחימה ולפתור את הסכסוך בדרכי שלום. על ההודעה חתמו הנשיאים של בוליביה, קולומביה, פנמה וונצואלה, שהתכנסו בבוגוטה.

מזכ"ל ארגון מדינות אמריקה, הקולומביאני ססאר גאבידיה, לא הצליח לשכנע את ראשי שתי המדינות להפסיק את הלחימה, בביקור חירום שערך [illegible] האחרונים באיזור.

קצב: "אסור לארה"ב להתערב בפוליטיקה הישראלית"

(עש"ת). יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ משה קצב, פנה במכתב לשגרירות ארה"ב בישראל ובו הוא כותב, כי אם ארה"ב תחליט להתערב בענייניה הפנימיים של מדינת ישראל, הציבור הישראלי ידחה זאת בכבוד.

קצב אומר, כי הליכוד רואה בחריפות את הפרסומים על נכונות ארה"ב להתערב לחיזוק מעמדו של רבין. אין זה מעניינה של ארה"ב להתערב בענייניה הפנימיים של ישראל, אומר קצב.

שר הבריאות מינה את ד"ר מאיר אורן כמנכ"ל המשרד

□ עליזה חטואל

שר הבריאות אפרים סנה, החליט אתמול בערב למנות את ד"ר מאיר אורן, מנהל המרכז הרפואי הלל יפה בחדרה, כמנכ"ל הבא של משרד הבריאות. פרופ' מרדכי שני המסיים כהונה של שנתיים כמנכ"ל המשרד, חוזר לתפקידו הקודם כמנכ"ל המרכז הרפואי על שם חיים שיבא. תהליכי החפיפה יחלו בימים הקרובים.

תא"ל דוביק רוזנטל התמנה לתפקיד קצין שריון ראשי

□ אהרן קליין

תא"ל דוביק רוזנטל מונה לתפקיד קצין שריון ראשי. תא"ל רוזנטל יחליף את תא"ל אברהם כוכב (אמי פלנט), הפורש מצה"ל לאחר כ־25 שנות שירות. ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין אישר את המינוי.

תא"ל דוביק רוזנטל נולד במאי 1953 בישראל. את שירותו הצבאי עשה בתפקידי פיקוד ומטה בחיל השריון. בין היתר, שימש כסגן מפקד אוגדה, מפקד חטיבה שבע ומפקד עוצבת מילואים. הוא בעל תואר ראשון בהיסטוריה כללית ותואר שני בלימודי עבודה באוניברסיטת תל אביב, ובוגר בית הספר לפיקוד ומטה של צה"ל. הוא נשוי ואב לשניים.

היום ייבחר רענן כהן ליו"ר הקואליציה

□ בצלאל עמיקם

ח"כ רענן כהן ייבחר היום בבחירה גלויה לתפקיד יו"ר סיעת העבודה ויו"ר הקואליציה. ח"כ כהן הוא המועמד היחיד. ההחלטה לערוך הצבעה גלויה נפלה בהתייעצות עם שר המשפטים, דוד ליבאי, וזאת מהטעם שח"כ רענן כהן נותר המועמד הבלעדי במירוץ.

לאחר הבחירה יתקיים טקס קצר של חילופי גברי וח"כ אלי דיין שיתפטר יפנה מקומו לרענן כהן.

ויצמן: דברי ביום הפיגוע היו אולי חריגים

(ע). "עשיתי מעשה שאולי נחשב מעשה חריג, אבל אני מעריך שעשיתי אותו כהוגן, כפי שאני מעריך שנשיא צריך לעשות", כך אמר אתמול נשיא המדינה, עזר ויצמן, בתשובה לשאלת תלמיד בבית הספר המקיף העירוני נהריה. הנשיא התייחס להתבטאותו ביום הפיגוע בצומת בית־ליד לפיה אמר שיש מקום להשעות את השיחות עם אש"ף.

נשיא המדינה אמר, כי הוא אינו נסוג בו בשום דבר ממה שאמר ואף נדמה לו, כי כבודו לא נפגע. "לדעתי, אני צריך ברגעים חריגים ולא פשוטים לומר את מה שאני חושב ואת מה שמרגיש חלק גדול מהציבור ואני חושב שאמרתי זאת. אני צריך לומר זאת בצורה מבוקרת ולא המלצתי כדברי דבר לממשלת ישראל, הצעתי הפסקה בשיחות, כדי שיהיה לנו פסק זמן לחשוב. אמרתי שצריך להתייעץ עם כל הגורמים מימין ומשמאל ולא אמרתי [illegible] אחרות".

הנשיא וייצמן הוסיף, כי החליט שדווקא בימים אלה, תוכנתו להסתובב ולפגוש בציבור בארץ ולא לצאת לחו"ל. נשיא המדינה סיפר, כי ביום ראשון שעבר – יום הפיגוע בצומת בית־ליד, התקבלו בבית הנשיא למעלה מאלף פניות טלפוניות.

נשיא המדינה ביקר ביום א' בנהריה והתקבל על־ידי תזמורת הנוער בטקס קבלת פנים חגיגי ברחבת העירייה. אחר כך, הוא סייר בבית החולים בנהריה וביקר את קצין הגשש הדרוזי שנפצע בהיתקלות עם מחבלים בשטח שבעבר בדרום לבנון. הנשיא גם נפגש עם תלמידי כיתות י"ב מבית הספר המקיף העירוני בנהריה.

אותרה דליפת גז מבאר ליד מחסום ארז

□ רמי שני

אתמול בשעות הערב הוזעקה היחידה של המשרד לאיכות הסביבה באשקלון, לאתר שאיבת גז לא הרחק ממחסום ארז, בעקבות ריווח של המשטרה אודות דליפת גז טבעי מבאר שואבת הנמצאת באיזור.

הגז דלף מסיבה לא ברורה מהצינור המתחבר לברז הלחץ. הגז התפשט ולאחר שמקורו אותר, סגרו עובדי המקום את הברז והדליפה פסקה. במקום נפתחה חקירה לבירור נסיבות האירוע.

משרד הפנים והשלטון המקומי יפרסמו הוראות למעמד ראשי ערים

(עש"ת). משרד הפנים, מרכז השלטון המקומי ופורום ראשי הערים לשעבר יפרסמו בקרוב הוראות מחייבות לגבי זכויותיהם ומעמדם של ראשי ערים ומועצות מקומיות ואיזוריות לשעבר.

היום – פסק דינו של המחבל שהואשם בסיוע לפיגוע בעפולה

(ע). בית הדין הצבאי בג'נין יתן את הכרעת הדין בעניינו של מוחמד כמל, חבר עז א דין אל קאסם המואשם בסיוע וגרימת מוות בכוונה של 8 ישראלים שנהרגו בפיגוע בעפולה באפריל 1994.

הודעה על קבלת החלטה לשינוי תזכיר של

ר.מ. עיר בע"מ

ח.פ 511867847

ניתנת בזאת הודעה לפיה באסיפה כללית המיוחדת של ר.מ. עיר בע"מ שהתקיימה ביום 29.1.95 התקבלה החלטה לשנות את תזכיר החברה, באופן שנוסף לסעיף 2 לתזכיר החברה העוסק במטרות החברה, סעיף שתוכנו כדלקמן: "לעסוק בעיבוד ובגידול שטחים חקלאיים ולבצע כל פעולה הקשורה בהחזקת שטחים חקלאיים עיבודם ו/או גידולם".

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 29.1.95

♠	♥	♦	♣
K	J	K	10

ביתנו שרוי באבל
חברתנו
רבקה (מוריל) מוסקוביץ
נפטרה
ההלויה תתקיים היום יום שני 30/1/95 בשעה 15:00
המשפחה וקיבוץ כפר־מסריק

לצביקה וללבנה שני ולמשפחה
אתכם בצערכם
במות האב־הסב
טוביה
קיבוץ רמות מנשה

למשה בומגרטן ולבני ביתו
משתתפים בצערכם
עם מות
האח
עובדי פלסטיב יקום

העולם כבר לא נגדנו

את הסיבה לחמיצות הפנים שהפגינה ישראל כלפי הטקס באושוויץ יש מלחפש במישור האידיאולוגי והפסיכולוגי, יותר מאשר במישור המדיני והפוליטי. האינטרס המדיני דווקא חייב להפוך את האירוע למפגן הזדהות כלל־עולמי עם המדינה המתיימרת להיות מדינתו של העם היהודי. אבל ישראל, כך מתברר שוב ושוב, אינה מסוגלת להתנהג כך, גם כאשר העולם ממש יוצא מגידרו כדי לכבד את זכר קורבנות השואה

אריה דיין

רבבות ישראלים, אולי אפילו מאות אלפים, צפו ביום שישי בצהריים בשידורים הישירים של הטקס הבינלאומי שנערך באושוויץ לציון מלאת חמישים שנה לשחרורו של מחנה ההשמדה. לא רק שלוש רשתות החדשות הבינלאומיות (סי.אן.אן, בי.בי.סי. וסקיי ניוז), שכתבותיהן מועברות על־ידי חברות הכבלים בארץ, העבירו אותו בשידור חי מפולין: לפחות שלושה ערוצים לאומיים, מרוסיה, מגרמניה ומצרפת, נהגו כמוהן.

ספק אם רבים מהצופים הישראליים הצליחו להבין על מה ולמה התנגדו כמה ארגונים יהודיים, בעידודו ובסיועו של המימסד הפוליטי בישראל, לתכונת הטקסים שיזמו ממשלת פולין ונשיאה, לך ולנסה. מי שצפה בשידור הטקס התקשה להבין על מה התבססה הטענה שהושמעה שוב ושוב בחודשים האחרונים, לפיה עלינו בטקס את העובדה שמרבית המושמדים באושוויץ היו יהודים. הוא גם לא יכול היה להימלט מהצורך לתהות מה הניע את שבח וייס, דב שילנסקי ואלי ויזל לקבל את ההחלטה המטופשת להחרים אירוע אחר, שוולנסה יזם ביום חמישי באוניברסיטה של קרקוב, ולקיים באותה שעה, בהפגנתיות כמעט מעליבה, עצרת נפרדת, ליהודים בלבד, באושוויץ.

הטקס שאירגן ולנסה ביטא, כפי שאמר בצדק אחד הפרשנים של הבי.בי.סי., הצהרת מחוייבות מצד הקהילייה הבינלאומית לכך שלא תהיה שואה נוספת. אין צורך במלים רבות כדי להסביר את החשיבות העליונה שנודעת להצהרת מחוייבות כזאת, אפילו בימים כהם התנהגותה של הקהיליה הבינלאומית כלפי בוסניה, רואנדה וצ'צ'ניה, מציבה סימני שאלה לגבי כנותה. ברור שלא זאת היתה הסיבה שבגללה המיצה ישראל פנים לטקס באושוויץ. הרי גם משרד החוץ בירושלים, כמו כל שאר משרדי החוץ בעולם המערבי, מתייחס אל כתישתה של גרוזני על־ידי הצבא הרוסי כאל "עניין רוסי פנימי".

הטקס באושוויץ היה מכובד מאוד, ומרגש מאוד. פתיתי השלג שהחלו לרדת מיד אחרי נאומו של ולנסה, השרו עליו אווירה מצמררת. כל הנואמים הבליטו את העובדה ההיסטורית, ששום גורם בינלאומי רציני אינו מנסה לערער עליה, כי אושוויץ ויתר מחנות ההשמדה לא הוקמו במסגרת מאמץ המלחמה הגרמני, אלא בהשראת האידיאולוגיה הנאצית שביקשה להשמיד את יהדות אירופה.

הטקס נפתח באמירת קדיש מרגשת מפי רבה הראשי של פולין, הרב מנחם יסקוביץ'. התפילות שהשמיעו אחריו כוהני הדת הנוצריים והמוסלמיים רק הגבירו את עוצמת הריגוש שבקדיש, והבליטו את מקומה המרכזי בטקס של התפילה היהודית. "אומות רבות עברו יסורים בדרך זו", אמר הנשיא ולנסה בנאומו, "אך בעיקר העם היהודי". פשעי אושוויץ, כך נאמר במסר לאנושות שנקרא בתום הטקס, נעשו "בעיקר כלפי העם היהודי".

הטקס הסתיים בהנחת זרים לזכר הנרצחים. חיילים מצבא פולין נשאו זרים, שהונחו על המצבות בידי לא פחות מ־23 ראשי מדינות, בהם נשיא גרמניה רומן הרצוג, נשיא צ'כיה ואצלב הוואל, המלכה ביאטריס מהולנד, נשיא רומניה יון איליסקו ורבים אחרים. נשיאים, בני משפחות מלוכה וראשי ממשלות מליטא ומאסטוניה, מלוקסמבורג ומבלגיה, מבולגריה וממקדוניה, הניחו זר לזכר מיליוני היהודים שנרצחו באושוויץ ובשואה.

נשיאה וראש ממשלתה של מדינת ישראל בעדרו מהמקום, כי ישראל העדיפה לשלוח לטקס משלחת נמוכת־דרג: יו"ר הכנסת, שבח וייס, ונשיא יד ושם, יוסף בורג, עמדו בראשה.

את הסיבה לחמיצות הפנים שהפגינה מדינת ישראל כלפי הטקס הזה אין מנוס מלחפש במישור האידיאולוגי והפסיכולוגי, יותר מאשר במישור המדיני והפוליטי. האינטרס המדיני שלה דווקא חייב את ישראל להעלות את פרופיל ההשתתפות בטקס, ולהפוך את האירוע למפגן הזדהות כלל־עולמי עם המדינה המתיימרת להיות מדינתו של העם היהודי. אבל ישראל, כך מתברר שוב ושוב, אינה מסוגלת להתנהג כך, גם כאשר העולם ממש יוצא מגידרו כדי לכבד את זכר קורבנות השואה.

המימסד הפוליטי בישראל, שתחילה ניסה להכשיל את תוכניותיו של ולנסה, ואחר־כך הנמיך עד למינימום את פרופיל ההשתתפות שלו בהן, נענה בעצם ללחציה הסמויים של תודעה ישראלית קולקטיבית, שטופחה במשך עשרות שנים. הישראלים, כך מסתבר, אינם רוצים, בתודעה הקולקטיבית שלהם, לראות את העולם מזדהה עם סבל היהודים בשואה. השואה, אומרת אותה תודעה, איננה עניין אוניברסלי, אלא עניינו הבלבדי. את "העולם" היא מחלקת לשתי קבוצות בלבד: אלה שהתנכלו ליהודים, ואלה שהתנכרו להם; אלה שעסקו בהשמדתם, ואלה שגילו אדישות כלפי השמדתם. גם היום, 50 שנה לאחר שחרור אושוויץ, מסרבת התודעה הקולקטיבית הישראלית לחרוג ממתכונת החשיבה הזאת.

האידיאולוגיה הזאת, שחילחלה גם למעמקיה הפסיכולוגיים של הנפש הישראלית הקולקטיבית, מועידה לעולם תפקיד אחד בלבד. "אל תעשו לנו טובות", כאילו אמרה ישראל לעולם ביום שישי האחרון, "ואל תזדהו עם קורבנות השואה. אם ברצונכם לכפר על מה שעוללתם לנו, מוטב שתעזרו לנו להחזיק מעמד במאבקנו במזרח התיכון".

זהו הרקע, הבלתי מודע כמובן, להחלטתם של שני ערוצי הטלוויזיה הישראליים להתעלם מהטקס באושוויץ. אין זה מפתיע שהציון היחיד לו זכה יום השנה ה־50 לשחרור המחנה בטלוויזיה הישראלית היה סרט בהפקת דובר צה"ל, שתיעד את ביקורם של צוערים במחנות ההשמדה. בשעה בה ברשתות הבינלאומיות רואינו ניצולים והוקרנו סרטי תעודה על השואה ועל אושוויץ, המשיכו שני הערוצים הישראליים בשידוריהם הרגילים. הם לא מצאו לנכון להקדיש לטקס הזה אפילו חמישה אחוזים מזמן השידור החי שהם מקדישים לפיגועים קלים בהרבה מהפיגוע בצומת בית־ליד.

תודעת השואה בציבור הישראלי עברה בעשור האחרון טלטלה אדירה. מה שעד לפני 20 שנה עוד היה טאבו, ועד לפני 15 שנה צעירים סירבו לגלות בו עניין, הפך בשנים האחרונות למרכיב מרכזי, אולי מרכזי מדי, בתודעה הישראלית. על המימסד הפוליטי מוטלת בהקשר הזה משימה קשה. אם ימשיך להתנהג כמו שנהג כלפי הטקס באושוויץ, הוא ימשיך לחזק את ההשקפה הרואה בישראל גטו חמוש, שתפקידו להילחם נגד העולם כולו. זה לא טוב, זה לא בריא, ובעיקר – זה גם לא נכון.

עדיין לא מאוחר לשנות כיוון. בעוד שלושה חודשים, ב־8 במאי, יציין העולם את יום השנה ה־50 לכניעת גרמניה הנאצית לבעלות הברית וסיום הלחימה באירופה. ביום זה יבואו לברלין ויחלקו כבוד לכל מי שנלחם בנאצים, לכל מי שהביא לכך שבאותו יום, לפני חמישים שנה, הצליחו חיילים סובייטים להניף את דגלם מעל בניין הרייכסטאג.

נשיא המדינה, עזר וייצמן, הוזמן להיות בין עשרות ראשי המדינות שישתתפו בטקס. הוא לא יהיה שם, כי הבטיח לדב שילנסקי שבמקום לנסוע לברלין יסע באותו יום ליד ושם. אין טעם כנראה לנסות ולשכנע אותו לשנות את ההחלטה: וייצמן ישאר בארץ. אבל טוב יעשה ראש הממשלה, אם יחליט לנסוע לברלין במקומו. זה יהיה טוב גם לדימויה של ישראל בעולם, וגם לדימויה בעיני עצמה. המנהיגות הישראלית צריכה להתחיל להודיע את הבשורה לעמה: העולם כבר מזמן אינו נגדנו.

על המשמר

פירוש שגוי

היום מתחילה ישראל להחזיר שטחים לירדן. הנסיגה תהיה לגבול הבינלאומי המוסכם עם ירדן, בהתאם לחוזה השלום שנחתם באוקטובר. למעשה, כדברי ראש משלחת ירדן בוועדה הישראלית־ירדנית המשותפת לענייני גבולות וביטחון, ירדן מקבלת בחזרה כל אינץ' של אדמה שנכבשה. עם זאת, חקלאים ישראלים יורשו להמשיך ולעבד את החלקות שתועברנה, לפי היתר מיוחד של ממשלת ירדן. אחד השטחים שיוחזרו לירדן נוגע לחלקה בת קילומטר מרובע, במפגש בין הירדן לירמוך, מקום בו היה מפעל החשמל של פנחס רוטנברג.

לפנינו דוגמה, כיצד אפשר לשאת ולתת, כשמצד אחד ממשלת ירדן השולטת באזרחיה, ומצד שני ממשלת ישראל, מתוגברת באנשי ההתיישבות העובדת, שגם הם קשורים לאדמה חקלאית, אך אינם מגייסים למאבקם את ה' צבאות, למלחמת חורמה. וכך, בפגישות שקטות, ענייניות, ותרבותיות, האדמה אמנם תהיה אדמה ירדנית, אך ישראלים יוכלו להמשיך לעבד אותה.

כאמור, אפשר כך ואפשר גם אחרת, לאו דווקא כמו אנשי התנחלות מעלה יוסף שבגדה המערבית, שלקחו את החוק בידיהם וירו בבדואים ובאנשי שמאל ישראלים, שבאו ללמוד מקרוב את נושא אדמות המריבה. שני סגנונות ושתי תרבויות. למרבה הצער, איש לא אסר את המתנחלים שפתחו באש, איש לא נטל מהם את נשקם, ולמעשה, הם הפכו את הגדה המערבית למערב הפרוע במלוא מובן המלה.

בעוד ההסכמים עם ירדן מתרחבים, המצב בגדה המערבית מחריף והולך. ממשלת רבין החליטה על הקפאת ההתנחלויות במדיניותה המוצהרת, ולא ייתכן שהמתנחלים יפרשו אותה בדרך הנוחה להם. הם אמנם לא הקימו התנחלויות חדשות, אך לדידם, אין כל סיבה שליד אפרת לא תצמח שכונה חדשה. עיבוי ההתנחלויות, והזרמה בלתי פוסקת של יהודים אליהן – זהו פירוש שגוי להחלטה הקיימת.

ממשלת רבין, אם אינה רוצה ליצור "אינתיפאדה של אדמות" שתצית את הגדה כולה, חייבת לרסן את המתנחלים. אם המתנחלים יפרו את החלטות הממשלה – יש בתי משפט. עצימת עין תלבה, במוקדם או במאוחר, את האש בגדה – אש שתכלה יישובים של שני העמים.

הסדר קבע חד־צדדי בשלבים

אבנר רגב, מונטריאול

הפיגוע הרצחני בצומת בית ליד הותיר את רישומו גם בקנדה הרחוקה, והתקשורת המקומית עסקה בו ימים אחדים, יותר מאשר בנושאים רבים אחרים. הטרור האיסלמי הקיצוני הבא לידי ביטוי בפיגועי התאבדות גורר אחריו תגובות אוהדות לישראל, והבנה למאמציה לחסלו. היחס החיובי שהתקשורת הקנדית מעניקה בימים אלה לישראל ולממשלתה הוא יוצא דופן במידה מסוימת, וחבל רק שאירועים מסוג זה מסייעים לכך.

עם זאת, פרשנים מדיניים בקנדה ובארה"ב מביעים תמיהה על החלטת ועדת השרים לאשר המשך בנייה במספר ישובים המצויים במעטפת "ירושלים רבתי". לדעתם, החלטה כזאת עלולה לגרום לשיבוש המו"מ, השברירי ממילא, בין ישראל לפלסטינים.

עד כמה שזה יישמע מוזר, נראה כי ראש הממשלה מעוניין בשלב זה למצות את המו"מ עם הפלסטינים ולהגיע עימם להבנה על "הסדר קבע חד־צדדי בשלבים", בו ייקבעו תחילה גבולות הביטחון, בלי להתחייב לגבולות הקבע. כן ייקבעו הערים והאזורים שמהם ייצא צה"ל, והאחריות לביטחון השוטף תועבר למשטרה הפלסטינית. זאת, בניסיון להביא לצמצום מירבי של הטרור, תוך מאבק משותף נגד הפונדמנטליזם האיסלמי. אך אם יתברר שהמהלך הזה איננו מוצלח, ושהאיסלם הקיצוני בפעולותיו משמש מעין זרוע של ערפאת במאבקו, הן המדיני והן מבית, הרי שיהיה מקום להפסקת התהליך.

מסקרי דעת קהל המובאים באחרונה לידיעת רבין עולה בבירור, שהציבור הישראלי מבחין בשתי רמות של סכנה לקיומן של המדינה והחברה בארץ. האחת, היא הטרור האיסלמי, שמצליח לערער את הביטחון האישי של התושב הממוצע, והשנייה, היא האיום הסורי, או האיראני, שבשלב זה אינו מרתיע במיוחד ואינו מהווה איום מיידי. כלומר, מה שחייב להדאיג את ראש הממשלה, ועלול להביא להתנגדות ציבורית גדולה למעשיו, הוא הטרור האיסלמי המתמשך.

עוד עולה מהסקרים, כי אין התנגדות גדולה במיוחד לצעדיו המדיניים של ראש הממשלה, ובלבד שהטרור יחלש. אין התנגדות נחרצת ליציאה מן הערים המרכזיות בגדה, כשם שאין התנגדות לפירוק התנחלויות קטנות והתקבצות המתיישבים במספר מרכזים וגושים. כן עולה, כי ההתנגדות לנסיגה בגולן בתמורה להסכם שלום פוחתת והולכת, ובלבד שהביטחון האישי יישמר.

מכאן ניתן רק להסיק, כי הרעיון שזורק רבין לחלל האוויר בנאומו לאומה, בדבר "הפרדה", יהיה מקובל על מרבית הציבור בארץ. ולכן המרחק עד להסדר קבע חד־צדדי בשלבים, הוא קצר.

היציאה ממרבית שטחה של רצועת עזה, גם אם נעשתה בעקבות הסכם עם אש"ף, לא הביאה למיפנה הרצוי במלחמה בטרור, אלא להיפך, מהלך נוסף יש לבצע רק אם יתברר שהוא אכן יסייע לצמצום הטרור.

במערכת הביטחון, ובעיקר בקרב גורמי מודיעין, קיימת התנגדות להטלת סגר על השטחים כל אימת שמתבצע פיגוע רצחני. הסיבות לכך מורכבות, אך יש שתי עיקריות: ראשית, חופש הפעולה הנחוץ לצורך האיסוף המודיעיני, מאחר שקיימת אפשרות של נגישות לקיה והמודיעין הנחוץ ללחימה בטרור ייפגע. שנית, סיר הלחץ שיווצר בשטחים עם סגירתם ומניעת הגעתם של פועלים לישראל, עלולים לגרום להיווצרות "מיני אירן", דבר שבוודאי אינו נחוץ לאיזור.

על ראש הממשלה יהיה לקבל החלטה שתביא בחשבון לא רק שיקולים בטחוניים, אלא גם היבטים פוליטיים פנימיים, המשפיעים על התייחסות הציבור לממשלה בימים אלה.

המצב הנוכחי עשוי, במפתיע, לזרז התקדמות במישור הסורי. רבין זקוק להצלחה מדינית שתאזן ולו במקצת את תחושות המבוכה והאכזבה השוררים בציבור בעקבות הסכם אוסלו ותוצאותיו, כפי שבאות לידי ביטוי בפעולות החמאס. הסכם עם סוריה הוא דרך נכונה כדי לקדם גם לחימה בטרור. אם הסורים יסכימו לסייע להשקטת דרום לבנון, הם יכולים לעשות זאת, כשם שביכולתם לסייע בחיסול מוקדי טרור איסלמיים. אם הסורים יבינו כי המשך הטרור הפונדמנטליסטי עלול לפגוע גם בהם, הדרך לטפל בו ידועה להם. וזאת דרך נוספת שתסייע למגר את הנגע המאיים להתפשט במזרח התיכון כולו.

ראש הממשלה מתכוון להמשיך במו"מ עם הפלסטינים עוד מספר חודשים, ולאחר מכן להפנות את כל מרצו לעבר דמשק. בכוונתו להגיע למערכת הבחירות לכנסת הבאה עם שינוי היסטורי של מפת המזרח התיכון, שכל ממשלה שתבוא בעתיד תתקשה מאוד לבטלו. רבין מבין, כי הסדר הקבע חייב לכלול את ירדן, ערפאת קלט את זה, וזוהי אחת הסיבות לביקורו ברבת־עמון. גם ראשי הליכוד מבינים זאת. לפיכך ניתן ללכד את הכוחות ולצעוד יחדיו להסדר מדיני עם הסורים, כמו גם עם הפלסטינים, בשיתוף עם ירדן, כשמערכת הבחירות מתמקדת בתחום הכלכלי־חברתי.

מנחה אורח: מנחם דגלי

אם הרב עובדיה יוסף ישתכנע

עוד מוקדם לברך את ש"ס על כניסתם לממשלה, והרב מאיה עוד לא בטוח שאו-טו-טו הוא שר

ח"כ מאיה, אתה במעט שר. אתה מתכונן?

עוד מוקדם.

אבל כל הסימנים מראים. גם הדברים ששמענו מהשר עוזי ברעם, וגם הדברים שעולים מתוך הרמזים שנמסרים מהמפלגה שלכם. הכל מראה שהנה, מתקרבים.

המצב הוא כמעט כמו שהיה. עד עכשיו הרב עובדיה תמך בתהליך השלום בצורה ברורה. לכן לא הצבענו נגד הממשלה. כיום נראה לרב עובדיה, מאז גבעת התמר באפרת, שהממשלה נסוגה מהעמדה שלה והיא מוותרת על דברים חיוניים לעם ישראל. פה חל השינוי, והרב עובדיה אמר: רבותי עד כאן. עכשיו תצביעו אי-אמון. אם הרב עובדיה ישתכנע שהמצב חוזר לקדמותו ומפלגת העבודה נאמנה למצע לשמור על ירושלים רבתי, לא יהיה שינוי במצב. אנחנו עדיין ממתינים. כולם שואלים למה ש"ס לא בממשלה. עד היום זה לא קרה בגלל ש"ס. מי שעיכב עד היום זה הצפרדע שהכניסו פתאום – מגילת העצמאות – מרצ. והיום הבג"ץ מעכב ללא צורך את הפסיקה שלו. הם המעכבים את ש"ס, שכה לא חל שום שינוי. היום תבדוק ש"ס לגופו של עניין: אם יש כרסום בעמדה על ירושלים, היא לא תוכל להצטרף. אם תראה שהמצב חוזר לקדמותו, לא השתנה שום דבר. נחכה לפסיקת הבג"ץ ואז ש"ס תהיה בממשלה.

ובכל זאת, הצבעתם אי-אמון בממשלה, ומצד שני, הבהרתם שאם תוך זמן קצוב לא תהיו בפנים, התיקים שממתינים לכם, שממשמשים את היכולת שלכם למלא התחייבויות לבוחרים, יחולקו לאחרים. זה מכניס דחיפות לכל העניין.

התיקים אף פעם לא היו השיקול של ש"ס. ש"ס לא רצה לתיקים. הרב אריה והרב פנחס בוודאי לא רוצים. לא יכולים גם. הרב גמליאל ואני גם כן לא רוצים. מבחינה אישית, אין פה בעיה בכלל. כל הבעיה היא מבחינה אידיאולוגית, מה אנחנו צריכים לעשות. האם אנחנו צריכים לעשות את ההכרה הלא יגונה ולהיכנס לממשלה בכדי לשמור על המצב הדתי במדינה, לשמור על הסטטוס קוו. זה שיקול של מה עדיף על מת ברוך השם, שלא אנחנו צריכים להחליט ויש לנו את הרב עובדיה. הוא המחליט וההסתכלות שלו למרחקים – "איזהו חכם הרואה את הנולד" – רואה כמה עשרות צעדים קדימה והוא מחליט מה לעשות. ומה שהוא אומר אנחנו עושים, באהבה ובכוונה מוחלטת.

קיבלת הדים מאירות השבת שעליה שמענו?

לא שמעתי ולא יודע כלום.

מה עושה לכם העניין שמתארגנת מפלגה חדשה – מפלגת מאוכזבי ש"ס?

אני לא יודע מי זה מאוכזבי ש"ס. אני מכיר את האיש שמוביל את התהליך, נסים כהן, והוא אף פעם לא הצביע ש"ס. אני מכיר אותו אישית. אומר דבר אחד: במספר הקולות, הימין קיבל יותר קולות מאשר השמאל. זאת אומרת, שמבחינה טבעית הם היו צריכים להרכיב את הממשלה. אבל בגלל הפיצול שביניהם, לוינגר, מזרחי, הפסידו את השלטון. היום בואו נראה איזה קולות ייקח הרב אליהו. הוא ייקח את הקולות של הימין, או יהיה עוד פיצול, עוד איבוד קולות. הרי קולות של ש"ס הוא לא ייקח. הרב פרץ, שהיה כוח הרבה יותר חזק, ראינו מה הוא קיבל. במקום שיחרות התורה יתקדמו, הם הלכו אחורה וקיבלו רק 4 ח"כים.

כמי שמייחל להתממשותו של תהליך השלום, אתה צריך לצפות לזה שייגרע עוד קצת מכוחו של הימין, לא?

אני לא חושב שהשלום יבוא מהימין או מהשמאל. השם יברך את עמו בשלום. כשהקדוש ברוך הוא רוצה בשלום, הכל יבוא. הוא רצה תהליך קדימה לשלום, או אתה רואה שרבין, גם שלא באופן טבעי, הוא כיום ראש ממשלה והוא מוביל את השלום.

רבין שואל את אריה דרעי, על מה עוד תהיו מוכנים לוותר כדי להיכנס לממשלה. על מה אתה תהיה מוכן לוותר?

אין לי מה לוותר. אין לי דרישות מהממשלה שיש לי מה לוותר. אני לא דורש דבר. הדבר היחידי שאני דורש, שתשמרו על מדינה יהודית, תשמרו על צביון יהודי, על הסטטוס קוו, זה מה שאני דורש ואני לא יכול לוותר אפילו כחוט השערה.

אתם מרגישים שיש דחיפות בעניין, שאם לא עכשיו, אולי ש"ס לא תיכנס בכלל?

או לא נהיה בממשלה, מה האסון? אנחנו צריכים את הממשלה, או הממשלה צריכה אותנו?

זה אומר שגבעת התמר וירושלים רבתי הם דברים משניים, אם תהיו בטוחים שמדינת ישראל נשארת מדינה יהודית.

זה לא אמרתי. אמרתי שגם במדינה יהודית צריך את ירושלים. אתה לא יכול לסכן את כל פרברי ירושלים. ראש דאגתנו זה מדינה יהודית, וירושלים רבתי זה בתוך מדינה יהודית. העניינים האחרים של תיקים, זה לא העניין שתופס מקום.

אנחנו יודעים שתיקי הפנים והדתות מעוררים הרבה חששות שמא הם יינתנו למרצ, למשל.

לא איכפת לנו, אם ינהלו אותם ברוח היהדות. מרצ צועקים שאנחנו פנאטים וקיצוניים. אני חושב שהפנאטים הקיצונים ביותר במדינה זה הם. הדת שלהם זה להרוס כל דבר שבקדושה. הם אומרים שהם לא דתיים, אבל הם הדתיים הכי גדולים במדינה. הדת שלהם היא לעקור כל דבר שבקדושה וכל דבר שבארץ ישראל. זה מה שהם רוצים לעשות.

בדברים האלה אנחנו כבר רואים את הניצוצות שיעופו בישיבת הממשלה, אם תשבו שם.

יכול להיות, זה לא יהיה חדש.

"לגמור את העניין, ומהר"

"אני מאוד בעד שש"ס יצטרפו לממשלה", אומר שר התיירות, עוזי ברעם. "לא כל כך האמנתי בזה בשנה האחרונה, אבל אם נכונות הידיעות שיש להם נכונות להצטרף, צריך לגמור את העניין מהר"

מדברים על הצטרפות קרובה של ש"ס לממשלה, ואנחנו שואלים על מה תוותר מפלגת העבודה במשא ומתן עם ש"ס.

לא מדובר על דברים חדשים. אם אצל ש"ס בשלה ההכרה שהיא צריכה להצטרף, היא תצטרף. יש לה וודאי כל מיני מחשבות או אילוצים, אולי מבחינת ציבור בוחריה, אבל בסך הכל אני לא חושב שמדובר על משהו חדש. מפלגת העבודה והממשלה לא תקבל איזשהו אולטימטום ממפלגה שתבקש למשל, להשעות את השיחות.

יכול להיות ששומרי הבשלות שלהם עד עכשיו היה בכלל עניין של רצון לא להבשיל, אפשר להיגרר מערבות עולמות.

זה בהחלט יכול להיות שיקול. ברור שמה שקרה בשנה האחרונה זה לא דבר תקין. גם להחזיק תיקים אצל ראש הממשלה וגם להשאיר לש"ס קשר עם התיקים האלה. בוודאי שנושא כזה של להיות בפנים ולהישאר בחוץ, זה בלתי אפשרי. לכן, מבחינת קביעת הזמן, שבועיים, לא משנה מתי, אני מאוד רוצה שהם יצטרפו, אבל אם לא, יצטרכו לעיין בקבלת התיקים על ידינו.

אתה מדובר באחד מאלה שיקבלו למשמרת את תיק הדתות.

או כן, או לא. אף אחד לא דיבר איתי על זה.

בשבועיים האחרונים עלו לסדר היום הציבורי צמד המלים "ירושלים רבתי". בעניין הזה לש"ס יש לה הרבה מה לומר, ובוודאי יהיו חילוקי דעות.

אז יש לש"ס מה לומר, וש"ס תצרף את קולה לזה של עוד שרים בממשלה, שיש להם תביעה כזאת. אם היא רוצה לחזק את האגף שתובע את ירושלים רבתי, עצם כניסתה לממשלה אולי מחזקת את זה.

לצד ההבשלה או אי ההבשלה של ש"ס, יש גם תחושה של חוסר נחיצות אצל מי שמנהל איתם את המשא ומתן. כלומר, אם היה ברור שבעוד שבועיים התיקים האלה יחולקו, ויהי מה, אולי היה קל יותר לעמוד איתם את המכשולים.

יכול להיות. אבל הדבר הקובע הוא, אם ש"ס מוכנה בתנאים הנוכחיים להיכנס לממשלה. אני מאוד מקווה שכן. מבחינתנו, מוכרחים להבין שיש לנו עניין בכך, כי ש"ס היא המפלגה הנוספת היחידה מאלה שלא נמצאות בממשלה, שהיא פרטנרית להצטרף לממשלה בתנאים הקיימים, כולל תהליך השלום. לכן, המאמץ שעושה ראש הממשלה הוא מאמץ ראוי, אבל יש לתחום לו תחומים.

כשאתה אומר פנימיותית, אתה בטח מתכוון לדברים שעומדים אצלה בראש סדר העדיפויות, שמחזים אותם במפלגה. אתם יודעים מה באמת בפנימיותה ובראש סדר העדיפויות שלה. יש הרבה מלים, בטח יש דבר אחד או שניים שהם [illegible] וכל עבודה.

אין לי ספק, שמה שעומד אצלם גבוה בסדר העדיפויות זה נושא הדת, והשמעה שלהם בעולם הדתי ושהממשלה לא תהפוך בלשונה ובראייתה לממשלה אנטי-דתית. אלה הדברים שחשובים להם מכל. יש להם בעיה בקורלציה בין העמדות של ההנהגה לבין העמדות של ציבור המצביעים שלהם. בזה אין לי ספק. וזה אולי אכן ריחיים על צווארם.

אבל אי אפשר לעמוד עם העניין הזה יותר משנה ולא להחליט.

יחד עם זה, אנחנו רואים בממשלה את חיכוכי השרים והניצוצות שיוצאים. אם ש"ס תחזור, לא ימשיכו החיכוכים עם מרצ?

החיכוכים בין השרים זה כבר עניין של היסטוריה. עכשיו יש רפים חדשים, והם מבהיקים בלובנם. אתם תראו את זה בימים הקרובים.

אתה לא חושש שכניסה של ש"ס לממשלה תחזיר שוב את המתיחויות בין מרצ לש"ס?

היא וודאי תיצור קונפליקטים והממשלה תצטרך להכריע בנושאים מדיניים ואחרים בהצבעות. אני לא רואה נושאים דתיים, חקיקתיים, שעומדים על הפרק. אבל תמיד יש פוטנציאל של משבר.

אתה לא נשמע לי נלהב בכלל.

אני מאוד בעד שהם יצטרפו. לא כל כך האמנתי בזה בשנה האחרונה, במיוחד אחרי הצבעת האי-אמון האחרונה, אבל אם באמת נכונות הידיעות שהיו בתקשורת, שיש להם נכונות להצטרף ודי מהר, צריך לגמור את העניין מהר.

נשארו עוד פחות משנתיים. אתה חושב שזה באמת יביא רוב מוצק לממשלה?

לדעתי, זה מבטיח רוב מאוד בסיסי. אם מסתכלים בגדול על הצבעות של אמון, כשיש גם את הסיעות הערביות ואת יעוד שהצטרפה, אפשר לדבר על 68 קולות לקואליציה, וזה בהחלט מבנה כמו למימשל בישראל.

לתת להם כלים

פרופ' אדיר כהן על מחקרו, שגילה כי מורים בבתי הספר נתנו בלתי מספיק לפנחס שדה ודוד גרוסמן

מעניין האז?

מעניין ומדאיג.

כמה קיבל פנחס שדה על הקטע מתוך "החיים כמשל"?

ההגדרה של הכותרת היא ציון, ולא עסקנו בציונים. עסקנו באיך מורים מעריכים. למה הם שמים לב ואיך הם מתקנים. ההיבט של ציון לא כל כך חשוב, כי אם משהו מוצא חן בעיני פלוני או לא, זאת שאלה מסוג אחר. השאלה היא, אם הוא מודע לחשיבות הכתיבה כגילוי עצמי, כפורקן, כאיתות על מצוקה, כתהליך של התכתבות עם עצמך, עם זולתך, כהיבט שממנו נפתח כל המסע היצירתי. זאת הדאגה. כי למעשה, במערכת שלנו אין תשומת לב לכתיבה ככלי ביטוי אישי. אמרתי באיזשהו מקום, שהאנטנות שלנו מנותקות. אנחנו לא קולטים את עוצמת השידורים מהילדים, אלא עוסקים באיזשהו היבט טכני חיצוני, שמכיוון שאיננו נותנים עליו גם את הדעת, אנחנו מגיעים אל הכאילו והכזה, משום שלמעשה, הכלי הולך ונעשה חסר משמעות בתוך התקשורת האנושית או הנפשית.

מישהו מטפל גם במורים? כי המורים שהגיעו ללמוד הנכנסים למערכת החינוכית, נתקלים בהרבה טכניקה וביורוקרטיה. השאלה אם מישהו מורה להרים גם אותם – את ציצת שערותיהם – מעל למציאות?

האשמה איננה במורים. אנחנו לא נותנים בידיהם כלים. מערכת הכשרת המורים מכשירה, במקרה הטוב, לאיזה מירוץ הישגים. אבל אנחנו לא עוסקים בטיפוח יצירתיות או בכתיבה טיפולית. אגב, גם בבדיקה של מערכת השעות אסור להאשים את המורים. במערכת הלימודים אנחנו עוד איכשהו מדברים על הוראת ספרות, או על מקראה, אבל שוכחים שהכלי החשוב ביותר, הכתיבה, מוזנח לחלוטין.

תרשה לי לשלוח אצבע מאשימה כלפי המורים, מפני שאני מנסה לחשוב על עצמי, או על האנשים שאני רואה מסביבי, וקשה לי להאמין שהם לא היו מזהים את פנחס שדה או את דוד גרוסמן, שהם לא מן הנשכחים שבספרותנו.

זה כבר עניין אחר לגבי הנבדקים שלנו, שכנראה לא מרבים לקרוא. אבל גם הקריאה של הציבור בכלל הולכת ומתמעטת, ואני חושב שיש גם בעיות אחרות. הטקסט של פנחס שדה מעלה היבטים רגשיים מסוימים, והטקסט של דוד גרוסמן מעלה היבטים אידיאולוגיים. בשני המקומות יש בעיה. האידיאולוגיה שהיתה שם, ואני לא רוצה להיכנס אליה כרגע, הותקפה, במקום שתהיה התבשמות מן הדרך הנפלאה שדוד גרוסמן מעלה את הדברים. אותו דבר קרה עם פנחס שדה, שבאותו רגע שהוא העלה את החוויות הרגשיות, הוא זכה בהערות כמו "רב מדי", סיפרותיוציה, השתפכות גדולה מדי, לא לעניין, וכדומה. אם יש דבר שהוא כן לעניין בכתיבה, זה בעצם הביטוי של האדם עצמו, בין בעולמו הנפשי, בין במחשבותיו ובין ברגשותיו.

השאלה היא, אם בשביל לאוורר ולהפרות את כל המערכת הזאת, לא היה טוב אם עוד עין אחת היתה קוראת. למשל, יש מערכת טיפולית: "בית ספר". אם גם הם היו קוראים לפעמים מה שילדים כותבים, או אם היו נותנים לסופרים לקרוא מה שילדים כותבים, או אם סופרים היו מגיעים יותר לבתי הספר להיפגש עם תלמידים.

עושים משהו בעקבות המחקר הזה?

אני מאוד מקווה ש... כי המחקר הזה מלווה ספר שלי, שכבר יצא לאור ונקרא בשם "הדף המפוכח", והוא עוסק בתרפיה הלכה למעשה, בטיפול דרך כתיבה, מודעות של יועצים ופסיכולוגים, ויותר מכל, שיתופם של המורים בסדנאות יצירה ובהקניית כלים. למה נלין עליהם, כשאין בידיהם כלים לפיענוח צפנים של היבטים נפשיים, של פחד, של דימוי עצמי נמוך, או של נטיות אובדניות, ושל יצירתיות? ואחד הדברים החשובים זה לטפח את היצירתיות, שהיא אחד הנושאים החשובים ביותר.

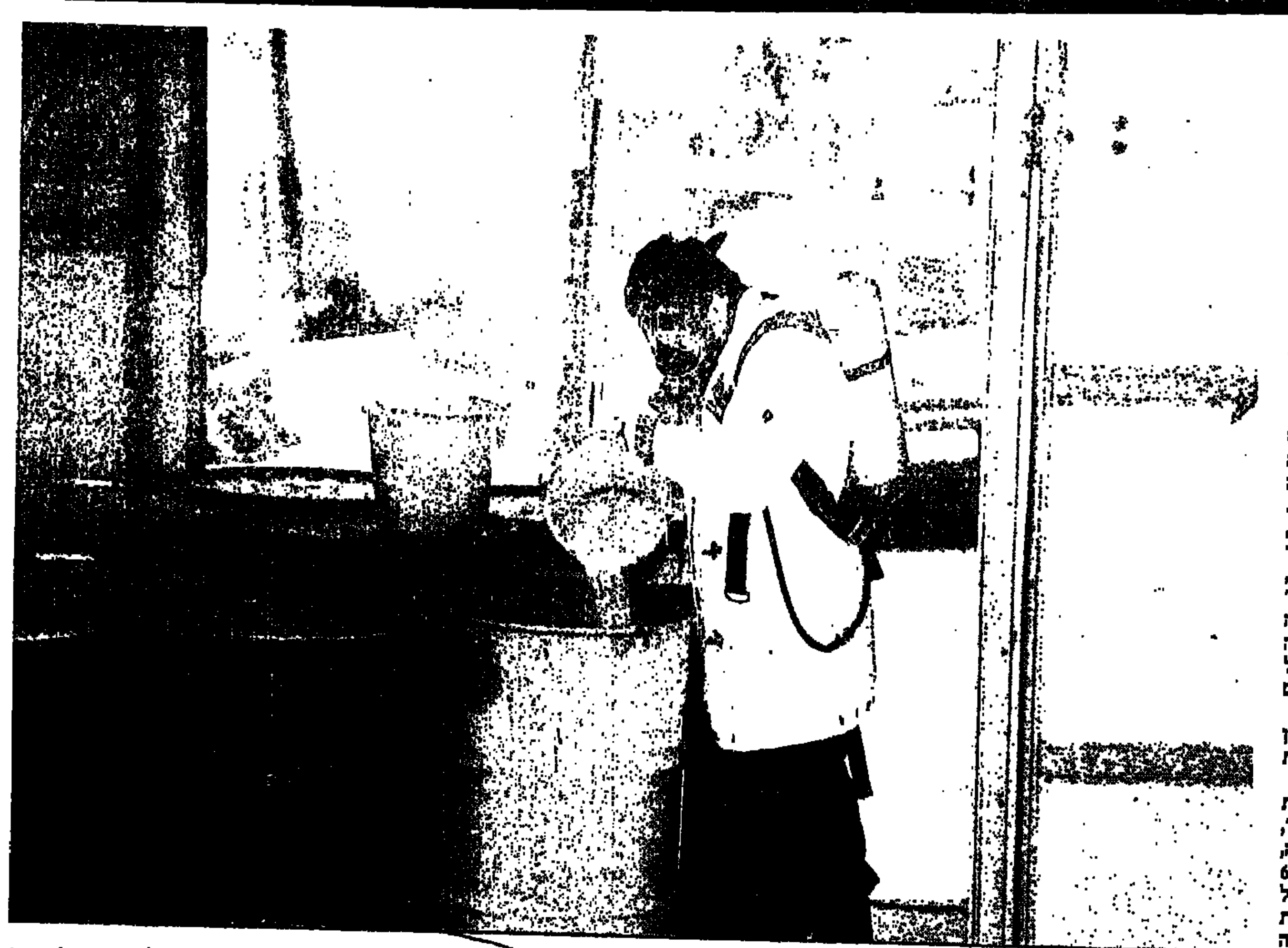

כ-10-15 אחוז מהפסולת עדיין לא מטופלת. רמת חובב (צילום: שטיין/הדרי)

סופגים את הרעל

הטיפול בפסולת רעילה הולך ומשתכלל. תחילה שפכו אותה בוואדיות, בביוב וגם במכולות לאשפה ביתית. אחר כך בנו את האתר ברמת חובב, וב-89' חתמה ישראל על אמנה בינלאומית, הקובעת כללים לייבוא וייצוא פסולת רעילה. היום, כבר מצליחים לטפל נכון ברוב הפסולת הרעילה שמייצרות התעשייה בארץ

מאת עליזה חטואל

בינואר '94 פנתה החברה הקולומביאנית "טורדנט קולומביה" לישראל, באמצעות הסוכן שלה בארץ, בבקשה לייבא 30 אלף טון פסולת רעילה לאתר ברמת חובב שבנגב, לטענה מרתה שבקולומביה. החברה טענה, שהפסולת תשמש כחומר גלם למשרפה, שתייצר אנרגיה מהפסולת. מבדיקות שערך המשרד לאיכות הסביבה התברר, כי המשרפה כלל אינה קיימת, כי הדבר נעשה בניגוד לחוקי קולומביה. ביוני '94 הודיעה ממשלת ישראל, שהפעולה אינה חוקית, וזנחה את התוכנית. עם זאת, כבר במרס אותה שנה הזהירה ישראל את ממשלת קולומביה שכדרי שתפקח עין על הייצוא, אולם עד שזו הבחינה בנעשה, כבר יובאו לשם מאלבניה 575 חביות, שהכילו 97 טון פסולת רעילה.

זוהי רק אחת מדוגמאות רבות, שמציג הארגון הבינלאומי "גרינפיס" בדו"ח, בנושא המסחר בפסולת רעילה באיזור הים התיכון, מספטמבר '94'.

עוד מגלה הדו"ח, כי בין השנים 89'-94' ייצאה חברת הספנות האיטלקית הממשלתית "פרובי דלו סטאטו", אשפה ורכבת מאסכס שהוצאו משימוש, לקרואטיה, סלובניה, צ'כוסלובקיה והונגריה. הקרונות הכילו 6,000 טון אסבסט, חומר רעיל וקטלני. מנובמבר 91 עד אפריל 92 ייצאה גרמניה לאלבניה כ-480 טון חומר להדברת מזיקים שפג תוקפו, לשימוש בחקלאות. למרבה האירוניה, על החביות, שהודבקו על הפסולת הרעילה נכתב: "סיוע הומניטרי".

הדו"ח חושף גם, כיצד מדינות המתועשות העשירות, כמו איטליה, גרמניה, אוסטריה, ספרד, יוון ואחרות, נפטרות מהפסולת הרעילה שלהן, ומשליכות אותה כמה הגל של מדינות העולם השלישי ומזרח אירופה. הן עושות שימוש ציני בכוחן, ומוכרות את הפסולת המסוכנת למדינות שאינן יכולות לטפל בו נכון בצורה סביבתית, ושבעבור הון דולרים, מוכנות לספוג את הרעל.

לעמוד בדרישות האמנה

כדי להגביל את המסחר הזה, נחתמה ב-89' אמנת באזל לפיקוח על תנועות בין גבוליות של פסולות מסוכנות וסילוקן. במרס אותה שנה התכנסו בבאזל נציגים מכ-150 מדינות מכל רחבי העולם, לדון בבעיית סילוק של מיליוני טונות פסולת מסוכנת ורעילה, המיוצרת מדי שנה, ומצטברת במדינות רבות, בעיקר המתועשות. הפסולת, שברובה המכריע אינה מטופלת, מוחזקת באופן בלתי חוקי או תמורת תשלום למדינות המתפתחות, ומסכנת בני אדם וסביבתם.

ישראל חתמה על האמנה במרס 89', והממשלה אישרה אותה בנובמבר אשתקד. עד היום הצטרפו לאמנה 77 מדינות. לאמנה יש השלכות ישירות על התעשייה בישראל. עו"ד נועז אורן, עוזר היועץ המשפטי במשרד לאיכות הסביבה מסביר: "האמנה לא מתירה את הייבוא או הייצוא של פסולת מסוכנת למדינות שאינן צד לאמנה. גורמים הקשורים לתעשייה רצו בהצטרפות ישראל לאמנה, כי אחרת לא יוכלו לייצא ולייבא פסולת. על מנת שישראל תוכל לעמוד בדרישות האמנה, התקין המשרד לאיכות הסביבה את תקנות החומרים המסוכנים, שנכנסו לתוקף ב-94'. התקנות אוסרות יבוא וייצוא של פסולת מסוכנת למדינות שאינן צד לאמנת באזל. בנוסף, מחייב המשרד לערוך בדיקה של כל מרכיבי הפסולת המסוכנת, לפני הגיעה לארץ. השר יכול להתנות כל אישור לגבי יבוא, מטעמים של שמירה על איכות הסביבה. מדיניות המשרד היא שלא להתיר יבוא וייצוא של פסולות מסוכנות למטרת סילוק, אלא רק לצרכי מיחזור".

האמנה קובעת, שהחל מ-31 בדצמבר 97', מדינות מתועשות לא יוכלו לייצא פסולת של חומרים מסוכנים למדינות מתפתחות, גם לא לצורך מיחזור. ישראל מוגדרת כמדינה מתפתחת, משום שהיא אינה חברה בארגון לשיתוף פעולה כלכלי והתפתחותי (O.E.C.D) שמאגד בו המדינות המתועשות והעשירות ביותר בעולם. לשם השוואה, מקסיקו, למשל, חברה בארגון. מה שאומר, שהחל מסוף 97' תוכל ישראל לקבל פסולת, אפילו לצורכי מיחזור, דבר שיפגע בתעשיית המיחזור הישראלית, הזקוקה לפסולת הזאת.

לא נייצא פסולת לאוטונומיה

ד"ר ישראל ברזילי, ראש אגף חומרים מסוכנים במשרד לאיכות הסביבה אומר, כי בישראל יש כבר התחלה של תעשייה שעוסקת במיחזור הפסולת המסוכנת. "בדרך כלל מדובר בפסולות המכילות מתכות כבדות, כמו ניקל, קובלט, מתכות יקרות מפסולות של ייצור תכשיטים, או כל מיני חפצי זהב וכסף. יש בהחלט התחלה של מיחזור פסולות כאלה, והיא מתבססת בעיקר על יבוא מחו"ל. אנחנו מתכוונים לעודד את המיחזור. האמנה והתקנות לסילוק פסולת ישפיעו על התעשייה העוסקת במיחזור. היצרן יהיה חייב לקבל אישור לייבוא מארץ המוצא וממשלת ישראל. זאת, בניגוד לעבר, שהמסחר נעשה כמעט באופן חופשי, וללא בקרה. מי שלא יעמוד בקריטריונים של המשרד – לא יקבל אישור. המשרד יוודא גם, שהייצוא נעשה למדינות בהן הטיפול הוא על פי כל הקריטריונים הסביבתיים. אם לא נקבל אישור של המשרד לאיכות הסביבה באותה ארץ, לא ניתן אישור לייצוא פסולות".

נוכל למכור את הפסולת הרעילה שלנו לאוטונומיה, שאינה נחשבת מדינה?

"תיאורטית כן, אבל למדינה שחתומה על האמנה אסור לעשות זאת. האמנה אוסרת ליצא פסולות ממדינות שחתומות על האמנה, למדינות שאינן חתומות עליה. בנוסף, כל פעולה כזו היא בניגוד לחוקי מדינת ישראל. החוק מחייב סילוק פסולת מסוכנת לרמת חובב. כמו כן, יש הסכם עם האוטונומיה, המסדיר את הדברים. לא יהיה ייצוא של פסולת מישראל לאוטונומיה. זה ברור לחלוטין. בעיקרון, אנחנו נגד יצוא של פסולת, אלא אם כן היא לצרכי מיחזור. קיבלנו הצעות מכל מיני גורמים להיפטר מכל הפסולת שלנו ברמת חובב, ולשלוח אותה לכל מיני מקומות מפוקפקים, ואנו דוחים זאת על הסף".

יצרן יכול לטעון שהוא מוכר פסולת לאוטונומיה לצורך מיחזור, אך למעשה, זה לצורך סילוק.

"אם יוכיחו שזה לצורך מיחזור וישכנעו אותנו, נדון בכך. לא ידוע לי שקיים באוטונומיה מפעל למיחזור. לא יסבנו אותנו".

בישראל מחייבות תקנות רישוי העסקים לסלק פסולת חומרים מסוכנים לאתר ברמת חובב, למעט מקרים מיוחדים, שקיבלו אישור מיוחד של המשרד לאיכות הסביבה. האתר גובה בין 100 ל-400 דולר עבור טיפול בטון פסולת, ובהתחשב בעובדה שטון חומר גלם עולה כ-20-10 דולר, הפיתוי לסלק את הפסולת בדרך אחרת גדול מאוד. למשל, לזרוק את הפסולת בנחלים, וואדיות וימים.

ברזילי: "בהרבה מקרים, הפסולת לא קיבלה טיפול נאות, וזו בעיה שאנו מתמודדים איתה גם היום. איני יכול להגיד שמאה אחוז מהפסולות מסולקות כפי שצריך. אבל בזמנו, לרשויות לא היו תקנות".

עד לפני 1990, המועד בו הותקנו התקנות, נפטרו מהפסולות בכל מיני דרכים. למשל, דרך הוואדי. מפעל חתם חוזה עם קבלן להובלת הפסולת, והקבלן שהתחייב לקיים את כל החוקים והתקנות, הלך לוואדי הסמוך והשליך את הפסולת. בהרבה מקרים שימשו מערכות הביוב מקור לסילוק הפסולת. קבלן מילא את המשאית בפסולת, והשליך אותה בתוך ביוב, במקום שאיש לא רואה. פתרונות אחרים היו הקמת אתרים לסילוק פסולת, לכאורה לסילוק פסולת תמימה, כמו פסולת בניין או סיד, ולתוך זה שפכו גם את הפסולת הרעילה. דרך נוספת היה שימוש כאתרים קיימים לפסולת ביתית: אי הפקרה מספקת בכניסה לאתר איפשרה להכניס גם משאיות מלאות פסולות רעילות.

כ-80 אלף טון פסולת בשנה

בישראל, מעריך ברזילי, מייצרים כ-80 אלף טונות פסולת בשנה, אולם האתר ברמת חובב קולט בין 40 ל-45 אלף טון בלבד. "ישנן פסולות שקיבלו אישור של המשרד לטיפול אחר", הוא מסביר. "למשל, מפעל חיפה כימיקלים מטיל חלק מהפסולות שלו לים. מדובר בעשרות אלפי טונות בשנה, אבל זה מותר, כי זה אושר על ידי ועדה בינמשרדית הפועלת על פי חוק למניעת זיהום הים, ובהתאם לאמנות בינלאומיות שישראל חתומה עליהן. זהו פתרון שאנו משתמשים בו, ומקווים שבעתיד, נמצא פתרון טוב יותר. יש לנו אישור למפעל נוסף המטיל פסולת לים, ואישור לבתי הזיקוק להחדיר פסולת רעילה לתוך קידוחי נפט נטושים בחולות, משום שהמפעל ברמת חובב לא ערוך לטפל בה. זוהי פעולה שנעשית באישורנו, ובאישור נציבות המים. יש עוד כמויות של פסולת שלא מגיעות ליעדן, ואנחנו מנסים להשתלט על זה. כל מקרה שמגיע לידיעתנו על מפעל שלא מטפל בפסולת, מטפלים בו. עד היום לא התגברנו על הכל. יש בישראל תעשיות קטנות מאוד – מפעלים של שלושה-ארבעה אנשים, שהם יצרני פסולת ויש להם חבית פסולת בשנה. צריך לדאוג שהחבית הזו תגיע לאתר ברמת חובב. אנו פועלים בעניין הזה ונשפר את מצב היצרנים הקטנים בשיתוף עם החברה לשירותי איכות הסביבה, המפעילה באתר ברמת חובב.

"בזמנו, הלקוח הגדול ביותר של האתר היתה חברת מכתשים שהעבירה מדי שנה למעלה מ-20 אלף טון תומצות. היו על זה הרבה מלחמות, מכיוון שזה עולה לחברה הרבה כסף. הם ניסו להשתמש בפסולת, שהכילה חומרים רעילים, לכל מיני דברים. בסוף, הם פיתחו תהליך לניקוי התומצות ומוכרים זאת למפעל הפוספטים בנגב. המפעל שהחל להשתמש בתומצות האלה העלה את תפוקתו בין 6 ל-7 אחוזים. אנחנו מונעים היום השלכה של 20 אלף טון בשנה רק משום שהתעקשנו שהאכיפה תהיה מלאה. הדבר נעשה בברכתו של המשרד, ולמרות שידענו שהחברה לשירותי איכות הסביבה מאבדת את הלקוח הכי גדול שלה. אנחנו בדיעה שהטיפול היעיל ביותר בפסולות מסוכנות הוא לצמצם אותם למינימום. אנחנו מעודדים כל מפעל למזער את כמות הפסולת, לשנות תהליכים ולהשתמש בפסולת לצרכים אחרים".

גם לאחר שקוזזו כל ההיתרים המיוחדים להיפטר מן הפסולות, עדיין יש כמות לא מבוטלת שזורמת הנה. "על המפעלים הגדולים והבינוניים כבר יש לנו שליטה", מבהיר ברזילי. "הבעיה היא עם המפעלים הקטנים, כמו למשל, מפעל לציפוי מתכות שנמצא בדרום תל אביב. בעניין הזה אנחנו מנסים לעשות הכל במסגרת נוהלים והתראות. להערכתי, כ-10-15 אחוז מהפסולת עדיין לא מטופלת".

הפסולת שבכל זאת מגיעה לרמת חובב, זוכה שם לטיפול: לעתים, היא מגיעה לאתר שטופלה על ידי היצרן, ונותר רק לקבור אותה באתר, בתנאים מבוקרים. זהו הטיפול הזול ביותר. פסולות אחרות, כמו חומצות ובסיסים שלא טופלו במפעל המייצר, מנוטרלות באתר, ומושקעות בבריכות העיבוי. כן הצטברה באתר כמות גדולה של חומרים אורגניים, שעתידים להישרף לכשתוקם המשרפה במהלך שנה זו.

ד"ר ברזילי שולל את הטענה, לפיה טיפול לא נכון שנמשך שנים רבות, גרם להתהוות חומרים רעילים שהגיעו עד אדמות עזה. "מדביקים לאתר כל מיני מחלות שלא היו רק שלו", הוא טוען. "נכון שבאתר היה טיפול לא נכון בשנים הראשונות להקמתו. הוא הוקם ב-73' ובהתחלה היו לו בעיות תפעוליות קשות. לא עבדו לפי קריטריונים סביבתיים כמו שמכירים היום. כתוצאה מכך, נגרם נזק שנבדק היום במסגרת פרויקט גדול של ניטור ברמת חובב. אבל רוב הזיהומים לא באים מהאתר, אלא מהמפעלים באיזור. למשל, דרך זרימות שפכים בוואדי. הפרוייקט יקבע עד היכן הגיע הזיהום כתוצאה מטעויות שנעשו בשנים שעברו. הטעויות נעשו גם באתר, והן תוקנו. למיטב ידיעתנו, היום אין בעיות באתר, אך הבעיה העיקרית של הזיהום הגיעה מטעויות שנעשו במפעלים".

מבזקים כלכליים

סין תשתתף בטכנולוגיה 95

■ סין הודיעה השבוע, כי תשתתף בתערוכת טכנולוגיה 95 שתתקיים במרכז הירידים בתל־אביב בחודש מאי הקרוב. בביתן הסיני, בשטח של כ־400 מ"ר, אמורות להציג 20 חברות סיניות את חידושי הטכנולוגיה של מדינה זו. כן הודיעו על השתתפותן בריטניה, רומניה ואוסטריה.

מנכ"לית מרכז הירידים, שוש ברלינסקי, מסרה כי בתערוכה צפויים לבקר מנכ"לים, מנהלי ייצור, שיווק ומכירות, מהנדסים, טכנאים ומפעילי ציוד טכני מכל תחומי התעשייה, הטכנולוגיה וההיי־טק.

עוד נמסר, כי התערוכה, שתציג חידושים בתחומי האוטומציה, הרובוטיקה והאלקטרוניקה, תשתרע על שטח של 25 אלף מ"ר בביתנים המקורים ובשטחים הפתוחים של גני התערוכה, והיא נחשבת לגדולה בסוגה בישראל.

מו"מ על הקמת פארק תיירות ונופש גשר הזיו

■ מפעלי התיירות והנופש גשר הזיו מקיימים משא־ומתן עם משקיעים חיצוניים, על השקעת כ־15 מיליון דולר בהקמה משותפת של פארק תיירות ונופש משותפת.

רמי רז, מנכ"ל בית ההארחה של הקיבוץ וחבר בצוות ההיגוי למשא־ומתן, מסר כי באחרונה משקיע משרד התיירות משאבים בגליל המערבי בפרויקטים שונים, בהם פיתוח תשתיות בעכו, כריית אגם המונפורט והרחבת הטיילת הרדומית בנהריה. במקביל פועלת עמותת התיירות בגליל המערבי להעלאת המודעות לאתרי התיירות והנופש באיזור באמצעות פרויקטים כמו "הבא נגלילה" לסוכני תיירות פנים, ו"גן גליל" לסוכנים מחו"ל.

להערכתו, עם בוא השלום תהיה דרישה למפעלי תיירות שונים על כביש חיפה־ביירות והקיבוץ נערך לכך. תוכנה תוכנית פיתוח ארוכת־טווח, ע"י צוות אסטרטגי הכולל את אבי ברוק, יועץ תיירות מירושלים, ויעקב דובב, מומחה לשיווק תיירות מבני־ברק. התכנית כוללת הקמת מיתחם תיירות ונופש בשטח שבין הקיבוץ לחוף הים, ובו תחנת דלק, מרכזי טיפוח וספורט, שוק של תוצרת מושבים וקיבוצים מהאיזור, מרכז אמנים וגלריות, מרכז הפעלה לילדים, אגם דיג ועוד.

בתכנית כלולה גם הכפלת מספר החדרים במלון ל־100 חדרים בסטנדרט תיירותי גבוה.

משגיחי כשרות מישראל למסעדות בעקבה

■ מסעדות בעקבה המעוניינות לשרת תיירות מישראל מוכנות להעסיק משגיחי כשרות ישראליים ולעמוד בכל דרישות הכשרות – מוסר אבי גלצר, סמנכ"ל גוונים מערכות מהרצליה.

לדברי גלצר, שחברתו הגיעה להסכמה עם יזמים ירדניים בדבר שיתוף פעולה להתאמת מסעדות בעקבה לקליטת תיירות מישראל, יוכלו המסעדות הירדניות שאינן מגישות פירות ים להתאים עצמן בקלות לדרישות הכשרות, לרבות בתחום הבשר.

ד"ר ראוד חלרי, המייצג יזמים ירדניים, מסר שעם כינון השלום בין ישראל וירדן התיירות בכלל, וענף המסעדות בפרט, יתפסו תאוצה ותיפתחנה אפשרויות נוספות למסעדות מזון מהיר ומזון אתני.

סמנכ"ל גוונים מערכות מסר עוד, שחברתו עומדת לפני חתימת הסכם שיתוף פעולה עם מסעדות בעקבה לצורך הכנתן לקליטת תיירות ישראלית בקיץ הקרוב, וכן לשיווקן במסגרת סל השיווק של החברה בקרב מארגני טיולים ומשרדי נסיעות בארץ.

חילוץ עצמות בעבודה

■ חברות כלכליות וארגונים החלו באחרונה להנהיג שעורי התעמלות לעובדיהם במהלך שעות העבודה, לצורך חילוץ עצמות. פעם בשבוע מגיעה מדריכת ספורט, מרכזת לשעה קלה עובדים ומנהלים ומדריכה אותם בפעילות ספורט קלה.

אחת החלוצות בתחום זה היא דליה קולרהס, עולה חדשה מבריטניה, שהקימה בסיוע המרכז לטיפוח יזמות עסקית (מט"י) מכון בושר נייר. בין החברות הנהנות משירותיה: דיגיטל, כתר, אלקטרה, ארגון ג'וינט, סאיטקס וטכע. מחיר שעת התעמלות לחברה – 250 שקל.

"עובדים מרווחים על הרגשה טובה, ועל שחרור כאבי גב או צוואר שנתפסים במהלך ישיבה ארוכה, על שיפור בתיפקוד המקצועי, וכמובן במצב הרוח", מציינת קולרהס.

בתמונה: עובדי ארגון הג'וינט בשיעור ההתעמלות השבועי בגבעת הג'וינט בירושלים, בהדרכה יומת מט"י דליה קולרהס.

הדולר נחלש; ציפייה להעלאת הריבית בארה"ב

כסף עולמי

ארה"ב

הדולר נחלש בשבוע שעבר (27.1.95־2.1.95) ל־1.5120 מר"ג, לאחר 1,5150 מר"ג. ביחס ליין נחלש הדולר ל־99.20 ין, לאחר 99.40 ין. המסחר בדולר התאפיין ביציבות יחסית ובמסחר דל בתחומים צרים למדי.

הדולר נתמך מההשקפה שהפדרל ריזרב יעלה את שיעורי הריבית לאחר פגישת ה־FOMC (ועדת השוק הפתוח של הפדרל ריזרב), שתתקיים ב־31 בינואר וב־1 בפברואר. תומכת בדעה זו ההנחה שארה"ב תאשר ערבויות למקסיקו להלוואות בסך 40 מיליארד דולר, כדי לשקם את כלכלתה.

תמיכה נוספת להערכה זו סיפקו השבוע כלכלני ה־Board Conferenc, באומרם כי שיעור הניצולת בארה"ב יעלה לרמות הגבוהות של 86% עד סוף השנה, ולכן הם מצפים להעלאת שריבית ה־Federal Funds עד ל־7.5% בסוף השנה. למרות זאת, מצפה ה־CB שהשער הממוצע של הדולר יהיה במהלך 1995 1.48 מר"ג ו־96 ין, ובמהלך שנת 96 1.40 מר"ג ו־95 ין.

קלינטון קורא לאישור הערבויות למקסיקו

בתחילת השבוע, במהלך נאום לאומה, קרא הנשיא קלינטון לאישור מהיר של הערבויות למקסיקו. נגיד הפדרל ריזרב, גרינשפן, הזהיר בנאומו בקונגרס שהדמוקרטיה במקסיקו תעמוד בסכנה אם לא יאושרו הערבויות. שר האוצר רובין הצטרף אף הוא לתמיכה באישור הערבויות, באומרו שחיוני למנוע את העמקת המשבר. למותר לציין שהבטחת הערבויות למקסיקו לפני ישיבת ה־FOMC תאפשר לפדרל ריזרב להעלות את הריבית, בניסיון להאט את התחממות היתר של הכלכלה האמריקנית.

בינתיים השיגה מקסיקו מקרן המטבע הבינלאומית הלוואה של ה־7.5 מיליארד דולר.

בשבוע שעבר פורסמו שני נתונים שתמכו בהשקפה שהפדרל ריזרב יעלה בקרוב את הריבית. ההזמנות למוצרים בני־קיימא עלו ב־1.4% בדצמבר, עלייה שנתית של 13.9% לכל 1994. זוהי העלייה השנתית החדה ביותר מאז 1978. התחזיות היו לעלייה בשיעור של 0.1% בלבד בדצמבר.

ביום ו' פורסם נתון התמ"ג לרבע האחרון של 94, שהיה לפי הציפיות והראה צמיחה של 4.5% בשיעור שנתי. הצמיחה בכל שנת 94 היתה 4% – הצמיחה השנתית הגבוהה ביותר מאז 1984.

נשיאת הפדרל ריזרב של בוסטון, קטי מיינהן, אמרה שהקצב צפוי להתמתן מעט בשנה הקרובה.

יפן

בתחילת השבוע שעבר המשיך היין להיחלש, על רקע המשך הדאגה אשר להשפעת רעידת האדמה על הכלכלה היפנית. בבורסה של טוקיו נפל מדד הניקיי 225 ב־5.6% בתחילת השבוע. במהלכו התאושש חלקית, לירידה כוללת של 3.91%.

הירידות בבורסת טוקיו גרמו ליין להיחלש ל־100.21 ין לדולר, אך במהלך השבוע, עם התאוששות שוק המניות, שב היין והתחזק ל־99.20 ין לדולר. דבריו של נגיד הבנק המרכזי של יפן, מוטושיטה, כי הבנק יוריד את שיעורי הריבית כדי לעזור למשק להתאושש, הכבידו על היין.

ההשקפה שרעידת האדמה תגרום להיחלשות היין התפשטה בשוק, בשל הירידה באטרקטיביות של נכסים יפניים, בעקבות הנזקים הכלכליים הכבדים והכרזות הבנק המרכזי כי יאפשר זרימת אמצעים נוחים לאזורים שנפגעו, שמשמעותה ירידת שערי הריבית, הנמוכים ממילא.

בריטניה

הליש"ט שמרה השבוע על יציבות ביחס לדולר, אך נחלשה ל־2.40 מר"ג, לאחר 2.4055 מר"ג.

בתחילת השבוע פורסמו נתוני תמ"ג חזקים מאד לגבי הרבעון האחרון של 94, שחיזקו את ההשקפה כי הבנק המרכזי של בריטניה יעלה את הריבית במהלך הפגישה המוניטרית בין שר האוצר ונגיד הבנק, ב־952 בפברואר. סקר ה־CBI (איגוד התעשיינים הבריטיים) חיזק השקפה זו. הסקר הצביע על עלייה בלחצים להעלאת מחירים. ה־CBI ניסה להפחית מהשפעת הסקר שפירסם, כדי למנוע החלטה על העלאת שיעורי הריבית, באומרו שעלייה זו בלחצים לא עברה עדיין למחירים הסופיים של המוצרים.

שערי ספוט	מר"ג	לישט	ין
השער הגבוה ביותר	1.5034	1.6019	98.94
השער הנמוך ביותר	1.5200	1.5844	100.21

בשבוע שעבר פורסמו גם נתוני הסחר, לפיהם הגרעון המסחרי של בריטניה עם מדינות שמחוץ לאיחוד האירופי גדל ל־1.05 מיליארד ליש"ט, לאחר 435 מיליון ליש"ט בנובמבר. הגרעון המסחרי בכל שנת 94 הגיע ל־6.51 מיליארד ליש"ט, לעומת 9.26 מיליארד ב־93.

תחזיות ל־3.2.95	
מר"ג	1.51
ין	99.00

גרמניה

המר"ג התחזק ביחס לדולר ולשטרלינג, וביחס למטבעות אירופיים רבים. המר"ג התחזק ל־3.471 פר"צ, מ־3.462 פר"צ. במהלך המסחר ביום ו' התחזק המטבע הגרמני לשיא שלא היה כמוהו זה 14 חודשים – 3.473 פר"צ. ביחס ללירטה נחלש המר"ג ל־1,059.50 ליא"ט, לאחר 1,060.50 ליא"ט. בתחילת השבוע נחלש המר"ג עד 1,047.50 ליא"ט, בעקבות הצבעת האמון בממשלה החדשה של דיני.

בתחילת השבוע אמר חבר מועצת הבונדסבנק, קרוס, ש... סיכוי להורדה נוספת של הריבית בגרמניה. ריבית הבנייין עומדת כעת על 4.5% ולדברי קרוס זו רמה גבוהה מדי להתחיל בה תהליך של העלאת ריבית.

בסוף השבוע הצטרף לקרוס חבר נוסף בוועדת הבונדסבנק ואילו חבר מועצת המנהלים של הבונדסבנק המרכזי, מייסנר, אמר כי כאשר התנאים יהיו מתאימים יגייד הבונדסבנק את שער ריבית הרכש החוזר (REPO) שוב. שער ה־REPO מקובע ברמה של 4.85% מאז יולי 94.

2.7% אינפלציה

ירידת קצב הגידול בכמות הכסף M3, ל־4.8% במתואם שנתיים, הוסיפה לדעה זו, שכן קצב זה מצביע על ירידה משמעותית בלחצים האינפלציוניים במשק הגרמני.

שיעור האינפלציה השנתי במערב גרמניה ירד ל־2.5% בינואר 95, לאחר 2.7% בדצמבר – הרמה הנמוכה ביותר מאז יוני 90.

הסקירה הוכנה במחלקת הכספים של בנק הפועלים

סדנה לניהול מפגשי תקשורת עם עובדים

■ המרכז הישראלי לניהול יקיים היום, במלון הולידיי אין בתל־אביב, סדנה לניהול מפגשי תקשורת עם עובדים.

מטרת הסדנה, לתת בידי המנהלים כלים לביצוע נכון ויעיל של מפגשי עובדים, ולהגביר את המודעות לחיוניותם לארגון.

בין הנושאים שיוצגו: מטרת ותפוקות של מפגשי תקשורת, בניית סדר יום למפגש ואיתור גורמים המסייעים להצלחתו.

מנכ"ל המי"ל, חיים קמיניץ, מציין שתקשורת אפקטיבית דו־כיוונית היא הכרחית בכל ארגון, ויש לה השפעה על המוטיבציה של העובדים ועל רמת התפוקות. למפגשי התקשורת יש משקל בחיזוק הקשר בין ההנהלה לעובדים, ביצירת גיבוש מחלקתי, בהגברת תחושת ההזדהות ובקבלת משוב ישיר מהעובדים.

מנכ"לים ילמדו לבחור קמפיין פרסומים

כן יקיים היום המי"ל בהולידיי אין השתלמות מיוחדת למנכ"לים ולמנהלי שיווק, תחת הכותרת כיצד לשפוט הצעות של משרדי פרסום.

ההשתלמות, בהנחיית ד"ר דן הרמן, מנהל השיווק של קבוצת מגדל, נועדה לפתח את מודעותו של המנהל למערכת השיקולים ומנחה עיצוב מסעות פרסום. הסדנה, אומרים המארגנים, תקנה לו כלים בסיסיים לשפוט את ההצעות העומדות בפניו, הן ברמת המסר האסטרטגי והן ברמת התקציב.

קמיניץ מעיר, כי המנהל הישראלי נדרש לא אחת להכריע בין הצעות שונות של משרדי פרסום מבלי שהרקע האישי שלו מכשיר אותו לקבל החלטות מושכלות בתחומים אלה, והוא נאלץ להתבסס על התרשמות אישית ולא מקצועית.

במסגרת ההשתלמות יושם דגש על זיהוי והערכה של האסטרטגיה הפרסומית העומדת מאחורי ההצעה, ושל האפקטיביות של ההצעה הקריאטיבית.

כן ידרכו המנהלים מיומנות בסיסית בניתוח תקציבי פרסום, בחירת ערוצי פרסום ומידת התאמתם למסע הפרסום המוצע.

גלאי ליקויי הארקה

■ חברת נבו תעשיית חשמל ואלקטרוניקה מקרית ביאליק השקיעה כארבע שנים ומאות אלפי דולרים בפיתוח גלאי חדש לגילוי ליקויים בהארקה. חיים נבו, מנכ"ל החברה והממציא ה"משגוח", מסר כי פיתוח ... בעקבות מקרה התחשמלות במשפחתו, ועל סמך הניסיון שצבר בשנות כהונתו כבודק בכיר של חברת החשמל באיזור הצפון.

לדבריו, מערכת ההארקה, השומרת מפני התחשמלות, שריפות ונזקים עקב קצרים, היא גם המערכת היחידה שאין עליה ביקורת. המשגוח שנרשם כפטנט עולמי, בנוי להרכבה מודולרית בלוחות חשמל ... מוערי וחיבורו למערכת החשמל קל ומהיר. הוא ניזון ממספק ... פעולתו 2.5־6.5 וולט. מחירו לצרכן – כ־100 ש"ח כולל מע"מ.

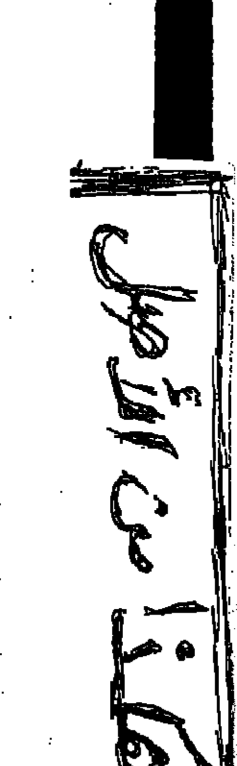

היערכות חדשה בקרמלין

הכוחות הימניים והאנטי דמוקרטיים מגבירים את השפעתם. השלטון משחד את אנשי התקשורת. שמועות על פיזור ה"דומה" והארכת כהונתו של ילצין עד סוף חייו

□ יהודה להב

המלחמה בצ'צ'ניה היא למעשה מלחמה על ילצין – זו הדעה הרווחת במוסקווה. יש הסבורים, כי מלחמה זו כבר הוכרעה: בקרמלין נוצרה מקבצת כוחות חדשה, די מפתיעה. אילו היה חוזר למוסקווה מישהו שנעדר ממנה כשנה וחצי האחרונות, ולא עקב אחרי המתרחש בה, בוודאי היה משתאה לנוכח השינויים.

בצמרת הרוסית הולכת ונוצרת ברית כוחות, הרואים את המוצא מן הסבך בטיפוח הלאומנות המעצמתית. שותפים לה קודם כל, ולדימיר ז'ירינובסקי; אחר כך, סגן ראש הממשלה סרגיי שאחראי, שעד לפני זמן לא רב שמו הלך לפניו כאחד מאנשי הרפורמה, אך מאז פרוץ המלחמה בצ'צ'ניה ידיו מגואלות בדם עד מרפקיו; "המפלגה החקלאית", שנטתה לברית עם הקומוניסטים הקשוחה, במלוא מובן המלה, על־ידי השלטון בהבטחת מונופוליות לקולחוזים לשעבר; הארגון הקנאי הנקרא "אחדות רוסיה"; חלק מן הקומוניסטים החולמים על החזרה של בריה"מ ומעמדה המעצמתי; הלאומנים של סרגיי באבורין המאוגדים במפלגה בשם "הדרך הרוסית". באופן בלתי־רשמי, שותפות לברית גם הקבוצות בעלות ... הגלוי והמובהק. בממשלה מייצגים את הכוחות האלה סגן ראש הממשלה ניקולאי יגורוב, שר ההגנה פאבל גראצ'וב, שר הפנים ירין, ומצטרף אליהם סגן ראש הממשלה אולג סוסקובץ, נציג "התשלובת הצבאית־תעשייתית".

ולדימיר ז'ירינובסקי הנודע לשימצה הוא חביב הקהל ... השותפים החדשים. לא מכבר, לפני הדיון המתוכנן ב"דומה" על המלחמה בצ'צ'ניה, קיבל אותו לראיון פרטי ראש הממשלה ויקטור צ'רנומירדין. את תוכן שיחתם שמרו השניים בסוד – אך עובדה היא, כי במידה רבה בזכותם של אנשי ז'ירינובסקי, היה הדיון לוויכוח סרק אקדמי, אם כי על פי הכוונה המקורית, היתה אמורה להתקבל בסיומו החלטה על חקירתם והעמדתם לדין של האחראים להסתבכות בצ'צ'ניה.

אנדרטה בחייו

ז'ירינובסקי עצמו שינה את טעמו. בעוד שבעבר לא היה אופוזיציונר קיצוני ממנו, עתה הכריז, כי יהיה מוכן לקבל לידיו תיק בממשלה; ואם בעבר המטיר על ילצין אש וגופרית, עתה הכריז, כי הוא תומך בו ללא סייג ואף יהיה מוכן "להציב לו עוד בחייו אנדרטה בעיר מולדתו", אם רק יקבל כמה מעצותיו הטובות של מפלגתו, הקרויה, משום־מה "ליברלית־דמוקרטית". עצתו העיקרית לשעה זו היא ביטול חלוקתה של רוסיה למחוזות אוטונומיים לאומיים, והחלפתם במחוזות מינהליים טריטוריאליים – כלומר, חיסול זכויותיהם של המיעוטים. ז'ירינובסקי סבור, כי בכך תיפתר בעיית צ'צ'ניה, טטרסטן ודומות להן.

גם בצידו השני של המתרס מסתמנת היערכות חדשה, לא פחות מפתיעה. אנשי־רפורמה מובהקים, כיגור גאידאר, מצאו עצמם לפתע, ויש להניח שבעל כורחם, בתוקף הנסיבות הפוליטיות, נוקטים עמדות זהות או קרובות לעמדותיהם של מי שעד הזמן האחרון היו אויביהם בנפש: הקומוניסטים, בראשותו של גנאדי זיוגאנוב, מתקרבים אליהם, לאו דווקא בתוקף הקירבה האידיאולוגית, אלא נוכח ראיית האינטרסים הכלכליים של רוסיה: ראש הממשלה ויקטור צ'רנומירדין בעצמו, מנהל לשכתו סרגיי פילאטוב, יועצו לשעבר של ילצין לעניינים צבאיים־פוליטיים יורי באטורין, מזכירו האישי ויועצו של ילצין גיאורגי סאטארוב. האופייני לכולם הוא אובדן השפעתם, הירידה ההדרגתית במעמדם ודחיקתם לקרן זווית, שהוחשו מאז החרפת המצב בצ'צ'ניה.

התקשורת "מתארגנת מחדש"

ילצין עצמו נמנע ככל האפשר מנקיטת עמדה פומבית וגלויה, אולם העליות במעמדם של אלה והירידה במעמדם של אחרים, יש בהן כדי להעיד לאן נוטה ליבו. ולדעת יודעי דבר, ילצין שבוי בידי בעלי־בריתו החדשים.

כפי שנהוג כמעט תמיד בארצות של המחנה הסובייטי לשעבר – וברוסיה ביתר שאת – היעד המרכזי של כל הכובש את השלטון או חותר לכיבושו, הוא השתלטות על כלי התקשורת. הראשונים בתור הם אמצעי התקשורת האלקטרוניים. בשעה שילצין בירך בלשון נמלצת את העיתונאים הרוסיים ב"יום העתונות" והפליג בשבחי חופש העיתונות, כבר היה מוכן הצו הנשיאותי בדבר "ארגונה מחדש" של תחנת הטלוויזיה העצמאית "נ.ט.ו", שפירושו המעשי הוא העברתה לפיקוח ממשלתי. אותה שעה עלה על הפרק עניין פיטוריו של מנהל הטלוויזיה הממלכתית, אולג פופוב, שפעילותו אינה ממלאה אחר ציפיות הממשלה. סגן ראש הממשלה סרגי שאחראי הכריז: "לא יעלה על הדעת שבכלי התקשורת שבבעלותה אין הממשלה זוכה בתמיכה בלתי־מסויגת".

הממשלה למדה גם את דרכי ההשפעה העקיפות על כלי התקשורת, בשיטת "המקל והגזר". הבנק "מוסט", שיש לו בעלות חלקית על תחנת הטלוויזיה "נ.ט.ו" ועל העיתון הליברלי "סיוודניה", הסתבך בעיסקות פיננסיות מפוקפקות. תחנת הטלוויזיה וגם העיתון החלו מגלים הבנה רבה יותר למדיניות הממשלה בצ'צ'ניה וראה זה פלא: מצבו הפיננסי של הבנק התייצב. מנהלת תחנת הטלוויזיה של פטרבורג, בלה קורקובה, שוחרת רפורמות איתנה, הואשמה כשנה שעברה בעבירות מעילה. לא מכבר שידרה התחנה תוכנית כל כך נלהבת על המלחמה, שמשרד ההגנה שלח לה מכתב תודה מיוחד. מאז, ירדה מהפרק פרשת המעילה.

שיטת הסוכריה הופעלה כלפי כתב הטלוויזיה אלכסנדר ניבזורוב, אף הוא מפטרבורג, אשר בעבר התמחה בחשיפת פרשיות שחיתות ובגלל כתבותיו אף ניסו להתנקש בחייו. בהיותו אופוזיציונר מובהק, נדחק לקרן זווית. עתה, הציגה הטלוויזיה הממלכתית את תוכניתו "תופת" על המלחמה בצ'צ'ניה, שבה נראים חיילים רוסיים מתבוססים בדמם וחבריהם הנשבעים לנקום בצ'צ'נים את מעשיהם. התוכנית עשתה יותר לשיפור תדמיתו של ילצין מאשר מאמץ כל המנגנון התעמולתי במשך חצי שנה. גם ניבזורוב לא יצא נפסד: הוא הוחזר למרקעי הטלוויזיה בשעות שיא הצפייה. שמו מוזכר כמועמד לתפקיד שר ההסברה של רוסיה.

למרות מסע התעמולה המרוכז ולמרות שרבים זיהו את הצ'צ'נים עם אנשי המאפיה השנואים, על פי סקרים של מכונים בלתי־תלויים, כ־70 אחוז מתושבי רוסיה התנגדו למלחמה ותובעים לשים לה קץ. גם המצב הכלכלי אינו מגביר את התמיכה בממשלה, מה גם שצפוי זינוק חדש באינפלציה. בתנאים אלה, לא די אפילו בשליטה בתקשורת, יש צורך באמצעים פוליטיים ומשטרתיים. במוסקווה מתלחשים, שימי ה"דומה" ספורים ויחד עם הצו הנשיאותי על פיזורה, יפורסם גם חוק בחירות חדש, שגם סדריו ייקבעו בצו נשיאותי, בלי דיון דמוקרטי כלשהו. ה"דומה" החדשה, עוד יותר צייתנית, עוד יותר נטולת סמכויות, תאריך את תקופת כהונתו של ילצין עד 1999, או אולי עד סוף ימיו, ותרחיב את סמכויותיו.

מוחא כף לילצין. ז'ירינובסקי (צילום: אי.פי)

הממשלה הבריטית תלויה ביוניוניסטים

ממשלת המיעוט של ג'ון מייג'ור חייבת בתימרונים עדינים, גם בענייני אירלנד הסבוכים, כדי להישרד. כל הצדדים מנצלים את מצבה הרעוע

□ דפנה ורדי, בריטניה

הנהגת האיי.אר.אי קיימה ככל הנראה, בסוף השבוע שעבר, מפגש מיוחד בדבלין כדי לדון בהפסקת האש עליה הכריז הארגון, ולשקול אם להורות להמשכה. כרגיל במפגשים כאלה, לא נמסרו פרטים. בשלב זה, ידוע רק שתומכי תהליך השלום מנסים לשכנע את הקיצוניים, שהארגון יוכל להשיג יותר במשא ומתן עם הבריטים, מאשר מחידוש הטרור. הערכות בשטח מעידות, שלפחות בשלב זה השיגו את מטרתם. תרמה לכך במידה מסוימת הממשלה הבריטית, שמודעת ללחצים המופעלים על המתונים באיי.אר.אי, אשר הודיעה בשבוע קודם לכן על הפסקת סיורי הצבא בדרום צפון אירלנד בשעות היום, דבר שמהווה שינוי משמעותי, לראשונה מזה 25 שנה.

בינתיים היוניוניסטים (הפרוטסטנטים בצפון אירלנד המשתייכים באיחוד עם בריטניה), אשר בקולם תלויה ממשלת מייג'ור, מנצלים את ההזדמנות ומפעילים עליו לחץ להשיג את מטרותיהם, המנוגדות לאלה של האיי.אר.אי והזרוע הפוליטית של הארגון, שין־פיין.

מעמדם של היוניוניסטים במערכת הפוליטית התחזק, מאז שהחליטה הממשלה על הרחקתם של חברי הפרלמנט האנטי־אירופיים, אשר הצביעו נגד עמדת הממשלה בעניין התקציב האירופי. מאז הרחקתם ושורת המפלות שספגה המפלגה השמרנית בבחירות משנה, הממשלה היא ממשלת מיעוט, שכן חברי הפרלמנט שהורחקו אינם נמנים על תומכיה. במצב זה, הממשלה זקוקה לכל קול, והיוניוניסטים הם הראשונים אליהם פונים מנהיגי השמרנים בהצבעות בעייתיות.

הצבעה מסוג זה היתה ביום רביעי שעבר, כאשר הממשלה העבירה את הצעת החוק המאשרת את הסכם הדיג, לפיו דייגים מספרד ופורטוגל יוכלו לדוג סביב בריטניה ואירלנד מתחילת השנה הבאה. האנטי־אירופים הבהירו שלא יתמכו בממשלה בנושא כי הם רואים בו דוגמה לאלמנטים השליליים של האיחוד האירופי. השאלה היתה, מה תהיה עמדת היוניוניסטים, שמעולם לא התלהבו מהאיחוד האירופי. עד שעות אחדות לפני ההצבעה, נראה היה שיצביעו נגד הממשלה, מה שיביא לתבוסה מביכה למייג'ור. אך ברגע האחרון שינו את דעתם ותמכו בעמדת הממשלה. רק מאוחר יותר החלו להיוודע הפרטים על מה שהתנהל מאחורי הקלעים. הסתבר שהשינוי בעמדתם לא בא בחינם – המחיר שהממשלה היתה מוכנה לשלם עבור התמיכה היה התחייבות שלא לתת לרפובליקה האירית כל זכות להתערב בענייני צפון אירלנד בתחום הדיג. בכך הצליחו היוניוניסטים להבטיח תחום בו הבריטים לא ייכנעו ללחצים ולא יסכימו להקים מוסדות משותפים עם הממשלה האירית, לניהול בצפון אירלנד.

ועדיין, מבחינת היוניוניסטים מדובר בניצחון חלקי בלבד. חששותיהם מתרכזים בשלב זה, בעיקר במסמך המשותף שראשי ממשלות בריטניה ואירלנד אמורים לפרסם, אשר יכלול קווים מנחים לשיתוף הפעולה בין הממשלות. בשבועות האחרונים נשמעו רמזים מלונדון ודבלין על כך שהמסמך, שעליו טרם הושגה הסכמה, יכלול הסדרים להקמת שורה של מוסדות משותפים לבריטניה ואירלנד, לניהול תחומים שונים בצפון אירלנד.

מייג'ור מנסה שוב ושוב להרגיע את חששות היוניוניסטים, ולא אחת הבהיר ששום תוכנית שעליה יסכימו שתי הממשלות לא תגיע לשלבי ביצוע ללא הסכמת כל תושבי האי, דבר שמבחינה מעשית, מאפשר ליוניוניסטים להטיל וטו על כל הסכם המנוגד לעמדתם, שכן הם מחזיקים ברוב.

עד לפני זמן לא רב, ידע ראש ממשלת בריטניה שהוא יכול לסמוך על תמיכתם של חברי הפרלמנט מהמפלגה היוניוניסטית בעמדת הממשלה, מה שהבטיח לו שגם לאחר הרחקתם של המורדים, הצעות החלטה של הממשלה יעברו בפרלמנט גם ללא תמיכת המורדים. אך ככל שדולפים יותר פרטים על הדיונים בעניין מסמך העקרונות שעל הכנתו שוקדים צוותים מבריטניה ואירלנד, גובר חוסר השקט בין היוניוניסטים ואפילו המתונים הופכים יותר ויותר חששנים.

יש הבדל בין הדרך בה ממשלת בריטניה רואה את המסמך המשותף לבין זו בה מתייחסים אליו היוניוניסטים. הבריטים רואים בו צעד להבטחת הפסקת האש של האיי.אר.אי ותוואי הדרכים לשמירה על הפסקת האש. היוניוניסטים סבורים, שהמסמך יהיה משמעותי בניהול ענייני האיזור, ואף יהווה גורם חשוב במשא ומתן על עתיד צפון אירלנד. מסיבה זו, הם מסרבים לקבל אלמנטים אשר עשויים לפגוע בסטטוס קוו, או כאלה הנותנים לממשלת הרפובליקה האירית דריסת רגל בממשל המקומי.

היוניוניסטים חוששים שבעתיד, בעיקר בשל שיעור הילודה הנמוך של אנשיהם, לא יהיו הרוב בצפון אירלנד, וכי הלאומנים הקתולים, ששיעור הילודה בין אנשיהם גבוה, יעלו עליהם במספר התומכים. הם היו רוצים להבטיח שבריטניה לא תעשה כל צעד אשר יעמיד בסימן שאלה את עתיד האיזור, או את המשך שליטתה של בריטניה. כל התבטאות הנוגעת לשיתוף דבלין בנעשה באיזור, או למעורבות מקורות אירים בתהליך קבלת ההחלטות, מעוררת חרדה בקרב היוניוניסטים. מעשית, גם בלונדון וגם בדבלין אין לאיש עניין להביא למצב בו היוניוניסטים ירגישו שהם נדחקים לפינה, ושהחלטות מתקבלות הרחק מהם. כל הצדדים מודעים לכך שיצירת מצב כזה תקשה עוד יותר על היוניוניסטים לקבל החלטות שאינן לרוחם. ואם לא יהיו שותפים נוחים לביצוע, קשה יהיה להביא לשלום בצפון אירלנד.

בינתיים, מנסים אנשי ההנהגה הפוליטית של האיי.אר.אי, השין פיין, ללחוץ על הבריטים להעלות את דרג השיחות, ולזרז את מועד פתיחת הדיונים על עתיד צפון אירלנד. מפגש הנהגת האיי.אר.אי והידיעות הדולפות לאמצעי התקשורת על לחצים המופעלים מצד הקיצוניים, מקלים את מלאכת השכנוע. אך הממשלה הבריטית מוגבלת בחופש התמרון שלה, שכן היוניוניסטים דורשים ששיחות כאלה לא ייפתחו בטרם נעשו צעדים מעשיים לפירוק האיי.אר.אי מנשק. הרפובליקנים מצידם, היו רוצים לראות התקדמות מהירה בדרך שתיראה לאנשיהם, ואחת הנקודות המרכזיות מבחינתם, היא דיון בעניין שחרור האסירים. בהם הם רואים אסירים פוליטיים, גם אם מדובר באנשים שהורשעו בפעולות טרור.

ההערכה היא, שהבריטים לא ייכנסו לדיונים בנושא לפני שיתפתחו השיחות הכוללות, שכן מודעים לכך שעליהם לפעול בזהירות, שכן אם יוחלט על פתיחת שיחות כוללות בטרם תושג הסכמתם של היוניוניסטים, הם מסתכנים בהחרמתן ולכן בכשלונן, עוד בטרם החלו.

לכן, הולכת ממשלת בריטניה על חבל דק מאוד, ועליה להיזהר שלא להביא למצב בו אחד הצדדים ירגיש שאין התייחסות רצינית לדרישותיו. כל עוד חשים היוניוניסטים והלאומנים שיש ניסיון לפעול לסיפוק תביעותיהם, יש להניח שהפסקת האש תימשך. השגת הסכם בין ממשלות בריטניה ואירלנד, אשר יהיה מקובל על היוניוניסטים, תהיה ההישג הגדול ביותר לו יכולים הבריטים לקוות.

תזמורת אוכלת מנהליה

יצחק שור

דווקא בעיצומה של סדרת הליטורגיקה, נקלעה תזמורת ירושלים למשבר, אשר מזעזע את יסודותיה: 33 מחברי התזמורת הצביעו נגד המשך העסקתו של דוד שלון כמנהל מוסיקלי. 27 תמכו בו, ו־9 נמנעו. ההצבעה היתה חשאית. החוזה שלו עם הנהלת התזמורת הוא למשך שלוש שנים, ותוקפו יפוג בספטמבר 95', כלומר, בעוד שמונה חודשים. ההנהלה החליטה להתעלם מעמדתם של רוב הנגנים ולהיכנס למו"מ עם שלון בדבר הארכת חוזהו לשנתיים נוספות. שלון סירב להגיב על החלטת רוב הנגנים ועל החלטת ההנהלה. "הרי אינך מצפה", אמר לי, "שאמסור לעיתון את תגובתי טרם שאומר אותה להנהלה".

במקביל, קיימו גורמים רשמיים בהנהלת התזמורת שיחות גישוש עם לורין מאזל, שניצח על התזמורת הסימפונית הבינלאומית הצעירה לפני זמן קצר, והציעו לו לשקול בעתיד את ניהול התזמורת. הרעיון גווע באיבו משלוש סיבות: ראשית, מאזל יתפנה רק ב־1997; שנית, דרישותיו הכספיות מרקיעות שחקים; שלישית, הוא אוהב לעבוד עם צעירים, ואילו טווח הגילים בתזמורת זו הוא רחב.

הצבעת הנגנים, אמר לי אחד מחברי ההנהלה, לא היתה נקיה משיקולים זרים. לפני שלוש שנים תמכו כל חברי התזמורת בשלון. כאשר נפתח המו"מ בין ועד הנגנים לבין ההנהלה, בדבר יציאת התזמורת מרשות השידור וכניסתה לרשות עמותה ציבורית, הביע שלון את דעתו, כי המעבר של כל אחד מן הנגנים אינו צריך להיות אוטומטי. איש שיחי מעריך, שהנגנים אשר חששו לעתידם, התנגדו לכן לשלון. ובכלל, לא ברור לו מדוע השתתפו בהצבעה 69 מתוך 85 הנגנים. אילו השתתפו כולם, אמר, יתכן שהתוצאות היו שונות.

מנצח דוד שלון. מיצה את עצמו או מושיע התזמורת.

אלא שלוועד התזמורת אצה הדרך, והוא הפתיע את הנגנים בהצבעה חפוזה. עצם עריכת ההצבעה בתזמורת, שחבריה הם עובדי רשות השידור, אינה הליך מקובל במוסד היררכי, ולכן אין ההנהלה חייבת להתחשב בה. אשר למינויו העתידי של שלון לשנתיים נוספות, הרי שזאת היתה ההחלטה והאפשרות היחידה. ממילא אי־אפשר למצוא מנצח פנוי בתוך שמונה חודשים, ואילו שנתיים נוספות יותירו פסק זמן, שיאפשר סימון מועמד וכניסה למו"מ רציני לקראת תום החוזה המוארך עם שלון.

מעמד הנגנים בתזמורת

מהו מעמדם של הנגנים בפילהרמונית הישראלית, ובתזמורות אחרות בעולם, כאשר על סדר היום עומד מינויו של מנהל מוסיקלי? משיב חבר הנהלת הפילהרמונית, יעקב מישורי: "הפילהרמונית בנויה כקואופרטיב, ולכן חבריה בוחרים במנהל מוסיקלי. אבל הפילהרמונית התנהלה במשך 35 שנים ללא מנהל מוסיקלי. נגנים חדשים התקבלו בידי מנצחים שהירבו להופיע עם התזמורת. זובין מהטה נכנס לתפקידו כיועץ ב־1968, ולתפקידו כמנהל מוסיקלי ב־1970. לפני ארבע שנים גבר גל הביקורות הלא מחמיאות. מהטה ביקש לדעת מה חושבים הנגנים. 80 אחוזים תמכו בהמשך כהונתו, 15 התנגדו והנותרים נמנעו. מהטה עובד ללא חוזה, וכל עוד שני הצדדים מרוצים, הוא ממשיך.

"תזמורת ברלין בוחרת את מנהלה המוסיקלי למשך שלוש שנים. ההנהלות בארצות־הברית בוחרות מנהלים מוסיקליים בהתייעצות ובהסכמה עם הנגנים".

האם מסתובבים בחו"ל מנצחים ישראלים בעלי רמה? לדעת מישורי, היחידי שניתן בשיעור קומה הוא יואל לוי, המכהן כמנהלה המוסיקלי של תזמורת אטלנטה. בברלין עובד עתה אשר פיש, צעיר מוכשר, שבעבר הקרוב ניצח על האופרה הישראלית.

המתנגדים להמשך העסקתו של שלון אומרים: "יש לו שמיעה פנטסטית וידיים טובות, אך אין כימיה בינו לבינינו. הוא גם מתכנן קונצרטים טוב, אך חסר השראה. הסיורים בחו"ל מהווים מבחן אובייקטיבי לכל תזמורת, משום שאין היא מגננת במגרש הביתי, ושלושת הסיורים שניהל שלון היו כישלון.

"מסגרת ניהולית בלתי אפשרית"

בפברואר 96' מתוכנן סיור בכמה ערים אירופיות גדולות. אם שלון ינהל את התזמורת, הוא גם ינצח בעת הסיור, וקיים איפוא חשש לכישלון גדול. שלון מיצה את עצמו אצלנו. אין לו מה לתת לנו עוד".

ואילו חסידיו אומרים: "שלון הוא בעל מזג טוב ואוהד על הנגנים. אילו היו נותנים יותר מעצמם ופחות דורשים ממנו, היו הקונצרטים מתרוממים יותר. היו לו הצלחות בכמה יצירות גדולות, כמו בסימפוניות של מאהלר. שלון עובד בתוך מסגרת ניהולית בלתי אפשרית. המנהלים האדמיניסטרטיביים התחלפו במהירות. לפני כשבע שנים התפטר יהודה פיקלר, ובעקבותיו הלכו אייב כהן והדעוין פז. גם המנהל המוסיקלי הקודם, לורנס פוסטר, התפטר לפני תום החוזה. התזמורת נחשבת כבת חורגת ברשות השידור. כך אי־אפשר לנהל תזמורת. העירייה מתנכרת לתזמורת, ועד היום לא הגדילה את התקציב. רשות השידור מעוניינת להיפטר מן התזמורת, אך אינה יודעת כיצד. יו"ר העמותה, עו"ד יחזקאל ביניש, לא הצליח לגייס די כספים לשם הגדלת תקציב התזמורת, וללא תקציב אין אפשרות להזמין מנצחים וסולנים נוספים. מה הפלא ששלון, אשר מגלה אחריות, נושא בעיקר העול? ואחר־כך עוד באים אליו בטענות.

"לפני שנטפלים לשלון, צריך לבנות תשתית ניהולית וכספית. נגן בכיר, המקבל 2,500 שקל נטו לחודש, רודף אחרי חלטורות, ואילו את תפקידו בקונצרט הוא לומד במהלך החזרות. בתנאים אלה, אף מנצח איננו יכול להצליח יותר משהצליח שלון. אם תעבור התזמורת לעמותה, מה שכלל לא ברור, ייווצר בסיס ריאלי לציפיות הנגנים ממנהלם המוסיקלי. כאשר ההנהלה איננה משלמת לנגני תזמורת שעות נוספות, כאשר נגן אינו יכול לטלפן לביתו במהלך היום על חשבון מקום העבודה, וכאשר המנהל האדמיניסטרטיבי זקוק לאישורה של רשות השידור כדי לקנות זר פרחים לסולנית, הרי שמקום העבודה נתפס בעיני הנגנים כעויין.

"במצב זה אין הם מסוגלים לתת את המיטב, אפילו כאשר בראשם עומד מנהל מוסיקלי מעולה. שלון הוא ישראלי. אף מנצח זר לא ייכנס למיטה החולה הזאת. הנגנים צריכים להיות אסירי תודה לשלון על נכונותו ללכת איתם בדרך הקשה, מתוך תקווה משותפת שיום אחד תכיר העירייה בתזמורת, ותגדיל את תקציבה בכלל, ואת משכורות הנגנים בפרט".

הסוס דוהר שנית

"מטמורפוזה" – הסוס טריסטאן דוהר שנית, הוא שם תערוכתה של האמנית מרטין אגמון, שתפתח ב־11.2.95 במוזיאון "יד לבנים" בפתח־תקווה.

בתערוכתה הקודמת של מרטין אגמון "ספקטרום אנושי", ב־1992, היא השתמשה בדמויות מעולמות היסטוריים ומעולמות תרבותיים עתיקים, ויצרה מירקם של אבירי מלחמה עם ראשי מסיכה, בחלל האוצר בתוכו תקופות שונות. עכשיו עסוקה אגמון בסידרה של דימויי סוס, שנלחם למען אידיאה ומת במאה החמישית לפני הספירה, וזכה לתחייה בעבודתה וממשיך לדהור.

כמו ב"קומדיה האלוהית" של דנטה, הסוס עובר תהליך של מעברים – הוא נצרף בפורגטוריום, נולד מחדש ומפרה את החלל. החיפוש אחר מהות (כחוט מחשבה שלא ניתן לנתקו), הופך לשיגרה ביצירתו של הסוס טריסטאן, שורי בלעדיה, הוא לא יהיה כלל.

אוצרת: רות מנור. נעילת התערוכה: 27.4.95.

מרטין אגמון.

תערוכה ראשונה לאמן ארתור נכט־סמבורסקי

תערוכה ראשונה בישראל של האמן היהודי הידוע ארתור נכט־סמבורסקי, תיפתח בתחילת פברואר במשכן לאמנויות בעין־חרוד. נכט־סמבורסקי נחשב לאחד האמנים הידועים של פולין, וזכה להכרה והערכה ברחבי העולם. בתערוכה בישראל יוצגו 50 עבודות המשקפות את התקופות השונות ביצירתו.

יצירתו מתחלקת לשתי תקופות: האחת, מתחילת פעילותו כצייר ועד 1939, ושניה מ־1945 עד מותו. מהתקופה הראשונה, כאשר למד באקדמיה לאמנות בקרקוב, אצל וואיציק וייס, נשארו בעיקר תמונות של דמויות נשים שוכבות, בהן נראית השפעה של מורהו, על־אף שגינוני הצבעים אצל נכט הם פחות חריפים, מתקופת שהותו בברלין ובוינה, בתחילת שנות ה־20, נשארו עבודות ספורות, המראות את הקשר שלו ונטייתו לאקספרסיוניסטים הגרמניים כמו קירכנר, בקמן ונולדה. לנטייה זו יש המשך גם ביצירתו המאוחרת יותר, בפאריס.

50 היצירות מתוך עבודותיו הרבות, אשר משפחתו הצליחה להביא לישראל, יוצגו תחילה במשכן לאמנויות בעין חרוד, ולאחר מכן תנדוד התערוכה למוזיאון מאנה כץ בחיפה.

בלט שטוטגרט, רביעיית ברג וג'סמונטי ב"ימי עדן קלאסיים"

הפקת ענק של בלט שטוטגרט עם כ־200 רקדנים, הרביעייה הקלאסית של אלבן ברג, ומופע הג'אז של המוסיקאי הברזילאי אגברטו ג'יסמונטי, יעמדו השנה במרכז אירועי "ימי עדן קלאסיים".

האירועים יימשכו חודשיים וחצי, בין פברואר למאי 95', וישתתפו בהם 10 להקות והרכבים שונים, במופעי מוסיקה קלאסית, בלט, תיאטרון וג'אז מרחבי העולם. האירועים יתקיימו במשכן לאמנויות הבימה, היכל התרבות, מוזיאון תל־אביב ו"צוותא" תל־אביב, ואחדים מהם יועלו גם בירושלים ובחיפה.

האירועים יחלו ב־15.2 בקונצרט של "התזמורת הפילהרמונית של דרזדן", בביקור בכורה בישראל, עם הסולן פרנסואה־רנה דושאבלה והמנצח מישל פלאסון. אירועים נוספים הם: "התיאטרון הטבעי" מאנגליה בהצגה "הנרי ה־8 – יומנו של רוצח סדרתי", בבימוי של ג'ון אבולעפיה; מופע ווקלי של ההרכב "קונסורט אוף מיוזיק", והבלט המלכותי של מונטה קרלו. עוד תופיע מקהלת הגוספל "זמרי ג'וני תומפסון", במופע שירי דת ונשמה כושיים. יחתום את האירועים מופע יחיד בישראל של הרביעייה הקלאסית של אלבן ברג, ב־5.5 בהיכל התרבות.

הסינפונייטה מציינת 50 שנה למות בלה ברטוק

עולם המוסיקה הקלאסית יציין השנה באירועים מוסיקליים רבים ומיוחדים, שיתקיימו ברחבי תבל, מלאת חמישים שנה למותו של אחד מגדולי המלחינים במאה העשרים – בלה ברטוק (1881־1945).

בישראל תהיה זו הסינפונייטה הישראלית באר־שבע, שתציין ראשונה יובל זה למות המלחין ההונגרי הגדול, כאשר תבצע את אחת מיצירותיו החשובות ביותר, במסגרת סדרת הקונצרטים למנויים, "קלאסיקה". המדובר ב"מוסיקה למיתרים, כלי הקשה וצ'לסטה", בת ארבעה פרקים: אנדנטה טרנקווילו, אלגרו, אדג'יו ואלגרו מולטו. המנצח הוא מאסטרו יוני מקסימידס, מפוליו.

שלושה סרטים

אילן ליבוביץ

"תמונות קצרות" – ארה"ב 1994

יצירת מופת. רוברט אלטמן ביסס את הקאמבק שלו עם "השחקן", וכאילו לא די לו, ממשיך היוצר הגאון והמחפנט הזה לעלות לגבהים. מרשימים. "תמונות קצרות", המבוסס על ספרו המצליח של ריימונד קארבר, הוא סרט אפוקליפטי אנושי, השוזר דמויות רבות אלה בתוך אלה ומגולל סיפורים קטועים, המתנקזים לבסוף לתוך תופת אחת. לכאורה, קיים קשר כזה או אחר בין כל רמות ודמות, וכל אחת (כמעט) מרתקת לכשעצמה, אך את גלגלי המירוץ לא יכול לעצור איש, מלבד הכוח שמעלינו.

אלטמן מקבץ תחת שרביטו שורת שחקנים נהדרת, מגוונת ומלאת כישרון, דבר הקונה רטורית את הנאת הצופה. הוא מהלך בעיניים בוחנות בין הדמויות, מספר סיפור על אפרוריות הקיום, על הצורך באהבה ובשייכות, ובטרם גמענו די, הוא מעביר אותנו לסיפור הבא. נמצא שם את טים רובינס ("השחקן"), שוטר בוגדני המתנקם באשתו האפרורית, מדלן סטאו; את לילי טומלין ("חשש עד המש") הנהדרת, כמלצרית המאוהבת בטום ווייטס; את ארוצ'ר, מתיו מודין, רוברט דאוני ג'וניור ולילי טיילור, כולם נהדרים. אך גונב (מה לעשות) את ההצגה מכולם ג'ק למון הוותיק והטוב, בהופעה קצרה אך מופתית כמונולוג אנושי וסוחף בבית החולים.

ג'ק למון. מונולוג אנושי וסוחף.

הסרט נשען בכובד רב ובהצלחה על התפתחות העלילות הקטנות, הסוחטות מאיתנו כל טיפת סקרנות, ומצליח בקצבו הפנימי ובחלוקה הנבונה של רינגו הסיפורים. אלטמן ידוע כבמאי מצוין של שחקנים, ומספק לנו הנאה מלאה מכל אחת ואחת מן הדמויות. הסרט הארוך במקצת שונה מאוד מנוף הסרטים האמריקאיים השוטף אותנו בשנים האחרונות. הוא אינטליגנטי ומלא כשרון, אנושי ועם כוח פנימי עצום. חובה לראות. (יבואו: פורום פילם).

"העיתון" – ארה"ב 1994

שטותון אמריקאי מאכזב, המנסה לספק לנו הלצה צהובה שמאחורי הקלעים במערכת עיתון. הכותרות הזועקות מתגמדות מול האנרגיה האיומה המופעלת עם כמזימות קטנוניות ובתככים משעממים. כבר בעבר סופקו לנו כמה קומדיות מרגינות ושנונות מאוד, שעסקו באותו נושא (ראה "נערתו ששת"). אך כאן, מנסה הסרט להפוך את כל הפיאסקו לדרמה קשה ומעוררת מחשבה, ויוצא לנו במקום זה גיחוך מתמשך. אולי קצת קלילות קריצה ואפילו פארסה היו עוזרים, הרי בסך הכל מדובר בעיתון שלמחרת יהפוך לעטיפת דגים. יש שחקנים טובים, שמתחילים טוב, אך הופכים לשוליים ואינם מצילים את המצב, להפך, אפילו מקוממים. גלן קלוז מתאכזרת לתפקיד, ורוברט דובאל פשוט בלתי מובן. מייקל קיטון ומריסה טומיי חינניים, אך צירי הלידה של טומיי, במקביל ללידת העיתון, נותנים את הסינאלה המגוחכת מכל. (יבוא: פורום פילם).

"כרכרת הפאנטום" – שוודיה 1921

לאמיצים – יצירת מופת נושנה ואילמת של הבמאי השוודי החשוב ויקטור שיושטרום. שיושטרום הוא אותו סופר זקן מסרטו של אינגמר ברגמן, "תותי בר", וכאן הוא מגלם את התפקיד הראשי.

זהו סיפור סוריאליסטי מבוים להפליא, אקספרסיבי מאוד, דרמטי וטראגי, המתנהל בפאתוס ובוויזואליה מרהיבה ביופיה. דיוויד הולם הוא גבר מובטל אלכוהוליסט מריר, שחייו לא היטיבו עימו. הסרט מתנהל על האמונה, שמי שחייו יסתיימו ערב ראש השנה, יאלץ לנהוג בכרכרת המוות ולאסוף את המתים. תחת אמונה זו נפרש סיפורו של הולם, מהרגע בו המוות לוקח אותו, ובסדרת פלאשבקים מוצגים חייו הקשים עם אשתו והיכרותו עם מאהבת סורית, המצליחה בכוחה להשיבו למוטב.

הסרט נחשב לסרטו הטוב ביותר של שיושטרום בשוודיה, אך עם דעיכת הקולנוע השוודי עבר שיושטרום להוליווד למספר שנים, ועבר שם תחת השם ויקטור סיסטרום. סוחף ומרהיב. (להשכרה – "האוזן השלישית", לרכישה – "טאואר רקורדס").

עדיין לא מרטין אחד קדוש בשדות

התזמורת הקאמרית "יד חריף" בקונצרט בתיאטרון רמת־גן. מנצח: רוני פורת. סולניות: מרגלית גפני – חליל, דבורה גרוסמן – כינור. בתוכנית מיצירות יאנאצ'ק, מוצרט ורוני פורת.

יש קושי מסוים בכתיבת ביקורת על אודות גופים צעירים כגון תזמורת "יד חריף". מה הן אמות המידה שאמורות להכתיב התייחסות ביקורתית מקצועית? מהו הקונטקסט שלתוכו ייכנס השיפוט הערכי שלי? אין לי תשובות לשאלות האלה, אך ברור לי שאם יצמח מכל התזמורות הללו ולו "מרטין אחד קדוש בשדות", שווה לתת צ'אנס. האם תהיה זו תזמורת "יד חריף"? אי אפשר לדעת.

תזמורת צעירה עם מנצח צעיר הם לא בדיוק מירשם בדוק להצלחה. אבל ככה זה בחיים, והדרך לפריצה קשה. יש להם את רוני פורת, מנצח צעיר וחביב, שהצליח לעצב מהם גוף שניתן להתייחס אליו ברצינות. אז נכון שיש להם טונות של עבודה על גיבוש ואחידות, ועוד כהנה וכהנה בעיות אופייניות לגיל הרך, אבל בסך־הכל לא סבלתי בקונצרט ובקטעים מסוימים אפילו נהניתי.

בעיקר נהניתי מהקונצ'רטו לחליל ק.314 מאת מוצרט, בנגינתה של מרגלית גפני. הקונצ'רטו הקליל זכה לביצוע מאוד "רציני", אולי אפילו כבד משהו, אך כמו שהוא היה נאמן לסגנון והדיוק ניחוח של מוסיקליות בשלה וביטוי אישי, גם אם נעדר הומור.

את האדאג'יו מתוך הדיוורטימנטו ק.287 למוצרט, אני רגילה לשמוע ב־78 סיבובים לדקה. נגינתה של הכנרת דבורה גרוסמן היתה הדבר הכי קרוב שיש לזה. טונות רכות של ויברטו נשפכו בו, אך במיקוד מלא, תוך שמירה על קווים ארוכים ונשימות ארוכות. אולי זה הדימוי הצלילי שיש לכולנו על האדאג'יו הזה...

אם הייתי שומעת את יצירתו של רוני פורת "ככה לא כותבים היום", סרנדה למיתרים, הייתי מתבלבלת. האם זה סטרווינסקי, שוסטקוביץ', פרוקופייב, או לפעמים אפילו דבוז'אק? גם אם במוצהר גורם המלחין להשפעות הנ"ל, עדיין אין הוא חף מהיות היצירה שעשוע חביב של מישהו שיודע היטב את מלאכת הכתיבה, שמכיר היטב את המטריה התזמורתית על כל גוניה. רושם זה הוא השאירה עלי.

לא הכל תלוי בכוריאוגרף

להקת המחול בת־דור בתכנית הכוללת את "על הסף" מאת אורה דרור; "טמ־בו־לה" מאת מאוריסיו וינרוט; "ויפנימה והחוצה" מאת הנס ואן מאנן – בתיאטרון "נגה" ביפו.

היוצר היהודי־ארגנטיני מאוריסיו ויינרוט, שב לעבוד עם בת־דור מקץ כמעט חמש שנים, והוא מאותם כוריאוגרפים, המניעים את הבימה כמין גנרטור של תנועה ורגש. ויינרוט מצליח להפוך צעדים או סיבובים פשוטים למדי – אם כי כמעט תמיד לא פשוטים מהפן הטכני שלהם – למרתקים. כאילו חדשים, משמע לא משומשים ומוכרים.

עבודתו החדשה, הנושאת את השם שאינו אומר דבר, "טמ־בו־לה", שם כלי נגינה אפריקני, אינה יצירה תוכניתית, שרנה בנושא ספרותי כלשהו. אבל תנועתם של תשעת המבצעים, וכייחוד זו של סוון הולדן, ולדיסלב מניינקוב ושני הישראלים הצעירים בלהקה, אייל רובין ואריק אלפסי, כל כך מהנה בצפייה, שלא חיפשתי כלל איזו משמעות כביכול עמוקה, מעבר להנאה הראשונית והאמיתית של תנועה, המבשרת את סוד החיים בדינאמיות שלה.

ויינרוט יודע את סוד המקצוע שלו: לעולם הוא אינו נכנע ל"אוניסונו" האחיד של התנופה, וכדרך יוצרי מחול מעולים, התנועה שלו זורמת לא רק עם כיוון השעון, אלא מחליפה כיוונים כל העת.

המוסיקה מאת ג'וסטיניאן טמסוזה וחמזה אלדין קיצבית ונעימה לאוזן. התלבושות של שותפו הקבוע של ויינרוט, קארלוס גאלארדו, מיני חליפות של פיג'מה בצבעים כהירים, והתאורה של ג'ודי קופרמן יצרו מסגרת צורנית הולמת לרוח המשובה של מחול מבריק זה.

הערב נפתח ביצירה המוכרת מאת ההולנדי האן מאנן, בה נאורים הרקדנים בשלוש קופסאות, דמויות מעלית או תא טלפון ציבורי. יש ביצירה משהו ציני ומשתעשע. לצערי, הביצוע היה הפעם פחות חד, ונעדר אותה הנאה של הרקדנים מביצוע כל מה שהכוריאוגרף יצר.

אורה דרור, ניסתה הפעם להשתמש באביזר בימתי, שכבר שימש רבים וטובים: כסאות. אבל שלא כמו ב"אחד מי יודע", של אוהד נהרין, שכבר היה לכמעט קלאסי, או הכסאות המפורסמים של אנה סוקולוב ביצירה משנות ה־60 הנושאת שם זה, בה כל כיסא הוא ביתו של אדם מוגדר וגורלו – המושבים הפעם אינם אלא עזר טכני. המושבים הללו, המצועצעים, אינם נושאים מסר פילוסופי, כמו אצל יונסקו.

"על הסף", למוסיקה מאת קוין טוטי, בתלבושות שעיצב קרלוס גאלארדו, בתאורה של ג'ודי קופרמן, נראה סתמי משהו. התאורה האפלולית לא הוסיפה לו דבר. אורה דרור, שהיא יוצרת חדשה יחסית כבת־דור, עדיין לא מצאה שפה תנועתית ייחודית משלה. המינעד התנועתי והצורני שלה מצומצם למדי. מה שחסר בצירופים אלה הוא אותו משהו, ההופך צעד ליותר מסתם צעד.

למרות הכל, הרבה תלוי בכוריאוגרף. בת־דור מצליחה שעה שהיא מזמינה יוצרים מרתקים, כמו אד ווכה, ג'ירי קאצ'וליאנו או וויינרוט. וזו הדרך בה עליה ללכת. יש בלהקה רקדנים צעירים בעלי פוטנציאל כגון סוון הולדן, ולדיסלב מניינקוב והישראלים אייל רובין ואריק אלפסי (שכבר בלט בתכניתה הקודמת של בת־דור), הזקוקים לחומר תנועתי מעולה.

קומדיה בטעם חמוץ־מתוק

בית הספר לאומנויות הבמה בסמינר הקיבוצים מציג: "שלוש מסיבות" – קומדיה עגומה בטעם חמוץ־מתוק, מאת אלן אייקבורן, תרגום: עדה בן־נחום, בימוי: גיא בירן.

הצופים במחזה מוזמנים להציץ באחורי הקלעים של שלוש מסיבות חג המולד, המתקיימות בלונדון. דרך שלוש המסיבות, המכסות שלוש שנים, מצליח אלן אייקבורן לשקף את כל משברי הבורגנות – כשלון הנישואין, מאבקי כוח מעמדיים ומיניים, אטימות וריקנות, וכל זה בצורה קומית ובטעם חמוץ מתוק. שלושה מפגשים בין זוגות המתמוטטים ומתפרקים לאט לאט, מתבכחים בהם נערכת המסיבות.

ההצגה תועלה באגף ג' סמינר הקיבוצים, החל מיום ד' 1.2.95 בשעה: 12.30, ובשעה: 20.30. משתתפים: תלמידי שנה ג' במגמת המשחק של ביה"ס: איתי נטשאו, גלית אחרוני, חיים מרק, יהודית גינגר, טשה עבאדי ואריאלה אשר. תפאורה ותלבושות: אלאיל אירם. מוסיקה מקורית: אייאון דובי.

"שלוש מסיבות" בסמינר הקיבוצים בת"א.

בהשראה חופשית של אירועי מלון סבוי

הצגה חדשה במרכז הפרינג' בבית ציוני אמריקה: "מלון טרנזיט" של קבוצת תמרגע. כתיבה ובימוי: נאווה זקין.

במאי 1975 נחתה חוליית מחבלים פלשתינים בחוף ים של תל־אביב, השתלטה על מלון סבוי ולקחה כבני ערובה את עובדי המלון ואורחיו. בתחילה התנהל המו"מ בין צה"ל והמחבלים באמצעות אחת מבנות הערובה, ובמהלכו שוחררו מספר בני ערובה. למחרת פרץ צה"ל למלון, ובמהלך הפריצה נהרגו קצין צה"ל בכיר, מספר בני ערובה והמחבלים.

ההצגה "מלון טרנזיט" נוצרה בהשראה חופשית של אירועי מלון סבוי. השנה 1994, קודה, מנהלת מלון טרנזיט (מלון דמיוני בתל־אביב) מזמינה את הניצולים לשחזור המחודש של המלון המשופץ. רוחות העבר חוזות את הנוכחים כאשר לפתע מגיעה למלון עולה חדשה מרוסיה, יפהפיה, המבקשת לשכור חדר ללילה.

ההצגה הוצגה כהצגת בכורה בפסטיבל מנצ'סטר 94' יחד עם הצגות ישראליות נוספות. מוסיקה: מורי גולד. שחקנים: מאיר בן אמותי, מאור דיין, יעל שגיא, שירלי לוי, תמר וילנבורג, אינגה גורטוב, רותי ציבולדר בגלי, אביטל וייס.

ההצגה תוצג במרכז הפרינג' בבית ציוני אמריקה כהצגת בכורה ארצית בתאריכים: יום ד' 1.2.95, בשעה: 21.00; יום ה' 2.2.95, בשעה: 21.00.

"5 שנים לאלפיים" – תערוכת רישומים של פסלים

19 אמנים, בעיקרם פסלים, יציגו במוזיאון הרצליה רישומים, במסגרת תערוכה הנושאת את השם "5 שנים לאלפיים" – עבודות על נייר ואובייקטים. התערוכה תיפתח במוצאי שבת 2.2.95, ותימשך עד 21.3.95.

"הרישום היה תמיד חלק ממפעלו של האדם", אומר אוצר התערוכה, יעקב חפץ, בעצמו אמן, העוסק ברישום ופיסול. בעבר הפרה־היסטורי נעשה הדבר באמצעות חריטה על גבי אבן או מריחת צבעי אדמה על קירות המערה. עם השנים היווה המשטח אתגר לאמן ונשאר כזה.

במשך הדורות עבר הרישום שינוי רב, אך תמיד נשאר בו אותו מימד ראשוני של היצג העובר ישירות מן המחשבה, כאשר לשליטה המודעת יש תפקיד משתנה. דף הנייר הלבן הוא אתגר לאמן, אשר היה חייב להתמודד עם המרחב. שנים רבות התייחס הרישום לאובייקט, והתפתחותו היתה מקבילה לציור, אך בשל אותה מידה של חופש הקיימת בו, הוא יקדים את הציור, אף את הפיסול.

עם השנים חרג הרישום מתפקידו ההיסטורי (אמצעי תכנון ותיעוד) וימלא תפקידים נוספים כמו אצל לאונרדו, אשר עשה שימוש ברישום ככלי עזר להמחשת מחקריו. רישום של פסלים הינו בדרך־כלל רישום פנימי הבודק את הצד האירגוני של הפסל לפני מימושו כאובייקט הניצב בחלל. אצל הציירים והפסלים היה הרישום שלב בתהליך כולו ולא שלב נפרד. האמנים, אשר עיסוקם היה בתלת־מימדי, גישתם לרישום היתה שונה, והיא זו שהובילה את הרישום לכיווניו החדשים. בעקבות זאת פסק גם הפיסול להגדיר עצמו כמסה בלבד.

העמדה, שהציג הפיסול לגבי המסה, חדרה והשתקפה ברישום. היחס, שבין האשלייה למציאות, נקבע באופן שרירותי על־ידי האמן באפשרות מתחלפת. כאמור, הנייר הדו־מימדי נתפס כחלל. משטח הדף איננו עוד אתגר להצגת הדימוי, טוען חפץ. האוונגרד יצר בילבול בסדר ההיסטורי שבין רישום לעבודה, בין תכנון למכנה. הטכניקה התפרקה מהקוד הברור, שבמסגרתו רשם האמן לאורך הדורות. הרישום האוונגרדי צומח ישירות מן המחשבה, לכן תהיה בו מידה של אי וראות, הקו והכתם ירחיבו את תפקידם. במשך שנים התמודד האמן עם מרחב הדף, הרישום המודרני לוקח את הדף כחלק מן האתגר, והנייר אינו מהווה עוד אמצעי להצגת דימוי אלא הופך לחלק ממנו.

הרישומים המוצגים בתערוכה אינם באים לייצג את האובייקט, אלא הם "האובייקט" עצמו וכתור שכאלו, הם היוו את נקודת המוצא והרעיון לתערוכה.

האמנים המשתתפים בתערוכה הם: דניאל פראלטה, דאק ראנו, מירית בוקסבסקי, בילו בליך, יעקב חפץ, סמי יסעור, דורון יהלום, בלו סמוזן סיינרה, יחיאל שמי, צדוק בן דוד, צביקה קנטור, מיכה אולמן, נחום טבת, פנחס כהן־גן, מיכאל גיטלין, הילה לולו לין, יגאל עזורי, יהושע נוישטיין ופיליפ רנצר.

התערוכה והקטלוג הופקו בתמיכת המחלקה למוזיאונים במשרד המדע והאמנויות.

במהלך 1995 תוצג התערוכה בגלריה העירונית לאמנות רחובות, במשכן לאמנות חולון, במוזיאון "בר דוד" בקיבוץ ברעם, במוזיאון "יד לבנים" פתח־תקוה, במוזיאון בבארי בבת־ים, ובגלריה לאמנות של אוניברסיטת חיפה.

גבר פראי פולש לחייה של אלמנה אבלה

מחזהו הנודע של טנסי ויליאמס, "השושנה המקועקעת", שנכנס לפנתיאון המחזאות הקלאסית האמריקאית, יועלה בתיאטרון הלאומי "הבימה" החל מה־4 במארס, באולם מסקין. החזרות על ההצגה בנוסח העברי החלו לפני זמן קצר, בבימויו של עודד ריקלין ("הדוקים בלונאסה"), במאי הבית הצעיר של התיאטרון. בהצגה תככב – לראשונה בתפקיד ראשי ב"הבימה" – רוזינה קמבוס, שתגלם את האלמנה סראפינה, ולצידה יגאל שדה, בתפקיד המאהב אלווארו.

"השושנה המקועקעת" היא דרמה מלאת יצרים, רוויה באלמנטים רומנטיים וקומיים, המתרחשת בעיירה קטנה בארה"ב בחברה של מהגרים. לחייה של האלמנה המעורטרת סראפינה, מהגרת סיציליאנית, פולש גבר פראי ורודף נשים, נהג משאית חמום מוח, ששושנה מקועקעת על חזהו. לאחר שנים של התנזרות מגברים והתמסרות טוטאלית לזכרו של הבעל המת, מצליח הצעיר האמריקאי לעורר בה מחדש את יצר האהבה, לאחר שמתברר לה כי בעלה המנוח הצמיח לה קרניים. המפגש בין השניים חושני, רומנטי ומלא הומור.

בישראל הועלה המחזה לראשונה ב־1970 ב"הבימה", בהשתתפותם של מרים זוהר ואלי כהן, ובבימויו של האנגלי מייקל מיצ'ם.

רותי גולדברג, וברוך דרור בהצגה "השושנה המקועקעת".

בהפקה הנוכחית ב"הבימה" משתתפים 14 שחקנים: רותי גולדברג, ברוך דרור, עדה טל, יוסי וקלתאגר, אורה מאירסון, אורלית סגל, רבקה סבר, יולי הריבזל, שרית חן, שרית וינשטיין, יעל ביטנלד ושלמה תרשיש. התפאורה של רות שריר, תלבושות ג'ודי לוין, תאורה ג'ודי בירנמן ומוסיקה של אפי שושני.

שלושה שחקנים ודוסטוייבסקי

ההצגה "החטא ועונשו" – על פי הרומן המפורסם ורחב היריעה של דוסטוייבסקי, בעיבוד ישראלי מקורי מאת ירון שפירא וגל זייד, יעלה על בימת תיאטרון באר־שבע בשיתוף בית ציוני אמריקה.

סיפור המחזה: בעקבות הירצחה של זקנה מלווה ברבית, נפתחת חקירה בלשית החושפת את [illegible] יחסים אלה ויצירת הנרקמת בין רוצח מגלומן, לבין זונה קדושה.

ההצגה בגירסה הנוכחית מוצגת על ידי שלושה שחקנים בלבד: יגאל זקס כרסקולניקוב, יעל הדר כסוניה, ועודד לבנת כפורפירי. בימוי: גל זייד, תפאורה: רוני נוייס, תאורה: אמיר ברנר, תלבושות: מיכל הנגבי, מוסיקה: ישראל [illegible].

ההצגה הראשונה תתקיים בבאר־שבע בתאריך 11.2.95 באולם הבאר – אולמו הקטן והאינטימי של התיאטרון אשר לא הופעל בשנתיים האחרונות. ההצגה תועלה לסירוגין בבאר־שבע ובבית ציוני אמריקה.

בוקר עברי בכל שבת, בגלי־צה"ל

במסגרת התוכנית "הכל פתוח", שמשודרת בכל שבת ב־11:00 לפני הצהריים בגלי צה"ל, וכוללת שירים עבריים יפים מכל הזמנים, ישודר מדי שבוע, החל מה־4.2, מופע של אמן ישראלי פופולרי מהשורה הראשונה, כפי שהוקלט לפני קהל במהלך השנה האחרונה על ידי מחלקת התרבות של גלי־צה"ל.

בין האמנים שמופעיהם ישודרו במסגרת זו, בשעה 12:00 בצהרים: בועז שרעבי, משינה, דייויד ברוזה, שלמה ארצי, גידי גוב ויהודית רביץ, אחינועם ניני, צליל מכוון, דני ליטני, מרגלית צנעני, אושה הילד, החברים של נטשה, חיים משה, אביב גפן, ומופעי המחווה ליוני רועה ויאיר רוזנבלום.

מפיקי השידורים: אליעזר דר ומולי שפירא. עורך "הכל פתוח": יורם רותם.

המופע הראשון בסידרה זו יהיה "לתת" של בועז שרעבי, אשר ישודר בשבת, ה־4.2.

מולי שפירא, מנהל מחלקת התרבות והבידור בגל"צ אומר, ש"דווקא בעידן הרדיו המקומי, יש חשיבות גדולה לטיפוח היצירה הישראלית המקורית, גם בתחום הזמר העברי. גלי צה"ל מקליטים ומשדרים בהתמדה את המופעים של טובי היוצרים הישראלים ועכשיו גם יתנו להם ביטוי בשעות ההאזנה הטובות של שבת בצהריים. זהו בין השאר, תפקידה של תחנה ממלכתית. זהו גם היתרון של התחנה שלנו על פני תכניות הרדיו האזוריות, להן לא יהיו האמצעים הטכניים והאחרים לפרוייקטים מהסוג הזה".

הכרה רשמית

מוזיאון ארצות המקרא בירושלים, קיבל אתמול בטקס הכרזה חגיגי שנערך בו, הכרה מטעם משרד המדע והאומנויות. וזאת עפ"י חוק המוזיאונים התשמ"ג – 1983. המוזיאון מכיל את אחד האוספים החשובים בעולם לאומנות מהעת העתיקה, וממחיש את קשרי הגומלין בין תרבויות העולם העתיק. רוב המוצגים הם מהאוסף של ד"ר אלי בורובסקי.

יחד עם מוזיאון זה הוכרו כחוק גם המוזיאון בגן התעשייה תפן, מוזיאון מגדל דוד ותולדות ירושלים, מוזיאון החצר הישנה בקיבוץ עין שמר, ואחרים.

סרטים יפניים בסינמטק ת"א

סינמטק תל אביב יקרין בחודש פברואר שני סרטים יפניים בהקרנת בכורה, של גדולי היוצרים של הקולנוע היפני: "מוות בתליה" – סרטו של נאגיסה אושימה, יוצר "אימפריית החושים", שעד כה מלבד – "חג שמח מר לורנס" – לא הוקרנו סרטיו בארץ.

"קאסקי" – סרטו של מאסקי קובאיאשי – אחד הוותיקים בין יוצרי הקולנוע היפני היום, שידוע בזכות סרטים בעלי מסר חברתי ופוליטי, שאף הוא לא זכה כמעט לחשיפה בארץ.

כן יוקרן סרטו של אוזו יאסוג'ירו – "סיפור טוקיו", מיצירות המופת הגדולות של הקולנוע בכל הזמנים.

מועדי ההקרנות: "מוות בתליה" 5־6.2.95 בשעה 21.30, "קאסקי" – 12.2.95, בשעה 21.00, "סיפור טוקיו" 26.2.95 – בשעה 21.00.

גדי יגיל חוזר לתיאטרון הרפרטואר

השחקן־בדרן גדי יגיל חוזר לשחק בתיאטרון הרפרטואר. הוא יגלם את תפקיד הנרי פרקינס בקומדיה המטורפת "כסף קל", מבית היוצר של ריי קוני, בהפקת התיאטרון העירוני באר־שבע, בשיתוף תיאטרון יובל.

הקומדיה "כסף קל" (FUNNY MONEY) הינה האחרונה אותה כתב המחזאי האנגלי ריי קוני, וזו סיפורו של הנרי פרקינס, אשר ברכבו חוזר לביתו נוטל בשוגג מזוודה של מישהו אחר. לתדהמתו הוא מגלה, כי היא מכילה 735 אלף ליש"ט בשטרות משומשים... פרקינס מחליט מייד לקחת את אשתו ולברוח אל מחוזות האושר והעושר. התוכנית משתבשת שלא באשמתו, וכתוצאה מתפתחת עלילה סבוכה ומצחיקה ביותר.

לצדו של גדי יגיל (הנרי פרקינס) תככב השחקנית עפרה ויינגרטן בתפקיד רעייתו (ג'ין פרקינס). השניים שיתפו כבר פעולה בעבר כבעל ואשה, בסדרת הטלוויזיה הקומית "שכנים שכנים". עוד משתתפים בהצגה: ליאור גולדשטיין/עוזי בר־דלי, הוגו ירדן, אריאל פרחון, יונתן צ'רצ'י ויורד קולר.

תירגם את המחזה אבינעם קורן. ביים הבמאי האנגלי רון אולדריג', המביים לראשונה בישראל. תפאורה: דאגלס הית האנגלי, אשר עיצב בעבר תפאורה בבאר־שבע להצגה "מקהלת אירוסכמה". תלבושות: מישל דינר מיוז, תאורה: עמיר ברנר.

בימים אלה החלו החזרות, והצגה ראשונה תתקיים בתיאטרון באר־שבע ב־5.3.95.

יצחק שור

"אין נשירה באשדוד"

"לאיש בעירייה או במשרד החינוך אין נתונים בדוקים על הנשירה. המנהלים יודעים את האמת, אך אינם מדווחים. שיטת ההקצאה של המשרד היא לפי ראש. לכן עדיף לא לדווח על תלמיד שנשר. לא כל מי שרשום כתלמיד אכן לומד. יש תלמידים שאינו יודעים היכן הם. יתכן שהלכו לים, יתכן שעזבו את העיר, והם לומדים בפנימיות מחוצה לה. יש תלמידים עולים שאינם מבקרים בכיתות ברציפות עד חמישה חודשים. אם המנהל ידווח על נשירתם, יקחו ממנו את התקציב ויעבירו אותו ליחידה לקידום נוער, המטפלת בנושרים", אומר אילן גילאון, נציג מרצ בעיריית אשדוד □□□ ד"ר אברהם לוי, מנהל האגף לשירותי חינוך ורווחה במינהל הפדגוגי, מדבר על 350 נושרים בשנתיים האחרונות. לדברי גילאון מדובר באלף

קצב הגידול של אוכלוסיית אשדוד אמנם איננו מדביק את זה של ראשון־לציון, אך בכל הנוגע לקליטת עולים אשדוד מושאירה את ראשון הרחק מאחוריה. רק עוד עיר אחת משתווה לה – נצרת עלית. מתוך 30,600 תלמידים במערכת החינוך האשדודית, 6,000 הם עולים, רובם המכריע מחבר העמים. 900 מהעולים באו מאתיופיה. משרד החינוך מעתיר על העיר שפע של שעות הוראה. כתוצאה מכך, היצע המורים אינו מדביק את הביקוש, ולכן נאלצת המערכת לקבל לעבודה מורים בלתי־מוסמכים.

משרד החינוך, אומר מנהל מחוז הדרום, ד"ר עמרם מליץ, בעת ביקורו של השר רובינשטיין בעיר, אוהב לתת תקציבים לאשדוד. יעילותה של העירייה יכולה לשמש מופת לערים אחרות – תוך 8־7 חודשים מרגע שהיא מקבלת את התקציב, עומדת כיתה חדשה על תילה. בשלוש השנים האחרונות נבנו בעיר 360 כיתות, מספר כפול משיעורה היחסי של אוכלוסיית אשדוד באוכלוסיית המדינה.

בדצמבר נשארו בידי מליץ מיליון שקל. הוא מיהר להעבירם לעיריית אשדוד. "כל שקל מושקע מהר ונכון", אומר מליץ, ושלא לפרסום הוא לוחש לי את שמה של העירייה הדרומית שלה נועד מיליון השקלים מלכתחילה. לא היתה לי ברירה, הוא אומר; העירייה שלה נועד הכסף סובלת מחוסר יעילות ולא היתה מסוגלת להוציאו.

סיפור ההצלחה של אשדוד מצלצל טוב מדי. כמה נושרים? שאל שר החינוך בפגישת עבודה עם ראש העיר, צבי צילקר, ועם חברי העירייה. ד"ר אברהם לוי, מנהל האגף לשירותי חינוך ורווחה במינהל הפדגוגי, משבח תחילה את אשדוד כעיר המובילה, יחסית, בשיעור המתכוננים לבגרות מבין אלה שקודם לכן לא חלמו עליה כלל. אבל אחר־כך נקב במספר הנושרים בשנתיים האחרונות – 350. ד"ר עמרם מליץ נדהם. לא נכון, הוא אומר, אין נושרים באשדוד.

אבי לוי מפרט כמה נושרים מכל שנתון ומציע לשר החינוך להקציב כספים להקמת מועדוניות משפחתיות, כדי שלנושרים יהיו בית שני ועזרה בהכנת שיעורי בית. הממונה על הנוער, התרבות והמרכזים הקהילתיים בעירייה, אילן גילאון, מגחך: "350? קניתי. הלוואי והיה זה נכון. המספר גדול הרבה יותר". לשאלתי בכמה, גילאון מתקשה להשיב. לא מפני שאינו יודע את העובדות, אלא דווקא משום שהוא מכיר את כל הטריקים שעושים מנהלים כדי לטאטא את הנושרים אל מתחת לשטיח הסטטיסטיקה.

"לאף אחד בעירייה או במשרד החינוך", אומר גילאון, "אין נתונים בדוקים על הנשירה". לדבריו, "המנהלים יודעים את האמת, אך אינם מדווחים. שיטת ההקצאה של המשרד היא לפי ראש. לכן עדיף לא לדווח על תלמיד שנשר. מכאן אין להסיק שכל מי שרשום כתלמיד אכן לומד. ישנם תלמידים שאיננו יודעים היכן הם. יתכן שהם הלכו לים. יתכן שעזבו את העיר, והם לומדים בפנימיות מחוצה לה. יש תלמידים עולים שאינם מבקרים בכיתות ברציפות עד חמישה חודשים. אם המנהל ידווח על נשירתם, יקחו ממנו את התקציב ויעבירו אותו ליחידה לקידום נוער, המטפלת בנושרים. יחידה זאת מתמודדת עם הנשירה בעזרה באיכה. אפשר לאתר את הנושרים הפוטנציאליים בהקבצה השלישית, ברמה ג'. אלה שכבר נשרו מקבלים קורס הכנה לצה"ל. וכך, באמצעות הקורס, מנסים להחזירם למסגרת כלשהי, ולעתים למסגרת הלימודים בתיכון. קורס אחר מוקדש להשלמת לימודים לבעלי עשר שנות לימוד, שנשרו".

מה שמדאיג את גילאון איננה רק הנשירה כשלעצמה, אלא הריכוז הגבוה של נושרים, עד 20 אחוזים, ברבעים החלשים של העיר. העירייה הקצתה 8 מדריכי נוער לטיפול בהם. מדריכים אלה הקימו "מרכז אתגרים", ובמסגרתו יש קבוצות של נושרים שעוסקים בחקלאות ומגדלים ירקות.

ובכל זאת, לחצתי עליו, כמה נושרים יש באשדוד? "אלף", אומר גילאון, "אבל אנחנו מטפלים ברבע מהם. ביקשתי עוד תקן של מדריך לנוער עולה, ואין ספק שאקבל אותו. הוא יטפל ב־60 נושרים".

מחשבות על אינטגרציה

בתל־אביב מתפלגת האוכלוסיה בין צפון לדרום. באשדוד היא מתפלגת בין מזרח למערב. ככל שהשכונה נוטה יותר מערבה, כן היא יוקרתית יותר. "אלה שמשפרים עמדות ורוכשים דירה במערב אינם רוצים שילדיהם ילמדו בבית הספר הקודם, במזרח", אומר מנהל המחוז, ד"ר עמרם מליץ. לדעתו, צריכה העירייה, המופקדת על הרישום למוסדות החינוך, להיכנס למאבק על האינטגרציה.

אילן גילאון מאשר: "העיר מתחלקת לרבעים חזקים וחלשים. שכונה שלמה מאוכלסת על טהרת העולים החדשים. מבני החינוך ברבעים החלשים הם ישנים. חסרים מתנ"סים, חסר ירק". בעירייה, שבה הוא מכהן כנציג הבכיר של מרצ, יש מחשבות על אינטגרציה. אפשר לעשות זאת על־ידי הסעת תלמידים מרובע לרובע. העיר איננה גדולה במיוחד. מספר תושביה עומד עתה על 130 אלף. דרושה העדפה מתקנת של כמה רבעים, במקביל לטיפול באינטגרציה, כבר מן החינוך היסודי, אומר גילאון.

מי מקפח את החרדים

הנציג החרדי בעיריית אשדוד, אשר לוי, טען באוזני שר החינוך כי האוכלוסיה החרדית מהווה רבע מכלל אוכלוסיית התלמידים, אך אינה מקבלת מבני כיתות לפי משקלה היחסי בעיר.

על־פי נתוני העירייה, שיעור האוכלוסיה החרדית בחינוך מגיע ל־12 אחוזים. מסתבר, איפוא, שאשר לוי מגזים, או שאינו מכיר את העובדות. ובאמת, מי יכול לדעת כמה תלמידים לומדים במסגרות החינוך החרדי, כשכל רב פותח לו תלמוד־תורה משלו. בנים מחצר חסידית אחת לא ילמדו עם בנים מחצר חסידית "יריבה". בנים לא ילמדו עם בנות. הפיצול מחייב בנייה כיתות נוספות, על חשבון משלם המסים הישראלי כמובן.

אשר לוי אינו מבין: "מדוע, כאשר קבלנים בונים שכונה חדשה, אין בונים בו־זמנית גם מבני חינוך?" ראש העירייה, צבי צילקר, לא נשאר חייב. "תפנה לח"כים שלך", הוא אומר. "במקום לחלק את העוגה ביושר, הם מחלקים אותה לפי קריטריונים משלהם". "למה זה צריך בכלל להגיע לח"כים", מיתמם לוי. כאן התערב בוויכוח פרופ' אמנון רובינשטיין: "מספר הכיתות שהממשלה הקצתה למגזר החרדי הוא גדול מאוד. אבל חלוקת הכיתות בין הגופים השונים בתוך המחנה החרדי אינה נעשית על־פי קריטריונים אובייקטיביים, אלא על־פי מידת הקירבה של המבקש לחבר הכנסת של יהדות התורה. פעם אחת התערבתי בחלוקת מבנים לכיתות, אך אינני מתכוון להתערב יותר. משרד החינוך מוכן ליטול על עצמו את חלוקת הכיתות לגופים החרדיים, כפי שהוא עושה בכל המגזרים האחרים. אבל הנושא אינו נמצא בידי המשרד. האוצר מתקצב במישרין את החינוך החרדי, והכספים עוברים דרך הח"כים".

"עכשיו בודקים אותם"

מנהל המיפוי והתכנון של אגף הפיתוח במשרד החינוך, שי כנעני, מסר לנוכחים כי לרשות המגזר החרדי באשדוד הועמד תקציב לבניית 8 כיתות, אך הן לא נבנו. ראשי החינוך החרדי באשדוד לא הסדירו בעוד מועד בעירייה את נושא הקרקע, וכל עוד לא תירשם הקרקע בטאבו לא ישוחרר תקציב הבנייה של החינוך החרדי בעיר.

האם הקואליציה של צבי צילקר, שאינה כוללת את נציגי החרדים, אינה פוגעת בהם? "לא", אומר אילן גילאון, "אלא שעכשיו הם מקבלים מה שמגיע להם, ולא יותר. בקואליציה העירונית הקודמת של צבי צילקר (ליכוד), עם הדתיים והחרדים, היו מוסדות התרבות והקולנוע סגורים בשבת. עכשיו, בתקופת כהונתה של קואליציית הליכוד עם מרצ, העבודה ומפד"ל, בלי החרדים, פתוחים כל בתי התרבות העירוניים בשבתות. אם בעבר קיבלו החרדים סכומי כסף כפולים לבית־ספר שהוא גם 'כולל', עכשיו הם מקבלים פעם אחת: או לבית־ספר או ל'כולל'. ההבדל העיקרי בין הקואליציה הנוכחית לקודמת היא שעכשיו בודקים אותם".

פיטורי־בזק של מורה במכללת בזק

במשרד החינוך נמשכים פיטורי מורה שלוש שנים. בחברת בזק נמשכים פיטורי מורה יומיים. ב־29.12.94 שלח מנכ"ל בזק, יצחק קאול, מכתב פיטורין לסגן מנהל ההדרכה במכללת בזק בירושלים, מוטי שלו, שנכנס לתוקף ב־1.1.95. לזה קוראים יעילות.

מחזיק תיק בזק בהסתדרות, רחמים לניאדו, טוען שהפיטורין נעשו בניגוד להסכם העבודה. מזכיר הסתדרות עובדי המדינה במועצת פועלי ירושלים, אהרון מורחי, הורה לעובדי מכללת בזק לא לשתף פעולה עם ההנהלה בכל הנוגע לפיטורי שלו. הפירוש המעשי של ההוראה הוא, שמורי בזק לא יחליפו את חברם המפוטר.

יו"ר סיעת מרצ, הח"כ רן כהן, פנה לשרת התקשורת והגדיר את המעשה כחרפה. שלו מקיים שביתת שבת מול שערי בית־הספר, בו לימד 36 שנה. השומר בשער קיבל הוראה לא לאפשר לו להיכנס לבית ספרו. ככל הנראה, עתה לא יהיה להסתדרות מנוס מפנייה לבית הדין לעבודה.

סמנכ"ל בזק, דוד חרמש, טוען כי שלו נמצא בחברתם של עוד 950 מפוטרים. הממונים עליו הגיעו למסקנה שתפקידו כמורה לתורת הטלפון מיותר, ושכל בית הספר התיכון מיותר לבזק. בעניין זה הוא צודק: אין כל סיבה מדוע רשתות אורט או עמל לא יקיימו בית־ספר מקצועי שבמסגרתו ילמדו גם את מקצועות הבזק (טלקומוניקציה). בזק תערוך השתלמות לבוגרים של בתי־ספר מקצועיים לצרכיה הספציפיים. אין כל טעם בכך שחברת בזק תממן החזקת תיכון מקצועי שגם ילמד עברית אנגלית ותנ"ך. תפקיד זה מוטל על משרד החינוך.

השאלה עליה לא קיבלתי תשובה משכנעת מחרמש היא, מדוע נעשו הפיטורין, או ההוצאה לפנסיה מוקדמת, באמצע שנת הלימודים. נכון הדבר שמוטי שלו הוא טכנאי במקצועו, אך הוא עובד בהוראה, ואין היגיון וטעם בהפסקת עבודתו של מורה באמצע השנה. איש לא טוען כי שלו הוא מורה גרוע, והיפך הוא הנכון. אלא שלו הוא גם עושה צרות מקצועי, שנמצא במוקד ההגנה על העובדים זה עשרות שנים. זאת סיבה טובה להיפטר ממנו חצי שנה לפני שנסגר תיכון בזק.

חרמש טוען, כי עתיד התלמידים בכיתות י"א מובטח, וכי הם ימשיכו את לימודיהם עד סוף י"ב. בעתיד מתכוונת בזק לפתח מכללה שתעניק תואר אקדמי בי. טכ. (בוגר בטכנולוגיה), ואף תואר מוסמך.

פיטוריו של מורה באמצע שנת הלימודים, שלא מטעמים פדגוגיים, מהווה פגיעה לא רק בהיגיון אלא גם בזכויות האזרח. שולמית אלוני, שהמציאה את זכויות האזרח בישראל, עומדת בראש משרד התקשורת. הכדור הזה, ראשו של מוטי שלו, נמצא עתה במגרש שלה.

הטרול שאכל את בתו

אסקלד וברווזי הכסף, מתוך האוסף של אסביורנן ומה. תרגמה מנורווגית ועיבדה נורית גולן. הוצאת מסדה, סדרת לקרוא־קסום, 32 עמ'

"אני הולך להזמין את החברים שלנו לסעודה", אמר הטרול לבתו. "בינתיים את יכולה לשחוט אותו, לצלות מחצית מגופו ולבשל את המחצית האחרת". אחרי שיצא הטרול לקחה בתו סכין ארוכה־ארוכה והחלה להשחיז אותה. ראה אסקלד את הסכין ושאל: 'בסכין הזאת את מתכוונת לשחוט אותי?' 'כן, בהחלט', ענתה הטרולית. 'אבל הלהב אינו חד מספיק. תני לי ואשחיז את הסכין, כדי שיהיה לך יותר קל להרוג אותי', אמר אסקלד. היא נתנה לו את הסכין, הוא הרטיב את הלהב והתחיל להשחיזו. 'נדמה לי שהסכין חדה מספיק, תני לי לבדוק אותה בשערך', אמר אסקלד. היא נתנה לו לבדוק את חדות הלהב בשערה. אבל אסקלד אחז בשערה, ובמהירות עצומה כופף את ראשה לאחור וכרת אותה. אחר־כך בישל את מחצית גופה וצלה את המחצית האחרת".

זהו קטע מתוך קובץ קטן בן שלוש אגדות נורווגיות, על טרולים כמובן. ואם מותר לקלאוס הגדול של אנדרסן להרוג את סבתו תמורת בצע כסף על־ידי מכת גרזן בראשה, ואם מותר לגרטל של האחים גרים לדחוף את המכשפה לתנור הבוער, מדוע אסור לאסקלד הנורווגי לעשות לבת הטרול מה שהיא התכוונה לעשות לו.

אגדות העמים שוברות את כל הטבואים. יש בהן קנאת אחים, אימהות רעות, אבות נוטשים, נקמה, אלימות, טפשות ורצח, אף כי אבא־אמא והשכנים אינם מדברים על כל אלה. הפסיכולוגיה המודרנית החזירה לאגדות הנוראות ביותר של פרו, גרים ואנדרסן את כבודן הראשון. פרופ' ברונו בטלהיים ייחס לאגדות אלה תפקיד פסיכולוגי חשוב. לטענתו, הן מבטאות פחדים יצרים וקונפליקטים עזים בנפש הילד. סיפור האגדות משחרר את הילד מנטל כבד.

המוטיב המרכזי באגדה שלפנינו היא קנאת אחים. הם דוחפים את אחיהם הצעיר, אסקלד, להתגרות בטרול. אם לא יעשה כן, הוא מתחייב בנפשו לאדונו המלך. המחבר מאותת לקורא בקריצה שלא לקחת ברצינות את הסיפור. אין הוא שואל איך יתכן שהגיבור יבקש את הסכין מבת הטרול המתכוונת לרצוח אותו; איך יתכן שהיא נותנת לו את הסכין; איך יצא מן הכלוב; איך לא הבחין הטרול בכך שאסקלד התחזה לבתו – אילו התשובות לשאלות אלה היו מציאותיות, הרי שלא היה מקום לאגדה, והטרול לא היה מנצח את השד.

בני 3־5 יבהלו, בני 7־9 ייהנו

העלילה מוחשת. היא מתאפיינת בריתמוס מגיע וכתמוסר. ואם חסרים בה עידון והיגיון, הרי זה טיבו של הטבע הבראשיתי, שהטרולים מהווים חלק ממנו. לאורך הטפשים, הקנאים והעצלנים מגיע שאסקלד יעמוד אתם במקום הנכון, לטרול מגיע שאסקלד ישחוט את בתו.

בעיני ילד עשוי העיקרון האכזרי של עין תחת עין להיראות צודק לחלוטין. לא הייתי ממליץ להגיש ספר זה לילדים בני 3־5, שעלולים להיבהל מאוד, אך בני 7־9 יפיקו הנאה רבה מסדרת "לקרוא קסום" של מסדה.

אגדות העמים שוברות את כל הטבואים. יש בהן קנאת אחים, אימהות רעות, אבות נוטשים, נקמה, אלימות, טפשות ורצח, אף כי אבא־אמא והשכנים אינם מדברים על כל אלה בסם הפסיכולוגיה המודרנית החזירה לאגדות הנוראות ביותר של פרו, גרים ואנדרסן את כבודן הראשון. לטענת פרופ' ברונו בטלהיים, הן מבטאות פחדים, יצרים וקונפליקטים עזים בנפש הילד, וסיפורן משחרר את הילד מנטל כבד

טלוויזיה

[illegible] חדשות
[illegible] בקר טוב ישראל
[illegible] תה מאנרים – סרט
[illegible] ראשית הקריאה – תיריק 2
[illegible] סודי הטבע – האוויר סביבנו
[illegible] מבט – שימפנזה
[illegible] הגיל הרך – רחוב סומסום
[illegible] שיחות בוקר – לחיות עם מחלוקות. מי אדם חיים עם מחלוקות וסכסוכים, עם עצמם ועם הסביבה. כיצד ניתן למצוא פתרון שיאפשר לנו לחיות עם המחלוקות בשלום ובהשלמה?
[illegible] פרט וטכנולוגיה – חלל
[illegible] אנגלית
[illegible] היסטוריה כללית – אירופה: מדינה ומשפחה
[illegible] צרפתית
[illegible] סודי הטבע – לומדים על חום
[illegible] גיאוגרפיה פיזית – 1. שמסה; 2. אין אבות
[illegible] איכות הסביבה – האמת על המשפה
[illegible] חברה – כלכלה בסיסית
[illegible] אלף נאתת אמריקות – סדרה מהפנטת
[illegible] קפיז – סדרה מרובבת בהופשה
[illegible] פרפר נחמד
[illegible] שעת כושר
[illegible] פיצוחים – שעשועון נושא פרסים
[illegible] בחורר של דני
[illegible] עלילות סיינפון – סדרה בהנפשה
[illegible] זאפ לראשון – משחקים פלוס
[illegible] ערב חדש
[illegible] חיות וחיוכים – שעשועון
[illegible] עכבר בלש – סדרה בהנפשה
[illegible] החדשות באנגלית
[illegible] ספורט – מגזין
[illegible] חדשות בערבית
[illegible] מסיבת גן – תכנית אירוח לילדי הגן
[illegible] מבט
[illegible] פופוליטיקה – תכנית אירוח משדור חי. מנחה: דן מרגלית
[illegible] בין השורות – דרמה בריטית
[illegible] הלוך חזור – עם אהוד מנור
[illegible] מהיום למחר – יומן חדשות על אירועי היום בארץ ובעולם. עם עם דוד וצמוט ועמנואל הלפרין
[illegible] פסוקו של יום.

ערוץ 2

[illegible] מבט – החיפוש אחר הדרקון
[illegible] זמן דיסני – סדרת הנפשה לילדים
[illegible] היפים והאמיצים – סדרה בהמשכים
[illegible] 5 עם דפי רשף – בענייני היום
[illegible] הסיף המדליק סבל אייר – סדרה קומית בהמשכים
[illegible] תפוס כיוון – משחק לילדים
[illegible] ד"ר קווין, רופאה במערב – סדרה דרמטית
[illegible] ליגו – משחק טלוויזיה. נושא פרסים, בהנחיית ניל אלון
[illegible] החדשות
[illegible] מתאים לי – שעשועון היכרויות נושא פרסים, בהנחיית דודו דותן
[illegible] קומדי סטור – קטעים נבחרים
[illegible] לילה טוב – תוכנית בידור בהנחייתו של גידי גוב
[illegible] תיקים באפלה – סדרת מתח חדשה
[illegible] בראש של הרמן – סדרה קומית

00.00 החדשות
00.05 בראש של הרמן – המשך
00.10 פוארו של אגתה כריסטי – סדרת מתח בריטית העוסקת בפתרון תעלומות רצח מסתוריות
01.05 שיר בלילה

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.05 בוקר שני – תכניתו של שלמה ישראלי. אמריקה – ג'ון לואיס: דז'נגו (אוסקר פיטרסון – פסנתר סולו); אייב: סימפוניה מס' 3; הפגישה במחנה (סינט־לואיס/ לואורד סלאטקין); מורטון גולד: התפצלויות לקלרנית ולתזמורת ג'אז (בני גודמן/ תז' הג'אז קולומביה/ גולד); דובברג: אהובי חזור אליי (ארטי שו ותזמורתו)
10.00 בעיקר גיטרה
10.55 בעיקר פסנתר
12.00 קלאסי־קל – לוטה לניה שרה משירי קורט וייל
13.00 אמני השבוע – אוסמבל וש – בעריכת שאול אלקנה – בתוכן: שלישייה בסי־במול מז'ור לקלרנית, לצ'לו ולפסנתר, אופ' 11; בתוכן: חמישייה במי־במול מז'ור לפסנתר, לאבוב, לקלרנית, לבסון ולקרן, אופ' 16
14.06 הדרן
15.00 מחזורי יצירות – בתוכן, סונטה מס' 2, אופ' 2
16.00 מוסיקה עתיקה – בהקלטות חדשות
17.00 אתנחתא – יובל ה־150 להולדתו של גבריאל פורה
19.00 קשת של צלילים
20.05 קונצרט ערבית – בעריכת משה שדלצקי – בתוכן: הפתיחה לאאורה מס' 3 (תז' פילהרמונית/ א. קלמפרר); מוצרט: סימפוניה מס' 28 בדו מז'ור, ק. 200 (תז' דרזדן/ סר קולין דייוויס); סן סנס: קונצ'רטו מס' 1 לצ'לו ולתזמורת, אופ' 33 (לאאורד רוח/ תז' פילדלפיה/ יוג'ין אורמנדי)
21.00 עניין של הסכמה – בעריכת זמירה לוצקי – מלא חן – חן צימבליסטה מגיש מבחר של יצירות לכלי־נקישה. במרכז התכנית – קונצ'רטו לכלי־נקישה ולשני פסנתרים – של עמי מעייני (בכורה); משתתפים נוספים: אנסמבל כלי הנקישה של האקדמיה הישראלית למוסיקה ע"ש רובין בת"א והפסנתרנים – אורית וולף, יוסף רשף. וניל שוחם
22.57 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן – אפרת מישורי קוראת משיריה
23.00 רק ג'אז – עם לאה ליאור

רשת א'

06.06 שירים עבריים
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 פותחים באלף – מגזין בוקר
08.10 עצות לנהגים עם רם תדמור
08.30 פסלי אוויר עם בני הנדל
08.45 תאריכון – היום לפני...
09.05 מומחים מייעצים – חוקי עבודה
09.45 מידע לצרכן עם תמר עמית
10.05 מלדרין – שירות מידע למאזינים
10.30 אצבע על הדופק – רפואה ובריאות
11.05 גיל הזהב – עם דוה הררי
11.30 מלח הארץ עם ורדה וצר
11.45 תורדיו עם נבי יון
12.05 חיים – מגזין לענייני משפחה
13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
14.05 שירים של פעם
15.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער, ובו תסכיתים, סיפורים, שירים, חידונים, כתבות ושיחות על נושאים שונים
16.05 חונה עם בני הנדל
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 "קול האמנויות" – על אמנות חוץ ממסדית
18.05 הכל מורשת – יהדות ומסורת
19.05 יומן מורשת – עיוני דיומא
19.45 עוד סיפור אחד ודי
20.05 תפילה בזמר – פרקי חזנות
21.00 בחברותא – שיעורי יהדות
22.05 פתוח – מומחים מייעצים (ש.ח.)
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

06.04 הבוקר הזה – חדשות מוסיקה
08.05 עניין אחר – עוד חדשות ואורח עם דליה יאירי
09.05 מה היה לנו עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור
10.05 הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום – משדר צהריים
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ
16.05 צבע הכסף עם עוזי רודיוב
17.05 חמש אחרי החדשות עם צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים – מגזין בענייני משפט עם משה נגבי
20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה
20.30 שירים עבריים
21.15 משחקי לילה עם זאב עוזר
23.05 כל היום
01.05 לתוך הלילה עם יוסי סיאס
05.05 אור ראשון עם עמיקם רוסמן

רשת ג'

06.05 הכל פתוח
07.05 אוקטן גימל
09.05 בוקר בוקר עם מוטס פרי
10.05 תוכנית עשר עם אורנה יקיר
11.05 היום כבר לא מתים מאהבה עם נתיב רובינזון
12.05 אהבה עצמית עם גיל קומר
13.05 לוהט עם שוש עמרי
14.05 חדש, חדיש ומחודש עם טוני פיין
15.05 חולה רדיו עם דידי הררי
16.05 ברוק אחד עם צירלי בוזגלו
17.05 ברחובות שלנו
18.05 רוק בישראל
19.05 מגיש אורח עם יורם וזגה
20.05 שעה אישית עם שמעון פרוס
21.05 כחל המזרח / תחנה מרכזית
22.05 שיר לאחותי – דישים
23.05 קצת אחרת עם אורלי פורז

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תוכנית בוקר לחיילים
06.05 "אוניברסיטה משודרת" – הפיסיקה והמטפיסיקה של דקארט. מרצה ד"ר יובל שטייניץ
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה
07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה
09.05 מוסיקה על הבוקר
10.05 וכן לעכשיו עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר
13.15 סופל בספק – תוכנית ראיות עם טל ברמן
15.05 יום עם מי לדבר עם אריה מליניאק
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שלום באופק – שיחות על חינוך, מלחמה ושלום
18.30 האחת סתר עם דובי בן־זאב
20.00 חדשות ערוץ 2
20.30 יבוא לגלות – מגזין לענייני חינוך עם פנחס עידן
21.00 שבוע דוב – עם דובי לוץ
22.05 ויטמינים – מוסיקה בריאה עם דני קרפל
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה – עם ירון וילנסקי
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב
00.10 ציפורי לילה – תוכנית מוסיקלית בנימה אישית
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה

גלגל"צ

07.05 מריגה בדרך עם אסיר אשר
09.05 התרוממות – שירים שכיף לשמוע
10.05 שמש עם אלי ישראלי
12.05 מיזוג אוויר עם גידי שמרן
14.05 ספמוף עם סיון רורון
15.05 יואב קוטנר ממשיך לנסוע – תוכניתו האישית של יואב קוטנר
16.05 חכם בכביש עם רון לויטל
18.05 ולולאה עם לאה עוז
20.05 סחות לתורה – אמצעים לנהיגה מוגנת עם לימור דהאן
22.05 לילה טוב עם רוזיה כפיר

קולנוע

תל אביב

גורדון: האישה שייצרה שמן שומשום. 18.00, 20.00; היומן של גני מורס. 22.00.
גת: סיפולים אישיים. 17.00, 19.25, 21.50.
דקל: צבע הלילה. 19.30, 21.45.
הוד 1: נהר הפרא. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.
הוד 2: חשיפה. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00.
הוד 3: פריסילה. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.
הוד 4: פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00.
חן 1: סחרור בשחקים. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: ספרות זולה. 13.25, 16.15, 19.05, 21.55.
חן 3: ספרות זולה. 19.05, 21.55; מלאכים בחופשה. 11.30, 14.30, 16.55.
חן 4: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 5: רק אותך. 17.00, 19.30, 21.50.
מילת 1: ריאיון עם ערפד. 17.00, 19.30, 22.00.
מילת 2: שודדת על עקבים. 17.00, 19.30, 22.00.
מילת 3: הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00.
לב 1: חומות של תקווה. 11.30, 14.00, 16.30, 19.15, 22.00.
לב 2: סיפור חיים. 12.00, 14.15, 16.55, 19.20, 21.50.
לב 3: משפחת החורפנים. 12.00, 14.00, 16.50, 21.50; רוצחים מלידה. 19.30.
לב 4: נשק של אבנים. 12.05, 14.00, 17.00, 22.00; עירום. 19.30.
מוזיאון 1: סמור קטן. 17.00, 19.45, 22.00.
מגדלין 1: פורסט גאמפ. 19.30, 22.15.
מגדלין 2: רק אותך. 19.30, 22.00.
רב אור 1: אימא סדרתית. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 3: מה עובר על גילברט. 19.30, 21.50; מלך האריות. 17.00.
רב אור 4: חיבוק נורלי. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 5: הסיוט לפני חג המולד. 17.00, 19.30, 21.50.
שחף 1: נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00.
שחף 2: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00.
תל אביב 1: ג'וניור. 17.00, 19.30, 22.00.
תל אביב 2: חשיפה. 17.00, 19.15, 22.00.
תל אביב 3: חשיפה. 22.00; הסוכנת. 17.00, 19.30.

ירושלים

גיל 1: חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 2: חומות של תקווה. 16.30, 19.00, 21.45.
גיל 3: שודדת על עקבים. 16.30, 19.00, 21.30.
גיל 4: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.
גיל 5: נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 6: שבוע ימים של סמך חושים. 16.30, 19.00, 21.30.
גיל 7: ג'וניור. 16.30, 19.00, 21.30.
גיל 8: ג'וניור. 16.30, 19.00, 21.30.

חיפה

אורלי: סיפור חיים. 18.45, 21.15.
רב נת 1: סחרור בשחקים. 16.45, 19.00, 21.20.
רב נת 2: ספרות זולה. 18.30, 21.20.
רב אור 1: חומות של תקווה. 18.40, 21.20; חופשה בחיתולים. 16.30.
רב אור 2: סיפולים אישיים. 16.30, 18.50, 21.20.
רב אור 3: סמור קטן. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 1: רק אותך. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 2: חומות של תקווה. 18.40, 21.20.
רב מור 3: סיפולים אישיים. 16.30, 19.00, 21.20.
רב מור 4: סחרור בשחקים. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 5: ספרות זולה. 16.00, 18.40, 21.30.
רב מור 6: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 7: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.00, 21.20.

אשדוד

גיל 1: ג'וניור. 16.30, 19.00, 21.45.
גיל 2: סחרור בשחקים. 16.30, 19.00, 21.45.
גיל 3: חשיפה. 16.30, 19.00, 21.45.
גיל 4: מה עובר על גילברט. 16.30, 19.00, 21.45.
גיל 5: נהר הפרא. 16.30, 19.00, 21.45.

אשקלון

חן 1: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 17.00, 19.25, 21.50.
חן 2: חיבוק נורלי. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: סחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 5: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.

נתניה

חן 1: סחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: סיפולים אישיים. 17.00, 19.25, 21.50.
חן 3: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.
חן 4: מה עובר על גילברט. 17.00, 19.30, 21.50.

ראשון לציון

חן 1: סחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: סיפולים אישיים. 17.00, 19.25, 21.50.
חן 3: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.
חן 4: רק אותך. 17.00, 19.25, 21.50.
קולנוע הזהב 1: חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45.
קולנוע הזהב 2: חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45.
קולנוע הזהב 3: ספרות זולה. 16.15, 19.00, 21.45.
ראשון: שמש בוגדת. 19.00, 22.00.

חולון

גל 1: ג'וניור. 16.45, 19.15, 21.45.
גל 2: נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45.
גל 3: סחרור בשחקים 16.45, 19.15, 21.45.
גל 4: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.
גל 5: חיבוק נורלי. 16.45, 19.15, 21.45.

באר שבע

רב נגב 1: סחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 2: סיפולים אישיים. 17.00, 19.25, 21.55.
רב נגב 3: רק אותך. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 4: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.

חדרה

לב 1: ג'וניור. 16.40, 19.20, 22.00.
לב 2: חומות של תקווה. 16.40, 19.15, 21.50.
לב 3: חשיפה. 16.40, 19.20, 21.45.
לב 4: נהר הפרא. 16.40, 19.20, 21.45.

רמת גן

אואזיס 1: סחרור בשחקים 17.00, 19.30, 21.50.
אואזיס 2: ג'וניור. 17.00, 19.30, 21.50.
אואזיס 3: חשיפה. 17.00, 19.25, 21.55.
רב גן 1: ספרות זולה. 16.00, 19.00, 21.55.
רב גן 2: נהר הפרא. 17.00, 19.30, 21.50.
רב גן 3: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.20, 21.50.
רב גן 4: סיפולים אישיים. 17.00, 19.25, 21.55.

פתח תקווה

היכל 1: ג'וניור. 17.00, 19.15, 21.45.
היכל 2: חשיפה. 17.00, 19.15, 21.45.
היכל 3: נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45.
רם 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.15, 21.45.
רם 2: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.
רם 3: ארץ חדשה. 17.00, 19.15, 21.45.

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת, טבריה – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז

"שיבא" תל־השומר – *
"בילינסון" פתח־תקווה – *
"איכילוב" תל־אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *
* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

"לניאדו" נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים – ילדים. הדסה ע"כ – פנימית, כירורגית, אורתופדיה, א.א.ג. שערי צדק – עיניים. משגב לדך – נשים.

בתי מרקחת

בת ים: מזור, חביבה רייך 20
חולון: אהרון, הופין 52
ירושלים: רינה פארם, דוד ילין 31
נתניה: פורת, פ"ח 76
פתח תקוה: הירקון, שטמפפר 24
רמת גן: עמית, בן גוריון 130
תל־אביב: כלל פארם, אבן גבירול 71; אפרסמון, יהודה הלוי 110; תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00 בימים א'–ה'. "בן יהודה", בן יהודה 142: עד השעה 24.00 בימים א'–ה' ובמוצ"ש. סופרפארם רמת אביב, איינשטיין 40.
חיפה: הוואדי, הוואדי 7

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יסגור מידע בימים א'–ה' בין השעות 20.00–08.00, בימי ו' בין השעות 13.00–08.00, טלפון: 177-022-1908

יד ביד

אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים – 02-243358; ת"א – 226027 (24 שעות); חיפה – 04-229488 (11.00–20.00); גליל מערבי – 04-820222.

הקו הלבן – 03-204327, ימי א'–ו', ה' 19.30–23.30

קו פתוח להורים במצוקה – בימי ב' רז'י. 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים מטעם ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל.
בחיפה: רחוב הנפו 26, קומה ו', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה – המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00, אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד.
ריפואי סוטר עשור 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03-285022.
מרפאות שיניים תורנות 24 שעות גם בשבתות וחגים בתיאום טלפוני. 5449911, רח' יהודה המכבי ת"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה. טל': 03-5033939.

סיוע לקורבנות אונס

לרעננה והאזור: טל' 09-32432[illegible]. א', ה' בשעות 17.00–21.00. תל־אביב [illegible]; חיפה: 04-660111; ירושלים: 02-234819; 09-72245; 02-24554.

אלי

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל' 6956763, 261070. פועל מ־08.00 עד 22.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303
ער"ן תל־אביב – טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113
ער"ן חיפה – טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410
ער"ן נתניה – טל' 09-625110
ער"ן כפר־סבא – 09-913999
ער"ן באר־שבע – טל' 07-418111
מוקד [illegible] – שירות טיפול [illegible], חיפה, 24 שעות ביממה, טל' 04-679999.

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 5793333, 101. אשדוד – 08-221022; עפולה – טל' 065-93334; נהריה – 04-931401; מבשת – 101, טל' 04-823333; בת־ים – טל' 5511111; באר־שבע – טל' 07-74747; פתח תקוה – 03-130848; חדרה – 06-938233; [illegible] 9311111.

רכבות

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 05.45, 06.35, 07.35, 09.35, 11.34, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33, 18.42.
מחיפה לתל־אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני היציאה מבת־גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.30, 09.30*, 10.30, 11.30*, 12.30, 13.30*, 14.30*, 15.30*, 16.30, 17.10, 17.30, 18.30, 19.30.
מחיפה לת"א ולרחובות: 13.30, 15.30.
מנתניה לתל־אביב: 06.40, 08.13, 08.57, 10.20, 12.20, 13.50, 15.15, 15.55, 17.07, 17.50, 18.20, 19.03, 20.05, 21.05.
מתל־אביב לרחובות: 07.12, 14.40, 16.00, 17.15, 18.13.
מתל־אביב לירושלים: 08.35.
מירושלים לתל־אביב: 15.05.
מרחובות לתל־אביב: 06.35, 07.20, 07.55, 15.20, 16.50, 17.25.
מתל־אביב לנתניה: 07.13, 08.27, 09.40, 11.10, 13.10, 14.40, 15.20, 16.20, 17.20, 17.40, 18.30, 19.30, 20.30.
מתל־אביב לחיפה: 06.00*, 07.25*, 08.05, 08.40, 09.20, 10.00, 11.00*, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00*, 16.00*, 16.40, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00.
מתל־אביב לנהריה: 08.35, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00.
מחיפה (בת־גלים) לנהריה: 08.08, 09.28, 12.10, 13.30, 15.26, 16.05, 18.30.
מקרית חיים לנהריה: 05.32, 06.25.

בימי ו' וערבי חג בלבד

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 06.30, 07.30, 10.30, 13.05.
מנהריה לחיפה: 14.45.
מקרית מוצקין לת"א: 12.30.
מחיפה לתל־אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני בת־גלים): 06.00, 06.35, 07.30*, 08.10*, 09.30, 10.00*, 11.30, 13.00, 14.00.
מתל־אביב לרחובות: 12.55.
מתל־אביב לירושלים: 08.40.
מירושלים לתל־אביב: 12.05.
מרחובות לתל־אביב: 09.20.
מת"א לחיפה: 06.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.40*, 12.00, 13.00, 14.00.
מתל־אביב לנהריה: 08.00, 10.00, 12.00.
מחיפה לנהריה: 09.00, 11.20, 13.23.
מקרית חיים לנהריה: 08.15.

במוצאי שבת וחג

מחיפה לתל־אביב: 19.00.
מתל־אביב לחיפה: 20.30.

* [illegible]: 04-303133, 03-5632200 [illegible] 04-564111, 03-693751[illegible]
* רכבת ישירה

הפועל ת"א ועוד חמש קבוצות

הפועל ת"א הראתה אתמול כי יש לה כוונות רציניות להשתלב בפיינל פור, לאחר שגברה על הפועל חולון, 67:75 ★ חמש קבוצות נוספות נאבקות על הפיינל פור ★ הפועל אילת, גליל עליון ובני הרצליה שהשיגו נצחונות קלים ★ חולון שנוצחה, אך עדיין בתמונה ★ והפועל ירושלים, שתשחק הערב מול מכבי ת"א

□ יצחק לביא

הפועל חולון, באחת מתצוגות השפל שלה העונה, קטעה שרשרת הישגים בעידן רלף קליין. לאחר שבעה נצחונות רצופים, נוצחו החולונים בקרב המרכזי של המחזור ה־19, 75:67, בידי הפועל תל אביב, שבוע אחד בלבד, לאחר הניצחון הגדול של "האדומים" על מכבי ראשון לציון.

שני הנצחונות של הפועל תל אביב, במיוחד זה של אתמול, בעידן יאיר שרון, קרבו מאוד את הפועל לפיינל־פור.

חמש קבוצות נוספות לא ויתרו על המקום הרביעי: הפועל אילת, שניצחה כצפוי את עמק יזרעאל 75:92, הפועל חולון, שאמנם נוצחה על ידי הפועל ת"א אך עדיין בתמונה, גליל עליון, שגבר בחוץ על היורדת הטרייה, הפועל גבעתיים 86:124, בני הרצליה, שהביסה ללא תנאי את הפועל חיפה המפורקת 84:111 והפועל ירושלים, שתתמודד רק הערב מול מכבי תל אביב.

גם הפסד של הירושלמים, ללא פפי תורג'מן הפצוע, מול האלופים מתל־אביב, לא יחסל עדיין את סיכוייהם. ישפטו במשחק הערב: שלום וולצר ושי שטריקס.

במשחק נוסף שיהיה היום תארח בדרבי בית"ר ר"ג את מכבי ר"ג. ישפטו: גיל עובד ויאיר מיכאלי.

הטבלה

1.	מכבי תל אביב	18	1371–1670	34
2.	מכבי ראשל"צ	19	1576–1826	33
3.	הפועל ת"א	19	1668–1813	32
4.	הפועל אילת	19	1597–1701	31
5.	הפועל חולון	19	1528–1745	31
6.	הפ' גליל עליון	19	1580–1759	31
7.	בני הרצליה	19	1616–1835	31
8.	הפועל ירושלים	18	1459–1514	29
9.	מכבי ירושלים	19	1679–1742	28
10.	הפועל גבת	19	1682–1611	25
11.	מכבי רמת גן	18	1662–1676	24
12.	הפועל חיפה	19	1602–1517	24
13.	הפ' גבעתיים	19	1784–1688	22
14.	בית"ר רמת גן	18	2443–1099	18

הפועל תל אביב – הפועל חולון (33:39) 67:75

★ היכל הספורט ביד אליהו. 3000 צופים. שפטו: דוד דגן וראובן וירובניק.
★ קלעו להפועל תל אביב: ואגנר 21, ארדיטי 18, גזנסון 15, כין 14, גורי 5 ופליישר 2.
★ קלעו להפועל חולון: ג'ונס 20, תרדיקל 19, שפע 15, שטיינהאור 8, קארטר 3 וגורדון 1.

בלי צביקה, עם רלף

□ יאיר עמיקם

אקספרס "קליין" חולון נעצר בתל אביב. לא נגד מכבי, מול הפועל, 75:67. אותה קבוצה שהסכה לשק התכסות של הליגה, שהצרות הכספיות מאיימות להסל אותה תרתי משמע, הקבוצה שבשבוע האחרון הופיעה למגרשים בהרכבים מוזרים ואמש לראשונה ללא המאמן צבי שרף שהתפטר. העברת המשחק להיכל הספורט נראתה כאות כניעה, אולי סופי.

אבל מי שהספיד את הפועל תל אביב עשה מקח טעות. יאיר שרון, בהזדמנות מצויינת להוכיח את כישוריו ונסיון אותו רכש לא מעט בזמן שהיה ליד המאסטר קליין, ליכד את בחוריו לתצוגת לחימה ויעילות, שהפתיעו את הפועל חולון. רלף, אחרי שבעה נצחונות רצופים, נאלץ להרים לראשונה עם חולון רגל לבן.

זה לא היה משחק גדול. ההיפך. הרבה טעויות, איבודי כדורים ובלאגן על המשטח שהתאימו לתל אביב. סיפור הניצחון של תל אביב, או ההפסד של חולון, עמד בסופו של דבר בעימות בין שני הרכזים. גלעד כץ, שקיבל שוב את המושכות בהפועל תל אביב, הוכיח זה השבוע השני ברציפות שהאשראי מגיע לו. הוא חיסל במו ידיו את האיום שנקרא עדי גורדון בשמירה מעולה ותוקפנית והותיר אותו ללא סל שדה (0 מ־5) ועם נקודה בודדת. גורדון, הנחשב לרכז ההתקפי הטוב בליגה, הוא גם המוח של המכונה החולונית וכשהוא לא תיפקד קשה היה גם לדייויד תרדיקל להכנס למשחק. "השריף", מול קבוצתו בעונה שעברה, ניסה להוכיח ונראה עלוב ללא סל שדה (0 מ־7) במחצית הראשונה.

ללא דייויד ועדי נראתה חולון כעדר ללא רועה. פתיחה טובה של 0:7 לחולון התמוססה במהירות נוכח הניצרה הסגורה של שני הקלעים שלה. תל אביב, במשחק אחראי של מילטון ואגנר, באק ג'ונסון (מאופק ולא מורייק) וליאור ארדיטי, כשגלעד כץ דוחף אותם למתפרצות, והוא עצמו קולע סלים חשובים, וג'יימס טרי בעבודה הגנה מצויינת (נגנות על כל אחד וחיסולו של שטיינהאור) העלו בהדרגה ליתרון, ששיאו הגיע ל־18:26. דורון שפע, בשלוש שלשות רצופות, ושלטון ג'ונס (היחיד בחולון ששמר על רמה) השאירו את האורחים בתמונה.

תל אביב המשיכה לשלוט גם לאחר ההפסקה כשיאיר שרון מנהל מצויין את המשחק. 50:60 בדקה ה־33 ו־59:68 בדקה ה־37 היוו תעודת ביטוח של תל אביב, אבל תרדיקל, שהיה כבר בטראנס, בהתעוררות גדולה קלע 13 נקודות ברציפות והוריד ל־70:67, כולל שתי שלשות מרהימות. אבל דווקא כשעמד לצמק לנקודה החטיא ה"שריף" מהקו שתי זריקות (35 שניות לסיום) ואיפשר לואגנר לסגור עניין ב־4 קליעות מהקו (שתיים טכניות נגד ג'ונס).

תל אביב חגגה בגדול ורק אוהדי "חולוניה", שלא יודעים להפסיד, קילקלו לאדומים הצעירים את השמחה במיפגן אלימות מביש.

★ התאחדות השחייה של ארה"ב הלכה בעקבות אוסטרליה ויפן, וביקשה מן ההתאחדות הבינלאומית לאסור על הסיניות להופיע במשחקים האולימפיים, שיהיו בשנה הבאה באטלנטה, בתגובה לכך שמספר שחייניות סיניות השתמשו בסמים במשחקי אסיה האחרונים.

בית"ר ר"ג מספר 2

□ חן גלדסטון

הפועל גבעתיים אירחה את הגליל העליון, במשחק שלא היווה תעודת כבוד לליגה הלאומית. גבעתיים, שכבר ירדה במשחקה הקודם מול גבת ללאומית ב', נראתה באמת כמי שאיבדה עניין בליגה, ונתנה גם את כל הסיבות לליגה לאבד עניין בה.

בפתיחת המשחק, נראה היה שהגליל הגיע רק עם ברד ליף למשחק, כשהוא היה זה שקלע את כל 10 הנקודות הראשונות של הקבוצה עד הדקה ה־10 עוד הצליחה גבעתיים להוביל 20:21, אבל אז נכנס למשחק עודד קטש, והגליל, במשחק סבלני וקבוצתי, הבליט אותו ואת ליף בקליעות ובניהול המשחק.

מנגד, בגבעתיים הכל היה מקרי, ומשחקה היה ללא כל מהלכים קבוצתיים. שחקניה נראו חסרי ביטחון ועניין לחלוטין, כשהפרש רק הלך ועלה עד 38:58 במחצית.

המחצית השנייה היתה המשך ישיר של הראשונה, כשהגליל ממשיך להוביל בביטחה, ולעלות את היתרון. שיטה חדשה לאמן קבוצה מצא פיני גרשון, מאמנה המורחק של הגליל, שהעביר את הוראותיו הטקטיות מן היציע באמצעות הפלאפון.

יתרון השיא לגליל נרשם בדקה ה־32, אך לקראת סיום המשחק, עם החמישיה הישראלית, כשארבעה מהמשחקנים הם שחקני בית של גבעתיים, נלחמה גבעתיים קצת יותר, והצליחה לצמצם מעט עד ל־86:124 בסיום.

שמה של בית"ר רמת גן עלה לאורך כל המחצית השנייה, כהקשר לרמה שהציגה גבעתיים. אולם יתכן כי שמה של השכנה מרמת גן הועלה גם בגלל האפשרות הגנוה, ששחקניה הורים של גבעתיים ישלחו עוד הערב בחזרה לבתיהם.

הפועל גליל עליון – הפועל גבעתיים (38:58) 86:124

★ האולם העירוני ברמת גן. 250 צופים. שפטו: זאב גרימן וגיזוף אבו ערב.
★ קלעו להפועל גליל עליון: קטש 25, דיי 22, ליף 19, דייר 11, לוי־מאייר 11, מטתי 9, מאלוביק 7, עמיאל 7, סטנקה 6, חזן 5 ושפירא 2.
★ קלעו להפועל גבעתיים: אודלר 18, שרקוי 16, מאלמר 14, אשכנזי 13, ברניך 11, פרישמן 5, בנט 4, נעמן 3, אטלס 3 וסחימה 2.

ארליך הכתיב את הקצב

□ שלום דגן

במשחק שהיה לפרוטוקול בלבד, הביסו בני הרצליה את הפועל חיפה 84:111, לאחר 41:60 במחצית.

600 הצופים שחזו במשחק המשעמם, שהתנהל על פי הקצב של רותם ארליך, תמהו כיצד קבוצה כהפועל חיפה, ללא שחקני החיזוק המושבתים, הצליחה לגנוב במחזור הקודם ניצחון מהפועל אילת.

בני הרצליה התייחסו למשחק ברצינות רבה, ולא התחשבו בבעיות הכלכליות של האדומים מחיפה. אמי בירנבוים, מאמן הרצליה, לא הקל על החיפאים ורק למערכה את הרביעיה הקבועה, המאויישת על ידי ארליך תומפסון הדסון וכץ. ההפתעה היחידה של בירנבוים היתה, כששילב בחמישיה את שלכטר שכבר שכח כיצד נראה הפרקט, במקום בארמור.

מנגד, החיפנים, עם שני כהן, לייזי גורדון, ליבנה אמסלם ויריב גולד, השתדלו להוות יריב שקול למקומיים.

מלבד 2 דקות, החל מה־7 עד ל־9, בהם קלעו 7 נקודות ללא מענה, וצימקו מ־13:23 ל־20:23, לא היה להם שום סיכוי מול כדורסלני הרצליה. לייזי גורדון, שניסה לנצח לבדו, ואמסלם הלוקה בהתקפה, לא היו מסוגלים להוות יריב שקול ולעמוד לבדם מול הרצליה.

פתיחת המחצית השנייה סימנה את ההתמוטטות, כשבמשך 4 דקות קלעו המקומיים 11 נקודות לעומת 0, והקפיצו את התוצאה ל־41:71 (30 יתרון). באותן דקות, היו אלה קורן אמישה ורותם ארליך, שכיכבו בסידרת קליעות מכל טווח.

מהדקה ה־24 ועד הסיום, היה זה משחק של חתול ועכבר, כשהתוצאה הסופית לא משקפת את היתרון המקומי הברור.

שפטו ללא בעיות עמי גלילי וסמי בכר.

תבוסה לקונטיקט

קבוצת הכדורסל, קונטיקט, בה משחק הישראלי דורון שפר, נחלה הפסד ראשון העונה לאחר 15 נצחונות רצופים.

קונטיקט הושפלה על ידי קאנזאס־סיטי והובסה בהפרש 29 נקודות – 59:88.

קבוצתו של דורון שפר לא הזכירה ולו במעט את יכולתה עד כה. אחוזי הקליעה שלה היו נמוכים להחריד, וכמעט כל הכדורים החוזרים היו של תלמידי מיכללת קאנזאס־סיטי.

דורון שלנו קלע שבע נקודות.

בני הרצליה – הפועל חיפה (41:60) 84:111

★ אולם בית הספר המקיף בהרצליה. 600 צופים. שפטו: סמי בכר ועמי גלילי.
★ קלעו לבני הרצליה: תומפסון 20, אמישה 20, ארליך 18, כין 17, בארמור 16, ואדסון 9, אטלס 4, תרמן 4 ומולכו 3.
★ קלעו להפועל חיפה: אמסלם 20, גורדון 17, ליבנה 16, ש. כהן 13, גולד 10 ואלוש 9.

עד שדרק יצא

□ מירב לוי

יכולת פושרת למדי הספיקה אמש להפועל אילת להתאושש מההפסד המפתיע בשבוע שעבר מול הפועל חיפה ולנצח קבוצה תחתית אחרת, הפועל עמק יזרעאל, 75:92.

האורחים מהעמק ניסו להכתיב קצב איטי על האילתים, שאכן נגררו למשחק זה והתקשו לפתוח את משחקם הרגיל. בעיה אחרת שהיתה אמש להפועל אילת היא [illegible] המאכסימלי של דרק גרווין שלא החטיא במחצית הראשונה מהשדה.

באילת היה אנדרו קורי [illegible] וגם בראיין ראוסס נטל יוזמה. השניים הובילו את קבוצתם ליתרון 11 נקודות בדקה ה־15 – 22:33 ובתום המחצית הראשונה ירד היתרון ל־9 – 40:49.

במחצית השנייה עדיין היו האורחים בתמונה, ולמעשה עד שש דקות לפני הסיום היקשו את המלאכה על האילתים, אלא שאז ביצע דרק גרווין את העבירה החמישית שלו ובכך סתם את סיכויי עמק יזרעאל לעשות משהו במשחק.

שחקני העמק התמוטטו, קורי, ראוסס ולהב החלו לעלות, והפער שהיה בדקה ה־34 רק חמש – 62:67 גדל והלך עד הסיום – 75:92.

הפועל אילת – הפועל עמק יזרעאל (40:49) 75:92

★ האולם באילת. 700 צופים. שפטו: יוסף עליון ויהלום שאול.
★ קלעו להפועל אילת: קורי 31, ראוסס 17, רוזנברג 12, זהר 8, טימס 8, להב 8, פסלון 6 וברזון 2.
★ קלעו להפועל עמק יזרעאל: מונרו 31, גרווין 31, סלע 9, לב 7, אברהמוב 2, שוורצמן 2, גבון 2 [illegible].

הלייקרס וסיאטל ניצחו לאחר הארכה

שני משחקים הוכרעו לאחר הארכה בליגת הNBA. לוס אנג'לס לייקרס גברה על סיאטל 121:128 ואינדיאנה הכניעה את פילדלפיה 103:106.

יתר התוצאות: שארלוט – אטלנטה 93:102; דטרויט – מיאמי 85:89; אורלנדו – מילווקי 103:107; וושינגטון – לוס אנג'לס קליפרס 87:93; סקרמנטו – דאלאס 84:87; יוסטון – מינסוטה 93:114; סאן אנטוניו – דנבר 77:103; יוטה – ניו ג'רזי 94:111.

קרית ביאליק ניצחה את העוגן

□ מיכאל אטקין

במשחק צמרת בליגה לאומית ב' בכדורעף ניצחה מכבי קרית ביאליק את הפועל העוגן 1:3 (13:15, 16:14, 5:15, 10:15).

בקבוצה המנצחת בלטו צחי כהן ועדי תרמור.

ליפרמן דאג להפרש

□ מיקי צוקרמן

מכבי ראשון לציון לא התקשתה אמש להביס את מכבי ירושלים 93:116, כשהפעם, פרט לשני הזרים של ראשון, ג'ראלד פאריו וג'יימס גאלי, בלט גם הצעיר פביאן ליפרמן. שתי כניסותיו בשלהי המחצית הראשונה, ובמהלך המחצית השנייה, במקום הרכז תומר קרני, הביאו את המפנה במשחק. ליפרמן הכשרוני דאג להגדיל את הפער, שנע במהלך רוב המשחק בין 8־5 נקודות, בעיקר בדקות הסיום.

הבעיה העיקרית של כדורסלני ירושלים היתה במשחק ההגנה, שהיה פרוץ ותלש.

שני הזרים של ירושלים, שון גרין וג'ו ראוסן, שיחקו למעשה לבדם, משחק אנוכי. יתר חבריהם ניסו לזרוק ממצבים כמעט אבודים, כשכל שחקן רצה להציל לבדו את המצב, אך ללא הצלחה.

הירושלמים היו בתמונה במהלך המחצית הראשונה, ולאחר שראשון הוליכה 20:28, צימקו עד כדי נקודה אחת 35:36 (12). אך כאמור כניסת ליפרמן בדקה ה־17, עם 5 נקודות רצופות, וג'יימס גאלי, האיש של המשחק, שהיה בשיאו עם 19 ריבאונדים, הקנו לראשון 41:52 (38) ובהפסקה 45:57.

הירושלמים עברו לשמירה אזורית בתחילת המחצית השנייה. זה כנראה בילבל מעט את שחקני ראשון לציון, שפסקו לשחק, ובדקה ה־28 הצליחו כדורסלני ירושלים לצמק עד כדי 5 הפרש 70:75.

כאן שוב נכנס ליפרמן למגרש, ודאג מיד לעלות את יתרון קבוצתו. בדקה ה־30 ל־72:82, יתרון שצמח בדקה ה־37 ל־81:102, ובסיום, בעזרת קליעות של פאריו וגאלי, זכו הראשונים בניצחון 93:116.

מכבי ראשון לציון – מכבי ירושלים (45:57) 93:116

★ ההיכל העירוני בראשון לציון. 1000 צופים. שפטו: עידו בריגמן ומיכאל סלע.
★ קלעו למכבי ראשון לציון: גאלי 26, פאריו 24, גוט 14, ליפרמן 13, ק. בלול 8, כהן 7, בוגין 6, ברנר 6, רוברטס 6, קרני 4 ובצר 4.
★ קלעו למכבי ירושלים: גרין 28, ראוסן 18, שמרוני 16, א. בלול 7, ר. כהן 7, בן עטר 7, פיימן 6, סבן 3 וגב. לוי 2.

שיא עולם בריצת 100 מטר באולם

האצן הניגרי, אולאפאדרה אדניקו, קבע בג'ונסון־סיטי, טנסי, את ההישג הטוב ביותר בעולם בריצת 100 מטר באולם – 10.13 שניות. הוא הקדים במאית השנייה את מייקל גרין מג'אמייקה.

אדניקו נוצח באותה תחרות למרחק 55 מטרים, כשגרין קבע 6.14 שניות והקדים אותו בשלוש מאיות.

בריצה המקבילה לנשים, ניצחה האמריקנית גוון טורנס בזמן 6.60 שניות.

סינה פאליגו ממוזמביק ניצחה ב־800 מטר בזמן 2:05.8 דקות.

בתחרות בבורסטון, קבע הבריטי פיטר בראון שיא עולם ל"קשישים" ב־800 מטר, בזמן של 1:57.32 דקה.

מורסלי לא הצליח לשבור שיאו העולמי

שיאן העולם בריצת 1500 מטר, האלג'ירי נורדיין מורסלי, לא הצליח לשבור את שיאו העולמי באולם בגרנובל, כשעבר את המרחק ב־3:34.29 דקות, 13 מאיות יותר משיאו העולמי.

מחזיקת שיא העולם והשיא האולימפי בקפיצה לרוחק, הגרמניה הייקה דרקסלר, קבעה את הישג השנה באולם – 6.95 מטר. האלוף האולימפי ב־110 משוכות, הקנדי מרק מק'וי, שדיג בשם אוסטריה, עבר 50 מטר משוכות ב־6.42 שניות.

מוות באיצטדיון

אוהד כדורגל נדקר למוות בגנואה במשחק בין גנואה למילאן ★ הראשונה יובנטוס ניצחה את האחרונה ברשיה בדקה ה־90 – 1:2 – והגדילה יתרונה לשלוש נקודות לאחר התיקו 1:1 של פארמה בקרמונזה

העובדה שקבוצת יובנטוס הגדילה אתמול את יתרונה בליגה האיטלקית לא זכתה לכותרות ראשיות אפילו במדורי הספורט באיטליה. אלימות באיצטדיון המרכזי בגנואה, בשיאה נדקר אוהד למוות, גרמה להפסקת המשחק אתמול בין גנואה למילאן. הליגה האיטלקית תצטרך עתה להשקיע עוד ועוד בשיפור התדמית, [illegible] והרגעת הרוחות באיצטדיונים. פרט לאוהד הנדקר, נפצעו עוד עשרה אוהדים (ראה ידיעה נפרדת).

יובנטוס כאמור הגדילה יתרונה אחרי שניצחה בטורינו, בקושי רב, את האחרונה בטבלה, ברשיה, 1:2. [illegible] אלף צופים חזו במשחק, בו כבש [illegible] את שער הניצחון בדקת הסיום. [illegible] שקוריני היקנה יתרון [illegible] בדקה העשירית, ככדור [illegible] מ־11 מטרים. דל פיירו [illegible] בעבור 25 דקות.

ליובנטוס יש עתה 39 נקודות מ־18 משחקים והיא מקדימה בשלוש נקודות את פארמה, שסיימה בתיקו 1:1 בקרמונזה. זולא העלה את פארמה ליתרון 0:1 בדקה ה־49, [illegible] מ־11 מטרים, אולם [illegible] בדקה ה־70.

לאציו רומא, שלישית עם 31 נקודות, ניצחה באיצטדיון האולימפי [illegible] על ידי בארי 2:1 לעיני 45 אלף צופים. גיבור הניצחון היה [illegible], שכבש צמד, בדקות 28 ו[illegible]. סניורי כבש את שער [illegible] לאציו בדקה ה־90.

רומא, רביעית עם אותו מספר [illegible] כמו לבת עירה לאציו, ניצחה [illegible] 0:1 משערו של הארגנטיני [illegible] בדקה הראשונה. 16 אלף צופים חזו במשחק.

[illegible] גברה במילאנו על טורינו [illegible] לעיני 33 אלף צופים. [illegible] יתרון לאינטר בדקה ה־[illegible] את השוויון בדקה ה־78. [illegible] חתם את התוצאה בדקת הסיום.

נאפולי השיגה ניצחון־חוץ על [illegible] התחתית רג'יאנה 1:2, לעיני 14,000 צופים. [illegible] (74) כבשו למנצחים. [illegible] כבש למארחת בדקה ה־90.

סמפדוריה הביסה את פאדובה [illegible] משעריהם של האנגלי דייויד פלאט (14), אוואני (48), מאנצ'יני (75). [illegible] את הגלולה המרה כשכבש [illegible] פאדובה שתי דקות לפני הסיום.

קאלייארי, שהדהימה בשבוע שעבר את יובנטוס, 0:3, ניצחה במגרשה את פיורנטינה 0:2. רוברטו מוצי כבש את השער הראשון בדקה ה־32 וחוזה הררה הבטיח את הניצחון בשער שני בדקה האחרונה. 20 אלף צופים חזו במשחק.

הטבלה האיטלקית

לאחר 18 מחזורים

1.	יובנטוס	20–32	39
2.	פארמה	15–30	36
3.	לאציו	22–37	31
4.	רומא	12–23	31
5.	סמפדוריה	16–30	28
6.	מילאן ★	14–20	28
7.	פיורנטינה	25–31	27
8.	בארי	25–22	26
9.	קאלייארי	18–18	25
10.	אינטר מילאנו	15–16	24
11.	פוג'יה	24–20	24
12.	טורינו	20–17	23
13.	נאפולי	29–23	21
14.	קרמונזה	22–16	18
15.	גנואה ★	26–19	17
16.	פאדובה	40–18	17
17.	רג'יאנה	24–13	12
18.	ברשייה	27–9	9

★ חסר משחק

מלך השערים

1.	ג. באטיסטוטה (פיורנטינה)	15
2.	סאנדרו טובאלייארי (בארי)	13
3.	ג'וזפה סניורי (לאציו)	11
4.	אבל באלבו (רומא)	9
–.	ג'אנלוקה ויאלי (יובנטוס)	9
–.	ג'יאנפרנקו זולא (פארמה)	9
7.	אלן בוקשיץ' (לאציו)	7
–.	פבריציו ראוואנאלי (יובנטוס)	7

הדוקר: וינצ'נצו ספאניולו בן 25

אוהד כדורגל נדקר למוות וששה אחרים נפצעו בהתכתשות שהיתה אתמול בין אוהדי גנואה ומילאן במהלך המשחק.

המשחק הופסק לאחר תום המחצית הראשונה, כששתי הקבוצות החליטו לא לעלות לשחק לאחר ההפסקה. שמו של האוהד: וינצ'נצו ספאניולו בן 25.

מן המשטרה נמסר, כי 3000 אוהדי מילאן הם שפתחו בהתכתשות.

לפני כחודשיים נפצעו קשה שני שוטרים, כשהתנגשו עם אוהדי כדורגל בברשייה. [illegible] הפסקת המשחק [illegible] שערים.

קלינסמן חזר עם צמד וטוטנהאם בשלב הבא

גביע אנגלי

יותר מ־21 אלף צופים חזו בסנדרלנד, בניצחונה הגבוה של טוטנהאם על הקבוצה המארחת סנדרלנד 1:4, במשחק השלמה בסיבוב הרביעי בגביע האנגלי.

הגרמני יורגן קלינסמן, שהתאושש מפגיעה בצוואר בשבוע שעבר, על ידי שוער אסטון וילה, בוסניץ', כבש שני שערים, בדקה ה־51 מבעיטת עונשין מ־11 מטר, ובדקה ה־86. את השערים הנוספים הבקיעו שרינגהאם (57) ומבלוויל (64), שער עצמי.

גם שתי הקבוצות הנוספות מהליגה הבכירה ניצחו בחוץ. אברטון גברה על בריסטול סיטי 0:1, משערו של ג'קסון בדקה ה־78, במשחק שהיה לעיני כ־20 אלף צופים.

ווימבלדון ניצחה את טראנמור 0:2, משעריהם של לאונרדסן (31) וראוול (51), במשחק שהיה לעיני כ־12 אלף צופים.

מהגרלת משחקי הסיבוב החמישי בגביע האנגלי עולה כי מחזיקת הגביע, מנצ'סטר יונייטד, תארח את קבוצת לידס.

יתר המשחקים: ניוקאסל – מנצ'סטר סיטי; שפילד ונסדיי/וולבס – לסטר; ק.פ.ר. – מילוואל/צ'לסי; ליברפול/ברנלי – וימבלדון; ווטפורד – קריסטל פאלאס; טוטנהאם – לוטון/סאות'המפטון; אברטון – נוריץ'/קובנטרי.

משחקי הסיבוב החמישי יהיו ב־18 וב־19 בפברואר.

משחק ההשלמה האחרון, יהיה היום בין שפילד ונסדיי לבין וולבס מליגת המשנה.

אוסטרליה של אגאסי

ניצח בגמר את פיט סאמפראס 6:4, 1:6, 6:7, 4:6

היה כדאי לנצח: אנדרי אגאסי מארה"ב ניצח אתמול את פיט סאמפראס בגמר הגראנד סלאם של אליפות אוסטרליה הפתוחה־בארבע מערכות 6:4, 1:6, 6:7 (6־8), 4:6. אגאסי המאושר מנופף בגביע לעבר קהל הצופים. בשבידו גם מעטפת הפרס, עם צ'ק מכובד של 360 אלף דולר. בשביל סכום כזה, באמת היה שווה לנצח. (צילום: איי. פי.)

הטניסאי האמריקני אנדרה אגאסי בן ה־24, שדורג שני באליפות אוסטרליה הפתוחה במלבורן, זכה בתואר, לאחר שגבר על בן־ארצו פיט סמפראס בן ה־23 ואלוף אשתקד – 6:4, 1:6, 6:7 (6־8), 4:6. המשחק נמשך שעתיים ו־40 דקות והמנצח קיבל המחאה בת 360 אלף דולר, ובס"ה הרוויח בקריירה מאז 1986 כשמונה מיליון דולר.

אגאסי זכה עד כה ב־25 טורנירים ובשלושה גראנד־סלאם: וימבלדון (1992), ארה"ב (1994) ועתה אוסטרליה במלבורן (1995). הוא נולד ב־29 באפריל 1970 בלאס־ווגאס, נבאדה, להורים ילידי־איראן. גובהו 1.80 מטר ומשקלו 76 ק"ג. מטרתו הבאה של אגאסי, ה"פליי בוי", להדיח את סאמפראס מהפיסגה ולתפוס את מקומו כמדורג מספר 1 בעולם.

עיקר כוחו של אגאסי, החזרת כדורים מקו החיצון והוא יודע היטב להעביר כדורים לצדדים כאשר יריביו מתקרבים לרשת.

דרכו של אגאסי לאליפות אוסטרליה היתה בהחלט קלה. הוא שמט לאורך כל המשחקים רק מערכה אחת, אתמול בגמר. לפיט סאמפראס היו חיים קצת יותר קשים. פעמיים הוא הפך פיגור משמעותי לפני שעלה לגמר היוקרתי.

במשחק אתמול ביצע אגאסי 10 אייסים ואת המשחק הוא סיים באייס.

ריק לייץ' מארה"ב ונטליה זוורבה מבלורוס זכו בתואר זוגות מעורבים. הם ניצחו את הצ'כי סיריל סוק והאמריקנית ג'יג'י פרננדז 6:7 (4־7), 7:6 (7־3), 4:6.

כידוע זוורבה ופרננדז הפסידו יומיים קודם־לכן במשחק זוגות לנשים.

עופר מזרחי ועוד 17

חלוץ מכבי הרצליה חוזר לסגל אחרי 5 שנים ויחד עם 17 כדורגלנים אחרים יפתח היום בהכנות למשחק מול צרפת ב־29 במארס במוקדמות אליפות אירופה

□ שמואל קליגר

עומר מזרחי, חלוץ מכבי הרצליה, הוזמן אתמול לסגל הנבחרת הלאומית שתחל היום בהכנות לקראת המשחק מול צרפת במוקדמות אליפות אירופה ב־29 במארס ברמת־גן.

מזרחי כבר נכלל בעבר בסגל הנבחרת ואז זה היה תחת שרביטם של המאמנים יצחק שניאור ויעקב גרונדמן. מזרחי שיחק אז במכבי חיפה והוזמן היה לפני המשחק הקובע נגד קולומביה, שהמנצחת בו העפילה למשחקי גביע העולם, רומא־90.

המאמן שלמה שרף הזמין לפתיחת האימונים היום 18 כדורגלנים. פרט למזרחי הוזמנו עוד השוערים בוני גינצבורג ורפי כהן ושחקני השדה אלון חזן, רוני לוי, אלון חרזי, אבי נימני, פליקס חלפון, משה גלאם, אבישי ז'אנו, רונן חרזי, חיים רביבו, דוד אמסלם, עמיר תורג'מן, אייל ברקוביץ', טל בנין, אמיר שלה וניר קלינגר.

היום יתקיים אימון אחד ומחר אימון בוקר ומשחק מול הנבחרת האולימפית אחר הצהריים.

באימונים ישתתפו, ככל הנראה, אייל ברקוביץ' ואבישי ז'אנו, שנפצעו במשחקי הליגה של קבוצותיהם בשבת.

לעומת זאת לא הוזמנו לסגל סתיו אלימלך מהפועל באר שבע, ארונים קייסי מהפועל פתח תקוה ושמעון ביטון מבית"ר ירושלים, מה שרומז ששלמה שרף אינו בונה עליהם במשחק מול צרפת. זו גם הסיבה שמרקו בלבול, מגן מכבי חיפה, לא הוזמן. לבלבול ישני כרטיסים צהובים במוקדמות אליפות אירופה, עובדה שתמנע ממנו להשתתף במשחק.

בני יהודה

אוחיון סיים את העונה; מזרחי ויפה חוזרים לאימונים

□ נפתלי כהן

בבני יהודה קיבלו אתמול בשורות טובות, אך גם בשורות רעות.

אתמול התברר סופית, כי המגן עוזי אוחיון והקשר חנוך מרדו גמרו את העונה. אוחיון סובל מסרק בדיסק גבו, והוא מקבל סידרת טיפולים הכוללת זריקות.

לעומתו, עשוי מייקל יפה לחזור בשבת למגרש, לאחר שלושה שבועות של העדרות, בעקבות קרע חלקי בשריר הרגל. גם סגר מזרחי אמור לחדש את אימוניו מחרתיים, אחרי שבועיים העדרות, בגלל ניתוח ארטוסקופיה שעבר ברגלו, להוצאת כריש דם.

בנצי מורדוב ועמוס לוזון יועמדו לדין משמעתי

□ נפתלי כהן

באיגוד השופטים לא מוכנים לעבור לסדר היום על התקפותיהם שלוחות הרסן של יו"ר בית"ר ת"א בנצי מורדוב, וחבר הנהלת מכבי פ"ת עמוס לוזון, על השופטים יוסי בנישתי וסבי אלנקווה, לאחר הפסד קבוצותיהם בליגה בשבת.

השניים יועמדו לדין מחרתיים בועדת המשמעת של ההתאחדות לכדורגל. שני השופטים הגישו אתמול דו"ח חריף ביותר, בו ציטוטים חריפים של שני עסקני הכדורגל.

יוסי בנישתי כתב בדו"ח: "בסיום המשחק, כשירדתי לחדר ההלבשה, פתח יו"ר בית"ר ת"א בנצי מורדוב, יחד עם מנהל הקבוצה מאיר יחזקאל (מיורה), בשורה ארוכה של גידופים ותנועות ידיים מאיימות, והשניים אמרו לי: מושע, הרסת לנו את קבוצה ואת המשחק. אין לך מושג בשיפוט כדורגל."

בנישתי הוסיף בדו"ח שמורדוב גם האשים אותו, כי נשלח למשחק ע"י אנשי הפועל, כדי לדפוק את בית"ר. הוא אף הרחיק לכת ואמר, כי לדעתו שיחדו את בנישתי, ואיים עליו כי־יגמור לו את הקריירה. הוא הוסיף: "אתה השופט הכי גרוע שאני מכיר בליגה".

בדו"ח של סבי אלנקווה על לוזון נכתב: "בסיום המשחק ליד חדר ההלבשה, התפרץ לעברי – חבר הנהלת מכבי פ"ת, עמוס לוזון, והחל בסידרת קללות: אתה בן־זונה. אני אגמור לך את הקריירה באיגוד השופטים. אתה לא תשפוט פה יותר."

שטראובר שוחרר באדיר הוזמן

□ נפתלי כהן

גם הנבחרת האולימפית מתכוננת היום לקראת משחקה עם נבחרת צרפת במוקדמות אליפות אירופה. קודם למשחק עם צרפת תשחק הנבחרת נגד לוקסמבורג במשחק רעים.

ההפתעה שסיפק אתמול מאמן הנבחרת האולימפית, יצחק שום, היא אי זימונו של שוער בני יהודה ליראן שטראובר לאימונים. תחתיו הוזמן שוער מכבי חיפה, שגיא שטראוס. השוער הראשון שזומן הוא שי חס מהפועל פתח תקוה.

ארבעה שחקנים נוספים שוחררו מהסגל: אסי דומב ממכבי נתניה, אלון מאיה מהפועל פתח תקוה בגלל פציעה, ואלון כהן ממכבי "עירוני" אשדוד ושלומי דהאן ממכבי נתניה משיקולים מקצועיים.

שני מוזמנים חדשים לאולימפית הם בני מיעוטים: ואליד באדיר מהפלם הקודם של הפועל פתח תקוה, והגא שוזור מבני סכנין שבליגה א'.

אוחנה ימשיך לשמש קפטן

אלי אוחנה ימשיך להיות קפטן בית"ר ירושלים. אתמול, בהצבעה חשאית, נבחר אוחנה ברוב מוחלט, להוציא קול אחד של שחקן שנמנע מלבחור.

כידוע ביקש אוחנה להשתחרר מתפקיד הקפטן בעקבות התקרית שהיתה לו עם אילן אלהרר לפני 10 ימים. הוא ביקש לבחור קפטן חדש בהצבעה חשאית, והודיע מראש שאם לא יבחר ברוב מוחלט יעדיף להעביר את תפקיד הקפטן לשחקן אחר.

אין משכורת בסיסית

הפועל חיפה

□ יוסף גלזר

נשיא מועדון הכדורגל של הפועל חיפה, רובי שפירא, החליט לנקוט במדיניות יד קשה, כלפי כדורגלני הקבוצה לנוכח כשלונותיהם המתמשכים.

שפירא, שחזר רק בסוף השבוע מעסקיו בניגריה, מעט לפני המשחק נגד צפרירים חולון, החליט כי ההפסד הביתי לחולון הוא הקו האדום מבחינתו ועבר לשפת המעשה.

אתמול, בתום אסיפת השחקנים בכפר סירקין, הודיע שפירא לשחקנים כי החל מחודש פברואר הוא שולל מהם את משכורותיהם הבסיסיות, כך שהם ישתכרו רק מבונקי נקודות, על פי רמת הישגיהם בתקופה האחרונה. עלולות משכורותיהם השמנות להדרדר בשל כך למינימום.

שפירא לא פירט כמה זמן ימשך עונש בלתי שגרתי זה.

באסיפת השחקנים הטיח המאמן דרור קשטן הערות קשות לגבי משחקם הגרוע. בינתיים לא נראה כי שפירא מתכוון להסיק מסקנות כלפי קשטן והוא ממשיך לדבוק בגיבוי שהוא מעניק לו מאז פתיחת העונה.